

mikro≡világ

NEMZETKÖZI INFORMATIKAI MAGAZIN 4. ÉVF. 21. SZÁM 1988. OKTÓBER 12. ÁRA: 19,50

VÁSÁRADAT

Programok TVC-re

A titokzatos VÉNUSZ

Égi jelek: az osztrák műsor is

ÉGI JELEK

X.15—X.28-ig

SKY • SUPER • TV5
• ARTS • FS1 • FS2
SKY • ARTS • TV5
• SUPER • ARTS •
• TV5 • FS1 • FS2
SKY • SUPER • TV5

Pi(a)ci reménysugár

A kiállításoknak, vásároknak szezonjuk van, mint a színháznak vagy az iskolának. A kiállítási naptár nyáron üres, viszont ahogy beköszönt az „esős évszak”, megnyílnak a vásárkapuk Lipcsében, Brnóban, Baselben és Bécsben; Damaszkusztól Budapestig és Sanghajtól Párizsig tele van a világ olyan kiállításokkal, ahol

számítógépet, szórakoztató elektronikai terméket vagy – ami tematikus lapunk szempontjából még oly fontos – telefont mutatnak, árulnak.

Szeptember elején Bâselben volt módomban megcsodálni az informatika és a távközlés legkorszerűbb eszközeit.

„Tíz napra hazaviheti kipróbálni” – kínálta például az egyik cég a folyadékkristályos kijelzővel és mindenféle billentyűvel ellátott menüvezérléses telefonját. „Nekem tíz perc is elég” – gondoltam, s már nyomkodtam is bele a hazai hívószámot, hátha a Swisdata-n hamarabb kapok pesti vonalat, mint a Rákóczi úton. S lám, a telefon csodát művelt: Bâselből máris élőben tudósíthattam lapomat a látóvalókról. Hamar abbahagytam azonban a közvetítést, ugyanis a folyadékkristályos kijelzőn szédítő üzemből elkezdett növekedni egy Frank-összeg. A rengeteg billentyű közül azonban egyik sem volt alkalmas arra, hogy ezt a számot „nullázza”. Egy másik standon nyílpuskával lehetett lődözni egy alma közepű céltáblára. A lehetséges 50 pontból Tell Vilmos kései és satnya utódaként el is értem vagy 37-et, jutalmul kaptam egy kései és satnya almát.

Hogy mi köze mindennek a Swisdata lényegéhez? Semmi. A Swisdata nem vásár, hanem kiállítás, s ráadásul a kevésbé harsányakhoz tartozik. Itt csak egyetlen cég engedte meg magának azt, hogy

bohócruhás ifjak BMX kerékpárokkal keresztül-kasul vágassanak a földre helyezett – konkurens márkanevekkal ellátott – számítógépeken; itt a kiállítási installációk közül alig két-három merészelt eltérni a konvencionálistól s még ezek sem igazán akarták meghökkenteni a nézőt; itt álmosan korrekt nyakkendős urak magyarázták el a látóvalót az olykor ugyancsak ácsító, korrekt nyakkendős nézőseregnek. S mégis. Ez a konvencionális, aludttej – szagú, metszően szigorú rend szerint felépített kiállítás vásáribb jellegű volt, mint a mi BNV-nk, pusztán attól, hogy a

levegőben ott volt ugyanaz a „piacszag”, amit nálunk csak a falusi hetivásároknak, búcsukban érezni.

Amikor ezek a sorok megjelennek, éppen túl vagyunk egy őszi BNV-n, és éppen előttünk áll egy olyan nemzetközi számítástechnikai kiállítás, amelyen itthon, Magyarországon vehetjük szemügyre az informatika nemzetközi és a hazai élmezőnyének kínálatát. Az ORGTECHNIK-COMFAIR '88 a maga nemében első, és szándéka szerint hagyományteremtő. Nem mindegy, hogy kiállítás lesz-e belőle, a szó kirakati értelmében – „mindent a szemnek, semmit a kéznek” – vagy pedig vásár, ahol üzleteket kötnek. Az újszülöttnak nem is kívánhatunk egyebet, mint azt, hogy legyen a kiállítás PIAC, ahol a kínálat randevúzhat a kereslettel, s a jó bolt reményében minden vásári, minden búcsukból kölcsönzött marketing ötlet megenyedett.

S ha mindezekon kívül még valamelyik standról haza is telefonálhatnánk, ehhez vonalat is kapnánk, – hát ez lenne a jókívánságok netovábbja!

Vértés János Andor

mikrovilág

Kiadja:

a Computerworld Informatika Kft.

Felelős kiadó:

Futász Dezső

Felelős szerkesztő:

Verseghi Nagy Elek

A szerkesztőség

és a kiadó címe:

Budapest VII., Rákóczi út 16.
Telefon: 117-917
Levél cím: 1536 Budapest, Pf.: 386.
Telex: 22-6307 cwih

Hirdetésfelvétel:

VII., Rákóczi út 10.
Telefon: 228-142

Készíti: Vörösmarty Nyomda, Székesfehérvár; Irányi Dániel u. 6.

Telefon: (22) 12-550

Telex: 21-256

Telefax: (22) 12-170 1858595

Felelős vezető:

Papp Károly igazgató
HU ISSN 0238-4817

A lap szerkesztői:

Horváth Annamária (-ha-)
Kiss Szabó Hédy (-dy)
Lónyai László (L.L.)
Nagy Ervin (-vin)
Mester Sándor (M.S.)
Vértés János Andor (V. J. A.)

Olvasószerkesztő:

Gams Judit (G.J.)

Szerkesztőségi titkár:

Kugyelka Ildikó

Fotó:

Nyitrai Ferenc

Grafika:

Frank János

Reklámgrafika:

Varga László

Tervezőszerkesztő:

Kalocsainé Doór Vilma

Terjeszti a Magyar Posta

Előfizethető: bármely hírlap-kézbesítő postahivatalnál, a hírlap-kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Hírlapelőfizetési és Lapellátási Irodánál (HELIR, Budapest XIII., Lehel u. 10/a, 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HELIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Külföldön terjeszti a Kultúra Külkereskedelmi Vállalat. Megjelenik minden második szerdán.

Ára: 19,50 Ft

Előfizetési díj: 504 Ft/év

A Computerworld Informatika Kft. lapjaival – a *Computerworld-Számítástechnikával* és a *Mikrovilággal*, valamint tájékoztatóival (*Quick, compuTREND, Szoftver, Joint Venture*) – az IDG Communications céghez, a világ legnagyobb számítástechnikai kiadójához kapcsolódik. Az IDG Communications harmincnál több országban száz folyóiratot jelentet meg. Az IDG Communications legfontosabb kiadványai:

Ausztrália: *Computerworld Australia, PC Review*;

Ausztria: *Computerwelt Österreich*;

Dánia: *PC World, Computerworld Danmark*;

Egyesült Államok: *Amiga World, Computerworld, Infoworld, PC World, MacWorld, RUN*;

Franciaország: *Le Monde Informatique, InfoPC*;

Hollandia: *Computerworld Nederland, PC World*;

Japán:

Computerworld Japan;

Kína: *China Computerworld*;

Mexikó: *Computerworld Mexico*;

Nagy-Britannia: *Computer News, PC Business World*;

Norvégia: *Computerworld Norge*;

NSZK: *Computerwoche, PC Welt, RUN, PC Woche*;

Olaszország: *Computerworld Italia*;

Spanyolország: *Computerworld Espana, Commodore World*;

Svájc: *Computerworld Schweiz*;

Svédország: *Computer Sweden, Mikrodatorn, Svenska PC World*;

Venezuela: *Computerworld Venezuela*.

Az IDG Communications tagvállalatai valamennyien hozzájárulnak az IDG nemzetközi hírszolgálatához, amely számítógépes hálózaton keresztül naponta küldi és fogadja a nemzetközi informatikai híreket. A hálózatból átvett híreket (IDG)-vel jelöljük.

4. évfolyam, 21. szám 1988. október 12.

Kiállítás

Előszőr, de nem utoljára	4
Ha minket választ, nem marad magára	5
Provokálni szeretnénk a felhasználókat	6
Rómeó és a kiállítási térkép	13
Hemingway-debüt	14
A titokzatos Vénusz	14
Tokkal, vonóval	14
Teljes skálán dolgozunk...	15
Támad a Star	15
Otthonosan a Swisssdatán	17

Kritika

Sajtóvisszhang	19
----------------	----

Hardver

Perifériák Amigához	27
Ifjú magiszterek	28

Atari

Az Atari 800 XL grafikája	5
Címek és regiszterek	31

Hátsó gondolatok

Tedit a segítség	32
Rózsa, tövissel	32

Égi Jelek

Műholdas mősormelléklet	I
-------------------------	---

Trend

Távbeszélő távprognózis	X
-------------------------	---

Program

TVC és Commodore programok	XII
----------------------------	-----

Címlapsztori VÁSÁRADAT

A vásárok szezonja az ősz. A számítástechnikai szakemberek, eladók és vásárlók szinte hetente találkozhatnak egymással a világ különböző szegleteiben megrendezett bemutatókon.

Lapunk e számában az őszi vásáreső két cseppjéről szólunk. Az Orgtechnik-Compfair 88-ról készített összeállítás a Budapest Kongresszusi Központban október 17-én nyíló vásár előzetesét adja. A közelmúltban megrendezett baseli Swisssdatán járt riportereink magyar szoftverekre és magyarul beszélő kiállítókra let, pedig a hivatalos kiállítói jegyzékben egyetlen magyar cég sem szerepelt.

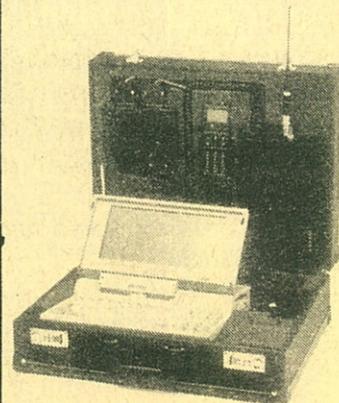
(Címlapterv: Sáli Róza)

**Következő számunk
október 26-án jelenik meg**

Hírközlés

TÁVBESZÉLŐ TÁVPROGNÓZIS

Mit kell tudni egy telefonnak? A *Handbuch für das Büro* című 88/89-es évkönyv szerint új lendületet vesz a készülékek fejlesztése, a legújabb telefonok jóformán helyettünk kötik meg az üzletet és beszélnek meg a randevút. Összeállításunkban a holnap divatjáról, a világ 88-as őszi kollekciójából adunk ízelítőt.

ELŐSZÖR, DE NEM UTOLJÁRA

Október közepén, öt napon át, a Budapest Kongresszusi Központ ad otthont az Orgtechnik-Compfair 88 elnevezésű nemzetközi szervezés- és számítástechnikai szakkiállításnak. Az egyre szaporodó számú számítástechnikai rendezvények között milyen szerepet játszik ez a kiállítás — kérdeztük Ihrig Pétertől, a rendező Compexpo Számítástechnikai Rendezvényszervező és Kereskedelmi Leányvállalat igazgatójától.

— Az eddigi seregszemlék általában egy-egy népgazdasági ágazathoz vagy területhez kapcsolódtak. Gondoljunk csak a tanácsi FÖSZI napokra, vagy az egészségügyi MEDISOFT kiállításra. Valamennyi alkalmazási területet, a gyártókat, fejlesztőket és forgalmazókat egyik sem fogta össze. Pedig erre egyre nagyobb az igény, a felhasználók egy helyen szeretnék látni az egész hazai kínálatot, és összehasonlítva kiválasztani azt a terméket, amely számukra árban és minőségben egyaránt a legmegfelelőbb. Az évente megrendezendő Orgtechnik-Compfair kiállítás ilyen átfogó fóruma kíván lenni a szakmának.

— *Miért a Budapest Kongresszusi Központra esett a választás?*

— Ahhoz, hogy ez a rendezvény valóban rangos kiállítás lehessen, méltó környezetre van szükség. A kongresszusi központ ötezer négyzetméteren minden feltétel adott a színvonalas bemutató megrendezésére. A várható nagy érdeklődésre való tekintettel még a parkolóban is felállítunk egy elegáns pavilont. A pavilon és az épület standjai között, a tervek szerint, fedett folyosókon közlekedhetnek majd a látogatók. Így még a rossz idő sem zavarja meg az érdeklődőket.

— *A kényelem, a kulturált szolgáltatások iránti igény annál is inkább indokolt, mert tudomásom szerint az eddigi gyakorlattól eltérően, ez a kiállítás belépőjegyessé lesz.*

— Igen, ötvenforintos belépőjegygyel látogatható a rendezvény, de ezért újszerű szolgáltatásokat is szeretnénk nyújtani. Már a bejáratnál számítógéppel vezérelt videós információ segíti majd az eligazodást, kulturált büfék, tárgyalók várják a szakembereket, s a látogatók ingyen kapják a kiállítás alatt háromszor megjelenő újságunkat, a Compfair Híradót is. Az újságírókat, tudósítókat jól felszerelt sajtósobával szeretnénk segíteni munkájukban.

— *A környezet, a feltételek tehát alkalmasak egy színvonalas kiállítás számára. Egy rendezvény jelentőségét mégis leginkább a résztvevők névsora határozza meg.*

— A közel százötven cég mintegy tizenöt százaléka külföldi, s köztük olyan nagy nevekkel is találkozhatunk, mint a Wang, a Mannesmann Tally vagy az Agfa. A hazai résztvevők

között itt lesz mindenki, aki számít a számítástechnikában, a nagyvállalatoktól a kisszövetkezetekig, a géemkág. Azt hiszem ennyi külföldi még egyetlen magyar számítástechnikai kiállításon sem vett részt.

— *Úgy hallottam, nem olcsó a részvétel...*

— Valóban nem, hiszen egy négyzetméteres terület 7900 forintba kerül. Ennek az az oka, hogy először rendezzük ezt a kiállítást és rengeteg az egyedi költségünk. Jövőre, s ezt felelősségem teljes tudatában ígérhetem, még az inflációt beleszámítva is olcsóbb lesz a részvétel. A kiállítást október 17. és 21. között rendezzük meg, naponta 9-től 18 óráig várjuk a látogatókat. A bemutatót az első napon, déli tizenkét órakor Berecz Frigyes ipari miniszter nyitja meg.

—dy

Vásári díj az Orgtechnik-Compfair 88-on

Egy igazi, magára valamit is adó kiállításon mindig van pályázat, vásári díj. Nincs ez másként az Orgtechnik-Compfair 88 kiállításon sem. A vásári díj pályázati feltételeit az Ipari Minisztérium, a Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság és a Neumann János Számítógéptudományi Társaság közösen írta ki. Az eseményt szervező Compexpo Számítástechnikai Rendezvényszervező és Kereskedelmi Leányvállalat tájékoztatása szerint a pályázat beküldési határidejéig, szeptember 9-ig, összesen 42 pályamű érkezett a bírálókhoz. Az ajánlott témakörök, kategóriák a következők voltak:

— A legtöbb hazai és külföldi referenciával rendelkező hardver vagy szoftver

— A legjobbnak ítélt új, először a kiállításon bemutatásra kerülő hardver vagy szoftver

— A legkiemelkedőbb CAD-CAM termék

— A leghatékonyabb, már bevezetett szervezési módszer

— A legátfogóbb vezetői információs rendszer

— Az a feladatorientált számítástechnikai megoldás, amelyik számítástechnikai ismeretek nélkül is üzemeltethető.

A pályázaton a kiállítás résztvevői indulhattak, természetesen azokkal a termékekkel, amelyeket a kongresszusi központban bemutatnak. A zsűri — a pályaművek alapos tanulmányozása után — dönt majd a díjak odaítéléséről. Az előzetes információk szerint a legjobbnak ítélt cégek oklevelet, értékes ajándékot, a magánszemélyek pénzjutalmat kapnak majd. A Compexpo a díjnyertes termékeket külön kiemeli, és sajtónyilvánosságot biztosít a számukra

Ha minket választ, nem marad magára!

Vannak, akik feleslegesnek tartják, hogy számítógépeket, terminálokat, táblákat vigyenek az Orgtechnik-Compfairre. Úgy vélik, hogy akiknek rájuk van szükségük, azok úgymeg találják őket. A tárgyaláshoz pedig elegendő a személyes jelenlét. Az X-byte kis-szövetkezet is hasonlóan gondolkodik. Az igazsághoz persze az is hozzátartozik, hogy nehéz is volna tevékenységüket néhány négyzetméternyi területen bemutatni, ők ugyanis adatátviteli hálózatokat terveznek és építenek. Hogy ténykedésük mennyire fontos, azt bárki igazolhatja, aki több számítógépet akart közös adatbázissal működtetni vagy több terminált szeretett volna egyetlen központi számítógépről vezérelni.

— A felhasználók gyakran megfélemlenek a hálózat szükségességéről — magyarázza dr. Nagy Ákos, elnök. — Megveszik a gépeket és a hálózati szoftvereket, s úgy hiszik, ezzel mindent megtettek. Amikor indulnának a rendszerrel, akkor jönnek rá, hogy hiányzik a hálózat. Ilyenkor kapjuk a telefonokat, hogy jöj-jünk azonnal, mert sürgősen kezdeni szeretnének.

— S az X-byte ilyenkor nem mond nemet — teszi hozzá dr. Drommer Gyula, a cég jogásza. — Bizonyára ennek az üzletpolitikának köszönhető dinamikus fejlődésünk is. 1985 szeptemberében alakultunk 15 fővel, 150 ezer forintos alaptőkével. 1986-ban hétmillió,

87-ben már 25 millió for-galmat bonyolítottunk, s számításaink szerint ez évben a tavalyi értéket megduplázzuk.

— Egyik jelszavuk így szól: mi nemcsak kábelt fektetünk, hanem hálózatot építünk. Mit jelent ez?

— Miután lefektettük a kábeleket, felszereltük a csatlakozókat, végbemérést végzünk. Megfelelő szimulátor segítségével néhány millió bitet átküldünk a rendszeren. Erre azért van szükség, mert nem mindenütt van jelen a számítógép a hálózatépítés idején. Ha a végbemérés is igazolja, hogy a hálózat jól

működik, akkor két év garanciát vállalunk a rendszerre. A mi garanciánk azt jelenti, hogy a rendszer legalább két évig nem szorul javításra.

— Hallottam, hogy együttműködési szerződésük van a Videotonnal. A gyár csak akkor vállal garanciát a gépeit összekötő hálózatra is, ha azt Önök készítik. Igaz ez? — fordulok ismét az elnökhöz.

— Valóban így van. A gépszállító cégek, azzal, hogy eladják a komputereket, részükről le is tudták a dolgot. Rábízzák a felhasználóra, hogy úgy és azzal csináltassa meg a hálózatot, aki-

vel akarja. Többekkel sikerült már megértetnünk, milyen kétélű fegyver ez. A gépet eladónak a hálózatért valóban nem kell garanciát vállalnia — ha valamelyik kábel meghibásodik, moshatja kezeit. Csakhogy nem biztos, hogy a felhasználó tudja, miért nem működik a rendszer. S nem azért reklámál, hogy rossz a hálózat, hanem azért, hogy X vállalat gépe, Y cég ügyviteli rendszere nem jó. Az utólagos magyarázkodás pedig gyakran több kárt okoz, mint amennyi hasznot.

Nálunk viszont jól képzett technikusok, mérnökök dolgoznak. Olyan nincs, hogy a hálózati problémát valahogy meg ne oldjuk. Legrosszabb esetben — bár ilyenre még nem volt példa — átépítjük az egészet. A szállító számára is fontos, hogy az a hálózat, amelyen gépei dolgoznak, kifogástalan és garantált legyen. A Videotonnal történt megállapodásunk is ennek a szellemében született: a nagyvállalat csak akkor vállal garanciát a hálózatra is, ha azt az ő emberei vagy az X-byte építi ki. Több más céggel is van hasonló, bár nem ennyire egyértelmű megállapodásunk. Mind a Számszöv, mind a Controll, mind pedig a Microsystem minket ajánl, ha valaki hálózatra szeretné kötni az általa eladott gépeket. Gyakran emlegetett üzleti hitvallásunk: ha minket választ, nem marad magára!

Az Orgtechnik-Compfair 88

A vásárjellegű kiállítás egyúttal fóruma lesz a szerveződé kooperációs, vegyesvállalati együttműködéseknek is. A bemutatón az alábbi témakörök szerint csoportosítják a hazai és a külföldi cégek újdonságait, termékeit:

- számítástechnikai rendszerek, hálózatok, célorientált komplexumok,
- hatékonyságnövelő egyedi berendezések és perifériák,
- személyi számítógépek (hobby, irodai, professzionális kategóriák),
- rendszer és alkalmazói programok,
- az ügyviteli, irodai munka szervezéstechnikai eszközei,
- a termelésirányítás és üzemi munkahelyek szervezéstechnikai eszközei,
- a mérnöki munka szervezéstechnikai eszközei,
- az elektronikai gyártástechnológia eszközei,
- elektronikai háttérpar, félvezetők, mágneses hordozók, papír stb., valamint infrastruktúra,
- távoktatási rendszerek és eszközök,
- lakossági hálózatok, pl. videotext.

Horváth Annamária

Provokálni szeretnénk a felhasználókat!

Mi az a három szükséges és elégséges feltétele egy nagyvállalati termelési folyamatnak, aminél kevesebbet nem lehet, de többet nem is kell tervezni, ha számítógéppel irányítjuk az anyagbeszerzéstől egészen a termék kibocsátásáig?

Ne ijedjen meg senki, ez nem találos kérdés. A szakembereknek biztos nem is mond semmi újat, ha felsoroljuk: a szállítókészség, a készletszint és a gépkihasználás. Mindezeket bizonyára eddig is figyelembe vették.

— Figyelembe vették, de nem együtt — mondja dr. Kiss Dénes, az Inforient Kisszövetkezet elnöke. — Pedig a termelési folyamat minőségét ez a három tényező határozza meg. Ezt kell egyidejűleg szabályoznunk, mert ha egymástól függetlenül kezeljük, bármelyik csak a másik kettő rovására javítható. Együtt viszont a termelési folyamatok lényegét alkotják, s ha úgy fogjuk fel, mint egy háromszög csúcsait, a folyamat leírható matematikai egyenletekkel.

— Bocsánat, ez nekem kicsit kínaiul hangzik...

— Helyes, kezdjük a történelemmel. A termelési folyamatok számítógépes irányítása a mai napig nehéz feladat. A hetvenes évek óta kísérleteznek a megoldással, készültek is működő rendszerek, de mindegyik csak ott használható, ahová tervezték. Ez teljesen természetesnek is tűnhet, hiszen hogyan lehetne a cipőgyárra irt programot a kalapgyárban használni? Nem is lehetséges, ha az eddig megszokott módon készült, vagyis ha a folyamat gyakorlati lépéseit az adott hely sajátos körülményeihez igazítják. Az elmélet felől közelítve azonban a probléma lefordítható a matematika nyelvére. Mi már évek óta ezen gondolkozunk és a kétkedések ellenére mára elkészültünk a megoldással. Két éve a kisszövetkezetünket is azért alakítottuk meg, hogy ez a rendszer elkészülhessen. A program a KYBERNOS fantá-

zianévre hallgat, ami egyrészt kormányost jelent, másrészt utal a szabályozástechnika és a kibernetika „rokonságára”. Az eddigi rendszerektől eltérően nem nagygépre készült, hanem PC-re, pontosabban AT-kből álló Novell-hálózatban működik. Ma már állíthatom, hogy működik, most teszteljük, s az Orgtechnik-Compfair 88 kiállításon bemutatjuk. Sőt a városi díj pályázatára is beneveztük.

— Vegyünk néhány matematikai egyenletet, és minden termelési folyamat számítógéppel irányítható? Ilyen egyszerű a recept?

— No, nem egészen. Az egyenletek — szám szerint tizenhárom — csak az alapjait adják az egésznek. Ezt kiegészítjük egy szabályozási modellel, amelyben a termelési egyenletek különféle feladatokat látnak el. Így egyfajta szimulációt kapunk, amiben nincs semmilyen vállalati specialitás. Ahhoz, hogy ebből élő folyamat legyen, ki kell egészíteni az adott gyár adatmodelljével. Hogy egy vállalat mit mivel gyárt, azt úgynevezett azonosítókkal kezel, általában mindegyiknek van azonosító modellje. Ez a titkosítás tartalmazza, hogy a 283-as azonosító például a nyolcas csavar, a 3456-os pedig a művelet, amit a csavarral végeznek. A KYBERNOS tehát csak a modellt kínálja, amit aztán a konkrét azonosítókkal kell behelyettesíteni. De a modell a gépgyárra és a kenyérgyárra egyaránt érvényes.

— Mondjuk, hogy idáig értem. A felhasználó is belátja, hogy ez az ami neki kell, és megveszi. Önök akkor kimennek a gyárba, és üzembe helyezik?

— Installálni csak a vállalat szakemberei tudják, hiszen a folyamatokat és az ezekhez szükséges adatokat csak ők ismerik. Mi felhasználóbarát programot készítünk, tanuló üzemmóddal. Aki ezzel a kérdéssel már foglalkozott, az tudja, hogy a szükséges adatok feldolgozása, bevitelére egy ilyen rendszerbe évekig is

eltartó, óriási munka. Sokszor mire elkészül, a fele már nem is érvényes, mert egy csomó dolog már megváltozott. A KYBERNOS részfeladatok irányítására is alkalmas, tehát a rendszer fokozatosan is felépíthető, s a részfolyamatok irányításának adatait felveszi a törzsállományba. A rendszer így, lépésenként „tanulja” meg az egész irányítási folyamatot. Mindez elmondva egyszerűnek tűnik, de a bevezetés szempontjából nagy jelentőségű. Kizárja, hogy az adatgyűjtés ideje alatt az adatállomány elavuljon, s hogy esetleg éveket kelljen dolgozni anélkül, hogy bármi is ténylegesen működjön. A minimális szolgáltatások azután egyszerűen, mindenre kiterjedő rendszerre állnak össze. Az eddigi tapasztalatok szerint 10–15 gépes hálózattal a legnagyobb vállalatok termelésirányítása is megoldható, a több telephelyes gazdálkodás feladatait is beleértve. Egy csomópont kiépítése — ami egy 10 Mbyte-os AT-ból, egy 1 Mbyte-os winchesterből és egy nyomtatóból áll — körülbelül 350 ezer forintba kerül, tehát 3–5 millióból egy nagyvállalat számítógépesítése is megoldható, ami lényegesen olcsóbb, mint a nagygépes megoldások.

— Igen, de van-e piaca a KYBERNOS-nak?

— Nyugodtan mondhatom, hogy van. A Novell-hálózattal elérhető a VAX teljesítményszintje.

— Mit láthatunk mindebből a kiállításon?

— A standunkon működtetünk majd egy hárompontos hálózatot. Magabiztosak vagyunk, a bemutatókon provokálni szeretnénk a felhasználókat: próbáljanak olyan feladatot kitalálni, amit a program nem tud megoldani! Hiszem, hogy ez lehetetlen, mert bár igaz, hogy a tervet nem teljesíti, de a változásokat kezelni tudja.

ORGTECHNIK—COMPFair '88

HABSELYEM JUNIOR

Számítástechnikai, Informatikai és Szervezési Leányvállalat

ORGTECHNIK — COMPFair '88

Keressen fel bennünket a pavilon 22. standján!

AJÁNLATUNKBÓL:

- IBM PC/AT-val kompatibilis hardver értékesítése
- Szoftvertermékek értékesítése
- Vállalati ügyviteli szoftverrendszerek értékesítése
- Pénzügyi, számviteli, statisztikai programmodulok fejlesztése, értékesítése
- Adatfeldolgozás, adatrögzítés, gépidőberlet IBM-mel és PDP-vel kompatibilis gépeken.

Címünk: 1138 Budapest XIII., Váci út 177.
Telefon: 401-579, 490-575. Telex: 22-5243.

Ha fontos Önnek a biztonság, akkor vásároljon

GARANTÁLTAN VÍRUSMENTES

Magiszter-szoftvert!

Ha igényli, a source-ot (forráskódot) is rendelkezésére bocsátjuk!

- **C nyelvű fejlesztői környezet**
CFIO — állománykezelő programkönyvtár
SFIO — a CFIO rendszer helyi hálózati bővítése
CREAP — hierarchikus menü-, illetve panelgenerátor és futatórendszer
CEX — kiterjesztett C-könyvtár
TOP 40 — MS/PC-DOS segédprogramcsomag
- **DTP, kiadványszerkesztés**
DOG — szövegformázó és -előállító rendszer
MATEX — magyar nyelvű TEX makrócsomag
Ára: 8000 forint/darab + 25% ÁFA
- **Újdonságaink:**
Adatbáziselemek osztályozása (szoftvermelékkel)
Ára: 8000 forint + 25% ÁFA
BIBLIO — szakirodalom-katalogizáló programcsomag
Ára: 4800 forint + 25% ÁFA
DEMOCLES — programcsomag demonstrációs rendszerek létrehozásához
Ára: 4800 forint + 25% ÁFA
MISAM — indexszekvenciális adatállomány-kezelés C nyelven, egy munkahelyes és NOVELL hálózatos rendszerekhez
Ára: 24 000 forint + 25% ÁFA
CEX2 — Minden kedves CEX-vevőnknek ingyen biztosítjuk a 40 darab új rutint tartalmazó könyvtárat!

Szeretettel várjuk Önöket a Compfair '88 kiállítás 5-ös standján!

Címünk: Magiszter Számítástechnikai Szerkesztőség
1112 Budapest, Bonc utca 3. Telefon: 621-804. Telex: 226-228 AKNYO H.

Magiszter

INNOVA-CAD

INNOVÁCIÓS FŐVÁLLALKOZÁS-SZERVEZÉSI RENDSZERIRODA

1107 Budapest, Szállás utca 21.
Postacím: 1475 Budapest, Postafiók 225.

Telefon: 471-590 159-es, 177-es mellék
Telex: 22-7734
Telefax: 36-1-570284

Bővített szoftver- és
hardverválasztékkal várjuk
új bemutatótermünkben
és a

COMPFair '88

szakkiállításán!

Az

INNOVA-CAD

IRODA ajánlatai
CAD/CAM-feladatai
megoldására:

CAD-programcsomagok

- **PC-DRAFT** (alapsomag
+ változatgeneráló + darabjegyzék,
geometriai információ-előállító
+ rajzadat-konvertáló modulok
+ kötélem- és szimbólumkönyvtár
+ perspektivikus nézetet generáló
+ NC-modul stb.)
- **CADKEY** 3 dimenziós tervező-rajzoló
programcsomag (gazdag csatlakozási
lehetőség: IGES, végeelem-analízis,
nagyszámítógépes kapcsolat, speciális
felhasználói programok, NC-modul stb.)
- **AUTOCAD** Release 9 (ADE2, ADE3,
AutoLISP felhasználói programok)
- **PC-BOARD** NYÁK-tervező rendszer
— új verzió!

CAM-programcsomagok

- CAD-programcsomagok NC-moduljai
(PC-Draft, CADKEY, AutoCAD)
- Önálló NC-programozó rendszer (CAD-
kapcsolattal). Esztergálás, marás,
szikraforgácsolás, lemezlyukasztás,
nyílbelés, lángvágás stb., speciális
modulok. Külföldi és hazai
vezérlésekhez posztprocesszorok.
- Speciális felhasználói igényekre készített
tervező-számító programok** (például
szabásterv-optimalizáló program, rúd- és
tartószerkezetek szilárdsági méretezése,
térképszerkesztő program stb.)
- Műszaki dokumentációk előállítása** (CAD
rendszerekben készített rajzokból
felhasználói kézikönyvek, szerelési és
szervizutasítások) — VENTURA
kiadványszerkesztővel.
- Rajzdigitalizáló rendszer**
Szaktanácsadás, oktatás, szolgáltatás

A COMPFair '88 Nemzetközi Számítástechnikai Szakkiállításán
A Pátria teremben várjuk szíves érdeklődésüket.

ORGTECHNIK-COMPFAIR '88

KERESSE FEL
STANDUNKAT
OKTÓBER 17
ÉS 21. KÖZÖTT
a KONGRESSZUSI
KÖZPONTBAN!

A COMPFAIR '88 kiállításon
is bemutatjuk sok referenciával
rendelkező szoftvereinket.

SENZOR

Általános feladatszerkesztő rendszer

HSZR-MIKRO

Hálótervezési programcsomag

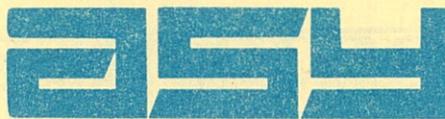
SOFTWARE '88

RENDKÍVÜLI LEHETŐSÉG!

A rendezvény helyszínén megjelenő érdeklődőknek
— ha október 31-ig leadják megrendelésüket —

50% árengedményt adunk.

Amit a kiállításon bemutatunk, otthon többször is
megtekintheti, ha hoz magával 2 darab hajlékonylemezt.
Kérdezzon bátran, szívesen válaszolunk
a helyszínen vagy a 150-210-es telefonszámon.

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ÚJDONSÁGOKKAL VÁRJUK A COMPFAIR-en!

- Többfelhasználós szupermikro rendszerek
UNIX-szal kompatibilis operációs rendszerrel
- Folyamatirányítási megoldások:
súlyosztályozás, termékazonosítás
számítógéppel
- Szoftverfejlesztési eszközök C, X/Open, SQL,
Informix környezetben
- Terminálok
- IBM-kompatibilis és egyéb billentyűzetek
- Monitorok
- Kapcsolóüzemű és biztonsági tápegységek
- Logikai szonda
- Univerzális Z80-as fejlesztőgép

Béke Mgtsz. Ipari Főágazat
5000 SZOLNOK,
Landler Jenő út 31/A
Telefon: 56-11-205.
Telex: 23-728.

ASY Software Iroda
1061 BUDAPEST,
Liszt Ferenc tér 10.
Telefon: 415-166.
Telex: 22-4378.

ÚJ HÍR

*Központi Számítástechnikai Hírből
Számítástechnikai és
Ügyvitelszerű Vállalat*
119. Budapest XIV. kerület 4-11
Telefon: 642-000 Telex: 226216

KEDVES OLVASÓ!

Újdonságainkról most nem kívánunk beszélni, mert
azokat Ön ügyis látni fogja.
Szeretnénk azonban, ha látogatása előtt
meggondolná, hogy ez évben milyen jellegű
beszerzési problémákat kell még megoldania
a számítástechnika területén.
A kiállítás időszakában standunkon lehetővé
tesszük gyorsított kereskedelmi ügyletek
lebonyolítását:

- rendeléseket veszünk fel a helyszínen egyedi
konfigurálással;
- a rendeléseket raktárról, rövid határidővel
teljesítjük;
- többféle fizetési megállapodásra van mód;
- lízingszerződés is köthető;
- a felhasználói igények szerint komplex hardver-
szoftver rendszereket is árusítunk;
- garanciális és garancián túli szervizt biztosítunk;
- raktárkészletünk függvényében minden igényt
egyedileg tudunk kiszolgálni;
- korlátozott számban beszerzési megbízásokat is
elfogadunk.

**Kereskedelmi szakembereink várják
Önökét és kívánságait!**

**MICRO
RAAB**
KISSZÖVETKEZET

Irányítástechnikai és
Automatizálási
Kisszövetkezet

9023 GYŐR, Buda utca 4.
Telefon: (96)-18-670.

Személyazonosítás világszínvonalon!
Tekintse meg termékeinket
a COMPFAIR '88 kiállításon!

- Kódkártyás biztonsági személybeléptető rendszer
- Indukciós kódkártya-azonosítás
  - Moduláris felépítés
  - Változatos átjárótípusok (forgókeresztes,
csapókaros átjárók, sorompók, kombinatív
ajtórendszerek)
  - Magas intelligenciájú, személyi adatbázissal
kombinált átjáró programozása
  - Eseményarchiválás és -lekérdezés helyi
számítógép-hálózaton
  - Riasztásérzékelő és ellenőrző központ
  - Behatolás elleni védelem, tűzriasztás
  - Csoportos, valós idejű, maximum 96 vonalas
adatgyűjtők
  - IBM PC-alapú, valós időben működő
eseményarchiváló és -lekérdező központ
  - Modulárisan bővíthető felépítés

**Mintarendszereink a kiállításon működés közben is
megtekinthetők.**

ORGTECHNIK—COMPFAIR '88

AZ IPSZÁM
IPARI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI VÁLLALAT
új, IBM PC-vel kompatibilis programrendszerrel jelentkezik!

GEPÁRD

Olyan szállításelszámoltatási rendszer, amely mindenfajta gépjármű futási, üzemanyag-felhasználási és költségadatait naprakészen nyilvántartja. A nagyszámú kilométer-szorzó és üzemanyagpótlék-rendszer rugalmas értékelést tesz lehetővé.

ÁRA: 79 000 forint

Rendszerünk üzemeltetése számítástechnikai ismeretet nem igényel, és 1-2 nap alatt betanítható.
Díjmentes programbemutatóval várjuk az érdeklődőket!

PRÓBÁLJUK KI EGYMÁST!

Mi gondolkodunk — Önök gondtalanok!

Felvilágosítás:

Ipari Számítástechnikai Vállalat
Budapest XIV., Komócsy utca 5—7. Telefon: 632- 621.

1988. évi sikeres rendszereink
a COMPFAIR' 88 kiállításon!

digital-comp

Kisszövetkezet

1053 Budapest V.,
Magyar utca 44. és 52.
III. emelet
Telefon:
173-761, 376-142

Programcsomagok bemutatása:

- o Munkaerő- és bérigazgatás (teljes körű elszámolás, adószámítás, TB)
- o Készletigazgatás
- o Energiagazdálkodás
- o Termelésirányítás

Helyszíni tanácsadás:

komplex vállalati számítógépes rendszer kialakítására, gépbeszerzésre.

Keresse a DIGITAL—COMP-ot!

Szervezéstechnikai
Leányvállalat
1115 Budapest,
Bánk Bán u. 17/B.
Telefon: 660-966.

Tisztelettel meghívjuk
a COMPFAIR '88 kiállításra.

Látogasson meg bennünk
a CORVINA teremben!

Szervezéstechnikai, számítástechnikai gondjainak megoldásában szívesen állunk rendelkezésére más alkalommal is.

Ön mindig szívesen látott vendég nálunk!

MŰSZERTECHNIKA KISSZÖVETKEZET

1107 Budapest, Szállás utca 21.
Postacím: 1475 Budapest, Postafiók 225.
Bemutatóterem:
1075 Budapest, Majakovszkij utca 1/D

Telefon: 471-590
Telex: 22-7734
Telefon: 221-623
Telefax: 36-1-570284

COMPFAIR '88

Tekintse meg legújabb fejlesztési eredményeinket az október 17. és 22. között

megrendezésre kerülő COMPFAIR számítástechnikai kiállításon!

A Kongresszusi Központ Pátria termében ismét bemutatjuk gyártmányainkat, szoftvereinket.

Néhány példa kedvező árainkra:

IBM-kompatibilis alapgépek

MXT + M számítógép

640 kilobájt RAM 107 000 forint
360 kilobájtos hajlékonylemez
Egyszínű monitor
RS232 soros csatoló
Centronics párhuzamos csatoló
DOS 3.3 operációs rendszer

MAT + 2M számítógép

640 kilobájt RAM 222 000 forint
1,2 megabájtos hajlékonylemez
27 megabájtos winchester
Egyszínű monitor
RS232 soros csatoló
Centronics párhuzamos csatoló
DOS 3.3 operációs rendszer

M386 + 2M számítógép

1 megabájt RAM 527 000 forint
1,2 megabájtos hajlékonylemez
27 megabájtos winchester
Egyszínű monitor
RS232 soros csatoló
Centronics párhuzamos csatoló
DOS 3.3 operációs rendszer
MT—ARC helyi hálózati csatolóártya 33 000 forint
FX—1000 132 karakteres nyomtató 99 000 forint

Termékválasztékunkból a legkülönbözőbb és igényeinek legmegfelelőbb konfigurációkat és hálózatokat állítjuk össze.
Keresse fel kiállításunkat, kérje komplex számítástechnikai termékeink és szolgáltatásaink árlistáját!

ORGTECHNIK-COMPFAIR '88

uniker uniker uniker uniker uniker

uniker

Kereskedelmi Vállalkozó
és Fejlesztő Kiszövetkezet

1141 Budapest, Kőszeg u. 23.

Telefon: 228-651

Üzlet: Bp. VII., Hernád u. 43.

Telefon: 127-439

**a COMPFAIR
'88-on!**

Kedvező feltételekkel ajánljuk

- Komplettszámítástechnikai szolgáltatásainkat.
  - számítógépek, kiegészítő eszközök szállítását,
  - alap- és felhasználói szoftverek adaptálását,
  - számítógép-hálózatok megvalósítását,
  - oktatást
- Lizingrendszerünket.
- Eredménymegosztásos alapon a megrendelő cégénél végzett adatrögzítési és -feldolgozási munkákat.

*Meghívjuk, tekintse meg bemutatóinkat
a COMPFAIR '88 KIÁLLÍTÁSON!*

uniker uniker uniker uniker uniker

ORGTECHNIK—COMPF AIR '88

Tisztelettel értesítjük felhasználóinkat,
hogy magasabb igényeket kielégítő

IBM AT számítógép

forgalmazását kezdjük meg.

A specifikáció különlegességei:

- 16 megahertz órajel (Super Turbo),
- az alaplapon 4 megabájtig bővíthető RAM,
- újabb BIOS-változat,
- 42 megabájtós gyors háttértár.

Különleges egyedi igények kielégítésére is vállalkozunk:
— hálózatba kötésre,
— perifériák illesztésére,
— NAVEL—CORD-dal számítógépek helyi és nemzetközi telefonhálózatra kötésére, ami adatok és programok nagy távolságú átvitelét teszi lehetővé.

Bővebb felvilágosítás:

ALKOTÓ IFJÚSÁG EGYESÜLÉS

3531 Miskolc, Győri kapu 21.
Telefon: (46)-87-489, 85-010. Telex: 62-694.

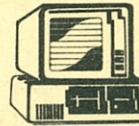
Irányítástechnikai és
Automatizálási Kiszövetkezet
9023 GYŐR, Buda utca 4.
Telefon: (96)-18-670.

Vállalatgazdasági szoftverirodánk tisztelettel várja vendégeit
a COMPF AIR '88 kiállításon.

IBM PC-kre vagy azokból felépülő helyi hálózatokra a következő
termékeinket mutatjuk be:

- Komplex pénzügyi rendszer
- Főkönyvi könyvelés
- Utókalkuláció — költségfelosztás
- Készletgazdálkodás
- Bér — Munkaügy — Személyzeti nyilvántartás
- Menetlevél-feldolgozás és üzemanyag-elszámolás
- Javítóműhely — segédüzemi elszámolás

Referenciarendszereink több közép- és nagyvállalatnál működés közben
megtekinthetők.

A STRUKTÚRA Szervezési Vállalat
ez évben is részt vesz
az ORGTECHNIK—COMPF AIR '88
(október 17—21.) kiállításon.

A kiállításon az alábbi fontosabb szolgáltatásainkat és termékeinket mutatjuk be:

- OSZTIR — Osztott adatbázisú termelésirányítási rendszer (működtetése IBM PC/AT, XT számítógépekkel).
- MULTI programcsomag — Számítógéppel támogatott MULTIMOMENT mintavételes munkatanulmányozás.
- PéTer — Pénzügyi Tervező Rendszer, amelynek célja a pénzügyi folyamatok nyomom követése.
- VIOLA — Vonalkódos integrált online adatgyűjtő. Alapvető cél a feldolgozási rendszer adatforgalmának gyorsítása, a kézi adatbevitel kiváltása.
- MUSZEBE — Munkaügyi, személyzeti, bérelszámolási adatbázisokat kezelő vállalati programrendszer.
- PERSZE — Szervezési feladatok dokumentálása személyi számítógépes szövegszerkesztővel.
- STABILOMÉTER — Számítógépes állásbiztonság-vizsgáló berendezés.

A kiállítással egybekötött szakmai bemutató munkatársaink az Önök rendelkezésére állnak
LÁTOGASSA MEG PAVILONUNKAT!

KOMPLEX SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZOLGÁLTATÁSOK

a feladat megfogalmazásától — a vevő
teljes megelégedéséig

- IBM PC/XT-vel, AT-vel kompatibilis számítógépek
- Hálózatok megvalósítása
- MIKROMOD modemek, vonalcsatlakozók
- MPA adatátviteliprotokoll-analizátor és -szimulátor
- MICALL személyhívó rendszer

**Az osztrák SISGRAPH cég
vevőszolgálatként ajánlunk:**

- CAD rendszereket és nagy teljesítményű perifériákat
- 32 bites számítógépeket, supermini számítógépeket

MIKROPO KISSZÖVETKEZET

1325 Budapest, Postafiók 52. Telefon: 325-768. Telex: 22-7842.

Szeretettel meghívjuk Önöket a COMPF AIR '88 kiállításra,
termékeinket megtekinthetik az 55-ös standon.

CSAK A LEGJOBBAT ÉRDEMES!

AUTOCAD™

...1985-ben és 1987-ben az „Év szoftverje” volt...
a mikrogépes CAD rendszerek piacának 50%-át uralja...
körülbelül 15 000 kiegészítő program kapható hozzá...
megnyerte a CAD rendszerek Magyarországon rendezett versenyt...
1988 szeptemberétől főiskolai tantárgy...

EZ A KOMPLETT TERVEZŐRENDSZER MOST
MEGVÁSÁROLHATÓ!

Kínálja a

MIKROMODUL

Oktatrend

eredeti dokumentációval,
a speciális kiegészítő programok listájával,
a CADALYST magazinnal,
egyéb szolgáltatásokkal és opciókkal.

AZ EGYETLEN LEGÁLIS MEGOLDÁS!

OKTATREND SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ÉS ELEKTRONIKAI KISSZÖVETKEZET
1501 BUDAPEST, POSTAFIÓK 7. TELEFON: 623-910.

ORGTECHNIK-COMPFAIR '88

Graphisoft

Műszaki Fejlesztő Kiszövetkezet
1143 Budapest, Szobránc köz 10. Telefon: (0361)637-396, 834-662.

RAPID™

Háromdimenziós csőhálózat-tervező programrendszer,
IBM AT (vagy azzal kompatibilis) számítógépre

- Csőkapcsolási rajzok tervezése,
- üzemi és csőszakasz-általános adatok kezelése,
- térbeli üzemelrendezési tervek felépítése,
- izometriák készítése,
- méretezett alaprajzok és metszetek készítése,
- anyaglisták nyomtatása,
- térbeli modellezés, ütközésvizsgálat.

Mit nyer Ön a Rapiddal?

Például:

- A kézi módszereknél sokkal gyorsabb és pontosabb munkavégzést;
- sok feladat (például bonyolult rendszerek ütközésvizsgálata) a hagyományos rajzasztal mellett meg sem oldható;
- a rajzok és a hozzájuk kapcsolódó egyéb műszaki dokumentációk hatékonyan és ésszerűen tárolhatók;
- korábbi munkák részletei ismételtelen felhasználhatók;
- a több kézen átvándorló redundáns adatok csökkennek, kevesebb az emberi hiba lehetősége;
- bármelyik dokumentáció módosítása után az összes kapcsolódó többi dokumentáció követi a változásokat.

A Graphisoft az Önök telephelyén:

- üzembe helyezi a rendszert;
- kiképezi szakembereiket;
- első feladataikat Önökkel együtt megtervezi;
- folyamatos konzultációt biztosít;
- garanciát nyújt.

FELADATAINAK MEGOLDÁSÁHOZ
SZÁMÍTÓGÉPES HÁLÓZATOT KERES?

S-CORE

LOKÁLIS HÁLÓZATI RENDSZERÜNK

nagy teljesítményt

10 megabit/s-os ETHERNET-technológia, minden számítógépben
külön hálózatszervező processzor,

bővíthetőséget

átszervezés nélkül több száz állomásig növelhető a rendszer mérete,

egységes hálózatszervezést

a rendszer bármely állomásáról a hálózat minden előforrása — adat-
állomány, nyomtató stb. — úgy használható, mintha helyben lenne,

hálózati méretű alkalmazásokat és

egy alkalmazás a hálózat különböző pontjain párhuzamosan
végrehajtott és a hálózaton keresztül folytonos üzenetkapcsolatban
álló programok rendszeréből állhat

rendszer-meghibásodást tűrő alkalmazásszervezést

egyenrangú állomások rendszerében többpéldányos
adatállomány-tárolást és a hálózati méretű alkalmazásokban
automatikus végrehajtás-átcsoportosítást

biztosít.

Az első valódi hálózati operációs rendszert ajánljuk Önnek, amely
elképzeléseit feltétel nélkül támogatja!
Keressen meg bennünket az ORGTECHNIK-COMPFAIR kiállításon!

accord

Advanced Computer Communication Research & Development
Számítástechnikai Műszaki Fejlesztő Kiszövetkezet
1026 Budapest, Endrődi Sándor utca 55. Telefon: 550-014.

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KISSZÖVETKEZET

A LEVÉL MÁR NEM ELÉG GYORS!

A nyomdai átfutás sem képes közvetíteni
a szinte naponta változó, egyre kedvezőbb
ajánlatokat.

KERESSEN KÖZVETLEN KAPCSOLATOT
személyesen, telefonon vagy telexen!

Mindig a legújabb szolgáltatásokat,
a legfrissebb árakat kínáljuk

A SZÁMÍTÁSTECHNIKA
TELJES SKÁLÁJÁN

data manager

1149 Budapest, Varga Gyula András park 7-9.
Postacím: 1553 Budapest, Postafiók 41.
Telefon: 837-902. Telex: 22-6741.

Rómeó és a kiállítási térkép

A képernyőn Zeffirelli csodálatos filmje, a Rómeó és Júlia. Már éppen befeleledkeznek a szerelmesek első találkozásába, amikor snitt, s megjelenik egy számítógépes ábra a dráma szerkezetéről, figyelmeztetve, hogy miért is vagyok itt az Intellrobot cég nem kevésbé romantikus rendtelenségű otthonában.

— A rendszer egy Commodore 64-es számítógépből és egy erre a célra kifejlesztett, egyébként kommersz videomagnóból áll

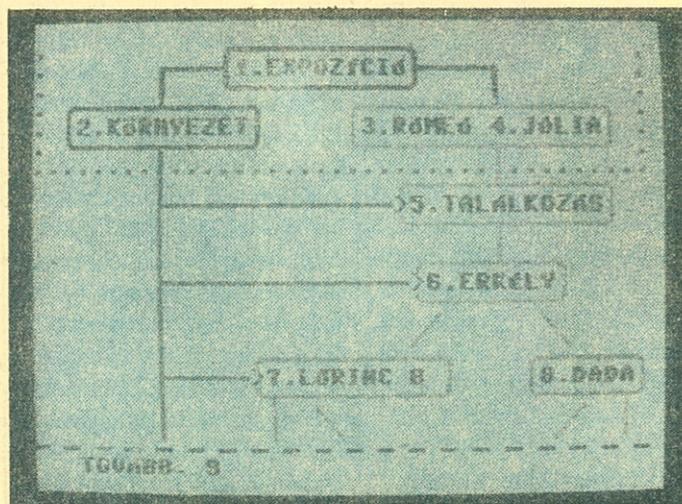
— magyarázza Joó Zoltán gazdasági vezető. — A videóba az Orion beépített egy panelt, amely lehetővé teszi a kapcsolatot a számítógép és a képmagnó között. Segítségével, amint az általunk elkészített programmal a tévé képernyőjén a képmagnóra felvett anyag különböző részletei tetszőleges sorrendben jeleníthetők meg, miközben az egyes filmrészletek (snittek) lejátszása között számítógépes szöveges vagy grafikus információk is kivetíthetők. Az adott snitt ki-

választása függhet attól is, hogy a számítógép által felajánlott menüpontok közül a felhasználó éppen melyiket választja. Ezt nevezük interaktivitásnak.

A rendszer neve röviden CCVR, hosszabban Computer Controlled VideoRecorder, vagyis számítógéppel vezérelt képmagnó. Az eszköz könnyen kezelhető és készítői az oktatásban, reklámtevékenységben szánják neki ígéretes szerepet. A CCVR programnyelvet a felhasználói kézikönyv elolvasása után bárki könnyen elsajátíthatja. Valójában egy szerkesztési eljárásról van szó, amelynek eredményeképpen a különböző filmrészletek tetszőleges sorrendben állnak össze. Ugyanakkor kiegészíthetők magyarázatokkal, a megértést segítő rajzokkal, grafikus ábrákkal is. Természetesen a számítógép vagy video továbbra is működtethető a hagyományos módon, egymástól teljesen függetlenül.

— Hogyan született az ötlet?

— Saját ötletéről nem beszélhetünk, hiszen az interaktív video nem a mi találmányunk. Az új talán annyi, hogy míg Nyugaton általában a még kint is méregdrágának számító képlemez-játékosokat vezérik számítógéppel, addig mi — sze-

gény ember vízzel főz alapon — az egyszerű képmagnót kapcsoltuk össze az elterjedt C-64-gyel. Így ez a technika viszonylag olcsón elérhetővé vált a hazai iskolák, intézmények számára is, olyannyira, hogy a TANÉRT a közelmúltban 100 darabot meg is vett tőlünk.

— Mégis, mi az az olcsó?

— Ez a panel tartalmazó Orion képmagnó most 70 ezer forint körüli áron kapható, de nagyobb sorozat esetén még olcsóbb is lehet.

— S ki készíti az oktatóprogramokat?

— Részben a mi stúdiónk — a Rómeó és Júlia teljesen kész, a középiskolás oktatási céloknak megfelelően elkészített program — de a cél az, hogy a tanárok maguk is csináljanak ilyet a saját elképzelésük szerint. A feladat nem nehéz, a CCVR nyelvvel és szerkesztési eljárással játszva megtanulható.

— Mégis úgy érzem, hogy bemutatókra, tanfolyamokra azért szükség lehet...

— Valóban, s vannak is ilyen terveink. Mi szívesen vállalkozunk a technika terjesztésére, megtanítására, s mióta dr. Appel György, az MM Informatikai Bizottságának elnöke támogatja a kezdeményezést, remélhető, hogy mindazok, akiknek hasznos lehet, széles körben megismerhetik.

— Az Intellrobotról már írtunk, amikor a szövegszerkesztő programba épített telefonos rendszert mutattuk be a Mikrovilágban. Mégis, azok kedvéért, akik nem ismernek, mutassuk be néhány szóban a céget.

— Az Alsó-Tápió-menti Áfész ipari részlege va-

gyunk. Mindezt azért hangsúlyoznám, mert az Áfész minden anyagi és erkölcsi támogatást megad a zavar-talan működésünkhöz. Kis-vállalkozásnak számítunk, hiszen alig tíz fővel dolgozunk, ebből is csupán öten főállásúak. Vannak köztünk programozók, mérnökök, pedagógusok, grafikusok. Hardver- és szoftverfejlesztéssel foglalkozunk, gyártással azonban nem.

— Az Orgtechnik-Compfair 88-on is az interaktív videót állítják ki?

— Valóban ott leszünk a kiállításon, de a háttérben. Mi készítjük azt a számítógéppel vezérelt videós információs adatbázist, amely a bejáratnál bárki számára igénybe vehető. A látogató csupán egy monitort és egy mini klaviatúrát lát, a rendszer többi részét elrejtjük. Az érdeklődő a kiállítói listából kiválasztja a

kívánt résztvevőt és egy gombnyomás után mindent megtudhat róla. Először egyoldalú szöveges ismerető jelenik meg a cégről, majd filmen is látható a stand az ott bemutatott termékekkel együtt. Egyúttal leolvasható a kiállítóhoz vezető legrövidebb út is. Ez amolyan extra felhasználása az interaktív videónak, amit egy IBM PC vezérel, s egy erre a célra kifejlesztett képmagnó csatlakozik hozzá. A PC-vel vezérelt rendszer nem erre a kiállításra készítettük el először. A Pénzügyminisztériumban már működik egy ilyen konstrukció. Komplettné és vizsgáztató rendszerről van szó, amit a tűzvédelmi és munkavédelmi oktatásban használnak majd.

Kiss Szabó Hédy

Hemingway-debüt

A hazai számítástechnika egyik fellelegvára, a SZÁMALK termékeinek széles körét állítja ki. Bemutatójának egyik fő témája az irodaautomatizálás, amelynek kapcsán saját fejlesztésű szoftvereit, különleges szolgáltatásait ajánlja az érdeklődők figyelmébe. Ezek sorába tartozik az INTERCALC táblázatkezelő rendszer, a DOKUNET dokumentumszerkesztő és -kezelő rendszer, a HATTÁR nevű, testületi határozatok nyilvántartására szolgáló program, a REND-SZER rendelet- és szerződéskezelő programcsomag és a

TUDOR ügyféltájékoztató szoftver.

Az ASKA programrendszer európai tündöklését a SZÁMALK közvetítésével hazánkban is folytatja. A vállalat szolgáltatásként ajánlja partnereinek CAD-CAM-feladatok megoldását az ASKA segítségével.

A SZÁMALK a közelmúltban vegyesvállalatot alapított Hemingway néven. Ezen a kiállításon lép először a nyilvánosság elé ez az új vállalkozás.

Természetesen a Mikroasztár-gépcsald is tiszteletet teszi a bemutatón. A SZÁMALK igazi vásári fogással igyekszik vevőit a standjára csalogatni: a kiállításon nagy árengedménnyel árusít IBM-kompatibilis XT és AT gépeket.

A titokzatos Vénusz

Sokan panaszkodnak, hogy nehéz boldogulni napjaink szoftverpiacán. A Szenzor Szervezési Vállalat ezzel szemben büszkén vallja, hogy pozíciói tovább erősödtek ezen a területen. A vállalatok, szűkös pénzügyi kereteik ellenére is keresik és vásárolják a KÁF emblémás SENZOR-t és a SOFTWARE 88 oklevéllel kitüntetett HSRZ MICRO-t. A szép sikerek titkáról Angyal Józsefet (a Szenzor projektvezetőjét) faggattuk.

— Azt hiszem, hogy eredményeink elsősorban régió folytatott üzletpolitikánknak köszönhetők. Eszerint a vásárlás után sem hagyjuk magukra felhasználóinkat, folyamatos konzultációkkal, tanácsadásokkal segítjük munkájukat. Általános feladatszerkesztő rendszerünkön, a SENZOR-on több módosítást is végrehajtottunk a visszajelzések alapján. A változtatások még inkább megkönnyítik a program használatát, anélkül, hogy annak rugalmasságát és felhasználóbarát voltát veszélyeztetnék. Talán ennek is része van abban, hogy nemrég eladtuk szoftverünk századik példányát, s reméljük, idén ez a szám megduplázódik. Sokat segíthet ebben az Orgtechnik-Compfair is, hiszen újabb alkalmat teremt a partnerekkel való találkozásra.

Angyal József tehát elégedett. Úgy érzi, hogy komoly előnyre tettek szert a versenytársakkal szemben a felhasználóbarát nyilvántartási rendszerek területén. Kedvező piaci pozíciók megőrzése érdekében újabb és újabb programokkal lépnek a nyilvánosság elé. Őszi újdonságaik — amelyeket egyébként a kiállításon is bemutatnak — a VIDEO-SENZOR és a VIDEO-HSRZ. Az előbbi azt szemlélteti, hogyan lehet percek alatt elkészíteni bármilyen nyilvántartási rendszert, a másik pedig a manuális munka nélküli hálótérvezéssel ismert meg. A bemutatón kiállított rendszereket egyébként a leendő felhasználó a saját számítógépén újra megnézheti — ehhez két floppyt kell elhoznia a kiállításra vagy eljuttatni a Szenzor címére.

A Szenzor standon egy vadonatúj szoftverrel is megismerkedhetnek a látogatók. A VÉNUSZ-ról azonban egyelőre csak a nevét sikerült megtudnunk. Részletes felvilágosítással a bemutatón szolgál majd a Szenzor.

— ha —

Tokkal, vonóval

A Cobra Elektronikai és Szolgáltató Kisszövetkezet ma már hagyományosnak tekinthető IBM-kompatibilis XT és AT gépekkel, Star nyomtatókkal, illetve az ezekből épített Novell-háló-

zattal fogadja standján a látogatókat. Ezeket a gépeket, mint azt dr. Dózsa András, a kisszövetkezet elnöke elmondta, 88-as technológiai színvonalú alkatrészekből szereli össze a Cobra.

386-os processzorra épülő 32 bites gépeket és az ilyen gépekre, mint szervergépekre épülő Novell-hálózatokat is ajánl a kisszövetkezet. E hálózatokban terminálként 16 bites, AT-alapú usereket alkalmaznak.

A „hálózatorientált” Cobra-bemutató érdekességei azok a hazai gyártású (Mikrotrend Kisszövetkezet) magas impedanciájú hálózati kártyák, amelyek egy kilométernél nagyobb távolság áthidalására alkalmasak.

Szoftvertermékekkel is jelentkezik a kiállításon a

kisszövetkezet. A számlakészítő szoftver, a kimenő és beérkező számlákat kezelő program (amely képes az ÁFA-t és a késedelmi kamatot is figyelemmel kísérni) mellett nagy hatékonyságú bér- és jövedelemszámfejtő szoftvert is bemutat. Ez utóbbi személyzeti nyilvántartásra is alkalmazható. A negyedik szoftver a főkönyvi program, amely akárcsak a többi három, a kisszövetkezetek „testére” van szabva.

A négy szoftver egyben is kapható programcsomagként, hardverrel együtt, azaz „tokkal, vonóval”. A kisszövetkezet elnöke szerint igen jutányos áron, hiszen a hardverkiepítéstől függően már 299 ezer forintért is ajánl a Cobra ilyen kulcsra kész rendszert.

ezen belül is a számítástechnika tanítására koncentrálnak. A Compfairen megtekinthető — többek között — az IBM PC XT/AT assembly nyelvoktató program: az ASM Tutor, a PC DOS oktató, illetve a Novell-hálózatok kezeléséhez szükséges ismereteket tartalmazó szoftver.

— Nemcsak a számítástechnika tanításával foglalkozunk — teszi hozzá Apró Imre. — Itt van „büszkeségünk”, a GenT, amely általános oktatóprogramot generáló programcsomag. Ezzel a szoftverrel bármilyen témájú oktatóprogram összeállítható; a GenT ugyanis keretprogram, amely szövegszerkesztővel elkészített ismeretanyagot jelenít meg a tanuló előtt. A GenT-t megírt programok kiválóan alkalmazhatók olyan tananyagok elsajátítására, amelyeknél a tudásszint állandó ellenőrzése, a fontosabb anyagrészek több-

szöri visszakeresése elsődleges követelmény. A GenT-tel készített programok segítségével vizsgálják például a Paksi Atomerőműben dolgozók felkészültségét is.

— Hallhatnánk valamit oktató szoftvereik áráról?

— A konkrét témát tanító programok ára 10 és 16 ezer forint között van. A GenT ezeknél jóval drágább: 200 ezer forintba kerül.

— Minden elismerésem a GenT-é, ám mintha már találkoztam volna vele a tavaszi BNV-n is...

— Nem is újdonságként visszük a Compfairre. Úgy érezzük azonban, hogy még mindig nagy érdeklődésre tarthat számot a szakemberek körében.

— ha —

Teljes skálán dolgozunk...

— Természetesen ott leszünk a Compfairen! Nemcsak a konkurencia miatt, hanem azért is, hogy most, amikor már nevünk van a szakmában, ország-világ elé tárjuk, amit produkáltunk. A magabiztos szavak Apró Imrétől, a Data Manager számítástechnikai kisszövetkezet reklámfőnökétől erednek. S hogy igazát bizonyítsa, már sorolja is bemutatásra kerülő termékeiket.

— Minthogy cégünk a számítástechnika teljes skáláján dolgozik, mind hardver, mind pedig szoftver témában kiállítunk. Ami az előbbieket illeti: mint a PerComp betéti társulás alapító tagjai saját fejlesztésű és gyártású IBM kompatibilis számítógépeket mutatunk be különféle bővítéseink és perifériáink mellett. Külön is megemlíteném Polip nevű peri-

fériakapcsoló egységünket, amelynek segítségével egyetlen PC-ről több periféria érhető el és azok változva használhatók. A Polippal tehát elkerülhetők a periféria áthelyeztetésekből adódó meghibásodások. Daisy névre kereszteltük osztott intelligenciájú folyamatkapcsoló rendszerünket, amelynek tagjai (önálló dobozban elhelyezett mikroprocesszoros készülékek) a környező világ fizikai jelei és a számítógép között teremtenek kapcsolatot.

A Data Manager programkínálata sem mondható szerénynek: az immáron hagyományosnak számító felhasználói programok (vezetői információs rendszer, munkaügyi nyilvántartó rendszer, számviteli információs rendszer, jövedelemadó-számítás) mellett főként az oktatásra,

Támad a Star

A világ második legnagyobb nyomtató gyártója, a Star úgy döntött, hogy nem nézi tétlenül konkurenseinek előretörését Magyarországon. A magyar piac ugyan kicsi, de a Star részesezni kíván belőle.

1987-ben 1 millió darab Star-nyomtató talált vevőre a világon, a tervek szerint idén ez a szám 1,5 millióra emelkedik.

A negyvenegyedik évében lépett vállalkozás óragyártással foglalkozott a kezdetekkor. Majd a finommechanikai alkatrészek és szerszámok készítése vette át a vezető szerepet. 1982-ben készült el az első Star-nyomtató az Újvilágban, s egy év múlva már Európá-

ban is megkezdték az értékesítését. A finommechanikai termékek ma is jelentős bevételhez (a teljes forgalom 30 százaléka) juttatják a Start.

Professzionális minőség — vonzó áron — szól a Star szlogenje. Az a nyomtatóválaszték, amely a kiállításon látható majd, igazolni kívánja a reklámszöveget. Itt lesz a 9 tús változatból az LC-10, az LC-10 színes, az NX-15, az ND-15, valamint az NR-15. A 24 tús választékban az NB-24-10, az NB 24-15 és az NB-15 látható a standon. A LaserPrinter 8 iránt nagy érdeklődés várható. Újdonsággal is jelentkezik a Star: bemutatja LC 24-10-es modelljét.

Ez nemcsak TÖBB, hanem MÁS is,
mint az EREDETI!

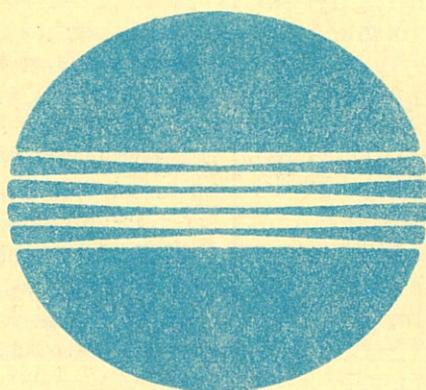
A **MINOLTA** csúcstechnológiájú másológépeivel a dokumentumokat nemcsak sokszorosíthatja, hanem kicsinyítheti, nagyíthatja (zoom-optikával is), maximum öt színnel színezheti, szerkesztheti (például több rajzból egy újabbat komponálhat), a méretarányokat digitalizálótáblával is megadhatja . . . és még számos lehetőséggel variálhat!

A **MINOLTAFAX 250** típusú, telefonvonalra kapcsolható távmásolóval nemcsak A/4-es, hanem maximum B/4-es oldalakat is 18 másodperc alatt továbbíthat.

Forintért vásárolhatja meg vagy lízingelheti a legkorszerűbb **MINOLTA** másológépeket.

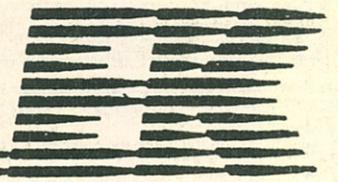
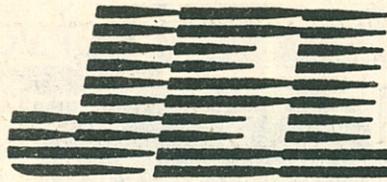
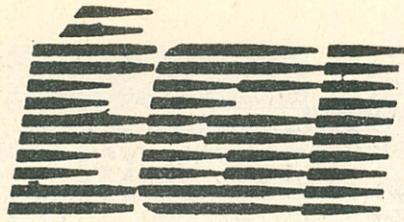
A MINOLTA másológépeivel Ön maximálisan elégedett lesz!

Folyamatos anyag- (papír, fólia) és kellékellátás.
Országos szervizhálózat, konszignációs raktár.
15-18 hónapos garancia!

MINOLTA

MOBIL—COPI Kiszövetkezet
1119 Budapest, Fejér Lipót utca 21—31.
Telefon: 850-559.

A Mikrovilág műholdas és kábeltelevíziós műsormelléklete

október 15-től 28-ig

Október 15., szombat

07.00 SUPERTIME CLUB
10.00 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai
11.00 DC BEACH PARTY – A Beach Boys együttes 1984. július 4-én, Amerika függetlenségének ünnepén rögzített koncertje
12.00 THE FILM SHOW – Mi újság az európai mozikban?
12.30 WANTED DEAD OR ALIVE – Sorozat egy jöképű kincsvadászról, aki mindig megszerzi azt, amit akar. A főszerepben: Steve McQueen
13.00 DUNDEE AND THE CULHANE – Angol krimisorozat
13.55 SPORTSWORLD – Amerika sportjának múltjáról és jelenéről
15.00 TRUCK AND TRACTOR PULLING – Teherautó- és traktorverseny
15.30 MAJOR LEAGUE BASEBALL '88 – Baseball Amerikából
16.30 AMERICAN COLLEGE FOOTBALL – Az amerikai egyetemek futballcsapatainak mérkőzései
17.30 EUROPEAN TOP 40 – Toplista
18.30 CLASSIC CONCENTRATION – Vetélkedő
18.55 CARRY ON LAUGHING – Vigjátéksorozat
19.25 HOLLYWOOD – Dokumentumfilm-sorozat a némafilmgyártás korszakáról
20.30 FEATURE FILM: THE THIRD MAN – „A harmadik férfi” – Graham Greene regényén alapuló, 1949-ben készült játékfilm. Rendezte: Carol Reed. Főszereplők: Joseph Cotten, Orson Welles és Trevor Howard. A háború utáni Bécsbe érkező férfi megtudja, hogy barátját meggyilkolták, s megpróbálja felderíteni a dolog hátterét
22.30 TWILIGHT ZONE – „Nagyi” – Egy kislány rettenetes keríti hatalmába, amikor egy delután a nagymamájára neki kell vigyáznia
23.25 LATE NIGHT FILM: CONFESSIONS OF A WINDOWCLEANER – „Egy ablaktisztító vallomása” – 1975-ben készült játékfilm – Rendezte: Wall Guest – Főszereplők: Robin Askwith, Anthony Booth. Az ablaktisztítás kellemes foglalatosság lehet, különösen akkor, ha a munkaadó épp egy csinos nő
01.05 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai

Október 16., vasárnap

07.00 SUPERTIME CLUB – Műsor gyerekeknek
10.00 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai

11.00 DEPECHE MODE – A híres együttes koncertje
12.00 RAFFERTY'S RULES – Izgalmas krimisorozat egy ausztrál vizsgálóbíróról
13.00 TOURISTIC MAGAZIN – Német nyelvű, angol feliratos magazinműsor az utazásról, arról, hogy hova menjünk, mit csináljunk vakáció idején. Ma: „Florida, Egyesült Államok”
13.00 MOTOR CYCLING EVENTS – Nemzetközi motorkerékpár-verseny
14.30 GAELIC FOOTBALL '88 – Futball Írországból
15.30 GILLETTE WORLD SPORT SPECIAL – Sportösszeállítás
16.30 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai
17.30 THE WORD TOMMOROW – A világ eseményeiről vallásos szemmel
18.00 CLASSIC CONCENTRATION – Vetélkedő
18.25 GILLETTE SOCCER SCENE – Futballhíradó friss hírekkel, interjúkkal, a nap mérkőzéseinek legnagyobb pillanataival
18.55 LOOK OUT EUROPE – Magazinműsor dívatról, utazásról, vakációról, filmekről, szórakozásról és a népszerű művészetekről az európai kontinensen és Nagy-Britanniában
19.55 MUPPET SHOW – Mai vendég: Doug Henning
20.30 FEATURE FILM: BORN FREE – „Szabadnak született” – 1966-ban készült játékfilm – Rendezte: James Hill – Főszereplők: Virginia McKenna és Bill Travers. Egy házaspár nagy gondal pátyolgat egy oroszlánkölyköt, de a hatóságok azzal fenyegetőznek, hogy állatkertbe vitetik
22.20 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY – Az európai üzleti élet legfrissebb eseményei
22.50 MAJOR LEAGUE BASEBALL '88 – Baseball Amerikából
23.50 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai

Október 17., hétfő

07.00 SUPER CHANNEL NEWS – Hírek
07.15 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY
07.45 SUPER CHANNEL NEWS
08.00 SUPERTIME – Műsor gyerekeknek
09.00 SONS AND DAUGHTERS – Ausztrál sorozat
09.25 CAPITOL – Amerikai sorozat
09.50 EVERYDAY YOGA – Jóga
10.00 TOURISTIC MAGAZINE – Ma: Florida
10.30 DALEY THOMPSON'S BODY SHOP – Tévétorna
10.55 KEN HOM'S CHINESE COOKERY – Ma: „Zöldségek”
11.20 DISCOVERING PATCHWORK – Tanuljunk varrni!
11.50 YOU ARE WHAT YOU EAT – Az egészséges étrend egészséges életet jelent
12.00 CARRY ON LAUGHING – Vigjátéksorozat
12.30 KATE AND ALLIE – „Rossz hatás” – Jennie rossz társaságba kerül, és hamarosan a rendőrszobán találja magát
13.00 CAPITOL – Matt ójva Wallyt a szerencsajétektől
13.30 SONS AND DAUGHTERS – Patricia elhatározza, hogy Angliába utazik feleségével
14.00 NURSE – „Egyenlő esélyek” – Mary és az osztályán dolgozók meglepődnek, amikor az új „nővérrel” kiderül, hogy férfi
15.00 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai

16.00 SUPERTIME – Műsor gyerekeknek
17.00 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai
18.00 SUPER CHANNEL NEWS – Európai hírek
18.15 CLASSIC CONCENTRATION – Vetélkedő
18.40 KATE AND ALLIE – „Ég áldjon, bádogos” – Ted megkéri Kate kezét
19.10 SAY AH – Angol feliratos holland vigjátéksorozat egy házirovnóról
19.40 THE FILM SHOW – Mi újság az európai mozikban?
20.15 SUPER CHANNEL NEWS – Európai hírek
20.30 FEATURE FILM: BROKEN PROMISE – „Meggzegt ígért” – Főszereplők: Melissa Michaelsen, Chris Sarandon és George Coe. Egy kislány négy testvérével magára marad, és sikerül együtt tartania őket, noha a bíróság más-más nevelőszülőket jelölt ki nekik
22.20 MONDAY NIGHT FOOTBALL WITH TOYOTA – Futball összeállítás
23.20 SUPER CHANNEL NEWS – Európai hírek
23.45 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai

Október 18., kedd

07.00 SUPER CHANNEL NEWS
07.15 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY
07.45 SUPER CHANNEL NEWS
08.00 SUPERTIME
09.00 SONS AND DAUGHTERS
09.25 CAPITOL
09.50 EVERYDAY YOGA – Jóga
10.00 LIFESTYLES OF THE RICH AND FAMOUS – Mai vendég: Aldo Gucci
10.20 SWIM – Uszni tudni kell
10.50 VEGETARIAN KITCHEN – Vegetáriánus konyha
11.20 BETTER THAN NEW – Bútorjavítás otthon
11.45 HOLD DOWN A CHORD – Gitárlecke
12.00 TEACHERS ONLY – „Nesze itt az állásom” – Cooper úr és Diana elhatározzák, hogy egy hétre elcserelik a munkakörüket
12.30 KATE AND ALLIE – „Ég áldjon, bádogos!”
13.00 CAPITOL – Sloanenak Tyler visszaszerzésére kifundált terve sikerének bizonyul
13.30 SONS AND DAUGHTERS – Amanda és Wayne úgy tesznek Gordon előtt, mintha házasságuk tökéletes lenne
14.00 CASSIE AND CO – Krimisorozat, a főszerepben, Angie Dickinsonnal
15.00 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai
16.00 SUPERTIME – Műsor gyerekeknek
17.00 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai
18.00 SUPER CHANNEL NEWS – Európai hírek
18.15 CLASSIC CONCENTRATION – Vetélkedő
18.40 KATE AND ALLIE – „Döglött macska” – Kate ellátogat egy diszállat-kereskedésbe
19.10 FLAME TREES OF THIKA – „A hienak mindent felhalnak” – Megerkeznek Robin és Tilly új szomszédai
20.15 SUPER CHANNEL NEWS – Európai hírek
20.30 MAJOR LEAGUE BASEBALL – Baseball Amerikából
21.30 GILLETTE SOCCER SCENE – Futballhíradó a legfrissebb hírekkel, interjúkkal és a nap mérkőzéseinek nagy pillanataival
22.00 SUPER DUTCH FOOTBALL – Futball Hollandiából
23.05 SUPER CHANNEL NEWS – Európai hírek
23.30 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai

Október 19., szerda

07.00 SUPER CHANNEL NEWS
07.15 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY
07.45 SUPER CHANNEL NEWS
08.00 SUPERTIME
09.00 SONS AND DAUGHTERS
09.25 CAPITOL
09.50 EVERYDAY YOGA – Jóga
10.00 THE FILM SHOW – Mi újság az európai mozikban?
10.30 TRAINING DOGS THE WOODHOUSE WAY – Kutyák és idomárjaik kiképzése
10.55 TASTE OF HEALTH – Hogyan lehet az egészséges étrend érdekes, tápláló és olcsó?
11.20 MAKE IT PAY – Hogyan válasszunk új, olcsó hobbit?
11.50 SAVE A LIFE – Elsősegélynyújtás
12.00 ALLO, ALLO – A második világháború idején, a megszállt Franciaországban játszódo vigjátéksorozat
12.30 KATE AND ALLIE – „Döglött macskák”
13.00 CAPITOL – A négyes randevű után Tyler magyarázatot követel Sloane-tól
13.30 SONS AND DAUGHTERS – Még a reménye is szertefoszlik annak, hogy Terryt felmentsék
14.00 FLAME TREES OF THIKA – „A hienak mindent felhalnak”
15.00 SUPERSOUNDS – A toplisták legújabb számai
16.00 SUPERTIME – Műsor gyerekeknek
17.00 SUPERSOUNDS
18.00 SUPER CHANNEL NEWS – Európai hírek
18.15 CLASSIC CONCENTRATION – Vetélkedő
18.40 KATE AND ALLIE – „Vacsora Katie-vel és Allie-vel” – A lányok nagy mulatságot rendeznek, amikor megtudják, hogy Ted elutazott és Charles megnősül
19.10 BENNY HILL – A jól ismert komikus műsora
20.15 SUPER CHANNEL NEWS – Európai hírek
20.30 FEATURE FILM: THE LITTLE PRINCESS – „A kis hercegnő” – 1939-ben készült játékfilm – Rendezte: Walter Lang. Főszereplők: Shirley Temple, Ian Hunter, Richard Greene. A gazdag kislányt szigorú intézetbe küldik, amikor édesapja és annak minden vagyona odavész a bur háborúban
22.10 WORLD OF GOLF WITH CANON EOS – Golfhírek
22.20 MAJOR LEAGUE BASEBALL '88 – Baseball Amerikából
23.20 SUPER CHANNEL NEWS – Európai hírek
23.45 SUPERSOUNDS

Október 20., csütörtök

07.00 SUPER CHANNEL NEWS
07.15 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY
07.45 SUPER CHANNEL NEWS
08.00 SUPERTIME
09.00 SONS AND DAUGHTERS
09.25 CAPITOL
09.50 EVERYDAY YOGA
10.00 COVER STORY – Mai vendég: Dolly Parton
10.25 BABY AND CO – Műsor csecsemőkrol és szülőkről

Felhívjuk a figyelmet, hogy lapunk bármely részének másolása, a másolatok terjesztése jogsértés.

10.55 MEDITERRANEAN COOKERY — Ma: „Török gyönyörök”
 11.20 BLIZZARD'S WIZARD WOODWORK — Ma: Sültés talak készítése tölgyfából
 11.50 PLAY IT SAFE — Hogyan kerüljük el a gyermekbaleseteket?
 12.00 FOLEY SQUARE — Egy ügyvedi irodában játszódo vigjátéksorozat
 12.30 KATE AND ALLIE — „Vacsora Kate-tel és Allie-vel”
 13.00 CAPITOL — Wally megkéri Rogert, hogy hozzon össze egy újabb pókerjátésmat
 13.30 SONS AND DAUGHTERS — Patricia viselkedése környezetének minden tagjával szemben megváltozott
 14.00 ONEDIN LINE — „Az Onedin család” — Sorozat
 15.00 SUPERSOUNDS — A toplisták legújabb számai
 16.00 SUPERTIME — Műsor gyerekeknek
 17.00 SUPERSOUNDS
 18.00 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 18.15 CLASSIC CONCENTRATION — Vetélkedő
 18.40 KATE AND ALLIE — „Azok a bizonyos fenyegek” — Allie azt kívánja, hogy gyermekei készítsenek fenyekefelvételeket, amikor meglátogadják apjukat új házában
 19.10 TOURISTIC MAGAZIN — Német nyelvű, angol feliratos magazinműsor az utazásról
 19.40 VIDEOFASHION — Képes újdonságok a milánói, párizsi, londoni és New York-i divattervezőktől
 20.15 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 20.30 AMERICAN COLLEGE FOOTBALL — Az amerikai egyetemek futballcsapatainak mérkőzése
 21.30 TRUCK AND TRACTOR PULLING — Teherautó- és traktorverseny
 22.00 SUPER DUTCH FOOTBALL — Futball Hollandiából
 23.05 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 23.30 RENAULT 5 TURBO CUP — Autóverseny
 22.35 WORLD OF GOLF WITH CANON EOS — Golfhírek
 23.45 SUPERSOUNDS — A toplisták legújabb számai

Október 21., péntek

07.00 SUPER CHANNEL NEWS
 07.15 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY
 07.45 SUPER CHANNEL NEWS
 08.00 SUPERTIME
 09.00 SONS AND DAUGHTERS
 09.25 CAPITOL
 09.50 EVERYDAY YOGA
 10.00 VIDEOFASHION — Nemzetközi divathírek
 10.30 TOM KEATING ON PAINTERS — Ma: „Turner munkássága”
 10.55 FLOYD ON FOOD — Szakácslecek
 11.25 CRAFT OF THE POTTER — Ma: „A diszítés”
 11.50 YOU IN MIND — Hetköznapi lélektani problémák, melyeket az emberek könnyedén vesznek
 12.00 SAY AH — Angol feliratos holland vigjáték egy háziorvosnőről
 12.30 KATE AND ALLIE — „Azok a bizonyos fenyegek”
 13.00 CAPITOL — Clegg birtokán találkozót tartanak, és Myrna nagyban készülődik
 13.30 SONS AND DAUGHTERS — Wayne cseleghanggal meggátolja, hogy Amandát tovább zsarolják
 14.00 THE LOTUS EATERS — „És Herának volt egy nővere” — Erik névtelen levelet kap, melyből kiderül, hogy az illető sokat tud az ő múltjáról
 15.00 SUPERSOUNDS — A toplisták legújabb számai
 16.00 SUPERTIME — Műsor gyerekeknek
 17.00 SUPERSOUNDS
 18.00 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 18.15 CLASSIC CONCENTRATION — Vetélkedő
 18.40 KATE AND ALLIE — „Nekem egy nercet” — Kate élete egészen megváltozik, amikor kap egy nercbundát
 19.10 TWILIGHT ZONE — „Ha ő meghal” — Egy ketségbeesett apa, akinek lánya haldoklik, vonzódni kezd egy elhagyott árvaház kísértetéhez

VIDELCO
 VIDEOELEKTRONIKA
 COMPUTER

A-1070 Wien, Lindengasse 29.
 ☎ /222/939411, Telex 135042

20.15 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 20.30 FEATURE FILM: THE FOURTH WISH — „A negyedik kívánság” — Játékfilm, rendezte: Don Chaffey — Főszereplők: John Meillon, Robert Bettles. Az apa haldokló fiának utolsó hónapjait szeretné teljessé tenni, de felesége nem ért egyet vele és gátolják ebben a hatóságok is
 23.30 IT'S GARRI SHANDLING'S SHOW — „Grant-et betörök”
 23.00 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 23.25 LATE NIGHT FILM: DEADLY ENCOUNTER — „Halálos találkozás” — 1982-ben készült játékfilm — Főszereplők: Larry Hagman és Susan Anspack. Egy hajdani helikopterpilóta drámai története

Október 22., szombat

07.00 SUPERTIME — Rajzfilmek, műsorok gyerekeknek
 10.00 SUPERSOUNDS — A toplisták legújabb számai
 11.00 HALL AND OATS — Daryl Hall és John Oats koncertje
 12.00 THE FILM SHOW — Mi újság az európai mozikban?
 12.30 WANTED DEAD OR ALIVE — Sorozat, a főszerepben Steve McQuennel
 13.00 DUNDEE AND THE CULHANE — Angol krimisorozat
 13.55 SPORTWORLD — Amerika sportjának múltjáról és jelenéről
 15.00 TRUCK AND TRACTOR PULLING — Teherautó- és traktorverseny
 15.30 PRO CELEBRITY GOLF — Profi golfzók híres emberekkel mérkőznek
 16.30 GILLETTE WORLD SPORT SPECIAL — Sportösszeállítás
 17.30 EUROPEAN TOP 40 — Toplista
 18.30 CLASSIC CONCENTRATION — Vetélkedő
 18.55 CARRY ON LAUGHING — Vigjátéksorozat
 19.25 HOLLYWOOD — Dokumentumfilm-sorozat a nemafilmgyártás korszakáról
 20.30 FEATURE FILM: SCARLET STREET — „A biborszínű utca” — 1945-ben készült játékfilm — Rendezte: Fritz Lang. Főszereplők: Edward G. Robinson, Joan Bennett, Dan Duryea. Egy jámbor férfit egy ravasz nő és annak szeretője bűnügybe kever
 22.05 TWILIGHT ZONE — „Harom ir kívánság” — Harom kisfiú fogságba ejt egy erdei manót, és az teljesíti: három kívánságukat — „Halottak futása” — A teherautósófor borzadva jön rá, hogy elátkozott lelkeket szállít a pokolba
 23.00 LATE NIGHT FILM: CONFESSIONS OF A DRIVING INSTRUCTOR — „Egy autós oktató vallomásai” — 1976-ban készült játékfilm — Rendezte: Norman Cohen. Főszereplők: Robin Askwith, Bill Maynard. Egy fiatalember nem éppen sofóri erényeivel győzi meg a női oktatót, hogy kiérdemelte az autózeti jogositványt
 00.40 SUPERSOUNDS — A toplisták legújabb számai

Felhívjuk a figyelmet,
 hogy lapunk bármely részének másolása,
 a másolatok terjesztése jogsértés.

Október 23., vasárnap

07.00 SUPERTIME CLUB — Rajzfilmek, műsorok gyerekeknek
 10.00 SUPERSOUNDS — A toplisták legújabb számai
 11.00 LIONEL RICHIE — Az énekes „Tánc a mennyezetben” című videoklipjének elkészültét bemutató dokumentumfilm
 11.30 TUBE COMPILATIONS — Videoklipek a legnépszerűbb rock sztárokkal
 12.00 RAFFERTY'S RULE — Sorozat egy ausztrál vizsgálóbíróról
 13.00 TOURISTIC MAGAZIN — Német nyelvű, angol feliratos magazinműsor az utazásról
 13.30 MOTOR CYCLING EVENTS — Nemzetközi motorkerékpár-verseny
 14.30 GAELIC FOOTBALL '88 — Futball Írországból
 15.30 AMERICAN COLLEGE FOOTBALL — Az amerikai egyetemek futballcsapatainak mérkőzése
 16.30 SUPERSOUNDS
 17.30 THE WORLD TOMMOROW — A világ eseményeiről vallásos szemmel
 18.00 CLASSIC CONCENTRATION — Vetélkedő
 18.25 GILLETTE SOCCER SCENE — Futballhíradó a legfrissebb hírekkel, interjúkkal és a nap mérkőzéseinek nagy pillanataival
 18.55 LOOK OUT EUROPE — Magazin műsor divatról, utazásról, vakációról, filmről, szórakozásról és a népszerű művészetekről
 19.55 MUPPET SHOW — Mai vendég: Linda Carter
 20.30 FEATURE FILM: DIVORCE AMERICAN STYLE — „Válás amerikai módra” — 1967-ben készült vigjáték, melyet a magyar közönség is látott — Rendezte: Bud Yorkin. Főszereplők: Dick Van Dyke, Debbie Reynolds. A jómódú, Los Angeles elővárosában élő házaspár válása nagy bonyodalmakat kavart
 22.40 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY — Az európai üzleti élet legfrissebb eseményei
 23.10 MAJOR LEAGUE BASEBALL '88 — Baseball Amerikából
 00.10 SUPERSOUNDS

Október 24., hétfő

07.00 SUPER CHANNEL NEWS
 07.15 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY
 07.45 SUPER CHANNEL NEWS
 08.00 SUPERTIME
 09.00 SONS AND DAUGHTERS
 09.25 CAPITOL
 09.50 EVERYDAY YOGA
 10.00 TOURISTIC MAGAZIN — Hova menjünk, mit csináljunk vakáció alatt?
 10.30 DALEY THOMPSON'S BODYSHOP — Tevértorna
 10.55 KEN HOM'S CHINESE COOKERY — Ma: „Cernamettel”
 11.20 DISCOVERING PATCHWORK — Tanuljunk varrni!
 11.50 YOU ARE WHAT YOU EAT — Az egészséges étrend egészséges életet jelent
 12.00 CARRY ON LAUGHING — Vigjátéksorozat
 12.30 KATE AND ALLIE — „Nekem egy nercet”
 13.00 CAPITOL — Myrna felajánlja Sloane-nak, hogy segít szétrombolni Tyler és Julie kapcsolatát
 13.30 SONS AND DAUGHTERS — Jim rajon, hogy Jeff doppingszereket szed
 14.00 NURSE — Ma: „Hazatérés” — Mary lemond korhazai állásáról és elhatározza, hogy hazatér szülővárosába
 15.00 SUPERSOUNDS
 16.00 SUPERTIME — Műsor gyerekeknek
 17.00 SUPERSOUNDS
 18.00 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 18.15 CLASSIC CONCENTRATION — Vetélkedő
 18.40 KATE AND ALLIE — „Az osztálytalálkozó” — Kate-et és Allie-t meghívják a házvezetés errett segí találkozóra
 19.10 SAY AH — Angol feliratos holland vigjáték egy háziorvosnőről

19.40 THE FILM SHOW — Mi újság az európai mozikban?
 20.15 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 20.30 FEATURE FILM: RUN CHRISIE RUN — „Fuss, Chrissie, fuss” — Drámai krimi egy anyáról és lányáról, akik menekülnek a terrorizmus, a nemi erőszak és más veszélyek elől
 22.15 MONDAY NIGHT FOOTBALL WITH TOYOTA — Futball-összeállítás
 23.15 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 23.40 SUPERSOUNDS

Október 25., kedd

07.00 SUPER CHANNEL NEWS
 07.15 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY
 07.45 SUPER CHANNEL NEWS
 08.00 SUPERTIME
 09.00 SONS AND DAUGHTERS
 09.25 CAPITOL
 09.50 EVERYDAY YOGA
 10.00 LIFESTYLES OF THE RICH AND FAMOUS — Ma: Pillantás a monacói királyi családra
 10.20 SWIM — Úszni tudni kell
 10.50 VEGETARIAN KITCHEN — Vegetáriánus konyha
 11.20 BETTER THAN NEW — Bútorjavítás otthon
 11.45 HOLD DOWN A CHORD — Gitárlecke
 12.00 TEACHERS ONLY — „Dicsértessék az Úr és az olasz konyha” — Shari gyémánt fülbevalója beleesik a lasagnába
 12.30 KATE AND ALLIE — „Az osztálytalálkozó”
 13.00 CAPITOL — Julie felmegy Sloane lakására, nem tudván, hogy Tyler ott van
 13.30 SONS AND DAUGHTERS — Megkezdődik Terry tárgyalása
 14.00 CASSIE AND CO — Krimisorozat, a főszerepben Angie Dickinsonnal. Ma: „Hallgatni arany”
 15.00 SUPERSOUNDS — A toplisták legújabb számai
 16.00 SUPERTIME — Műsor gyerekeknek
 17.00 SUPERSOUNDS
 18.00 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 18.15 CLASSIC CONCENTRATION
 18.40 KATE AND ALLIE — „Hova tűnt a románc?” — Allie álláshirdetést ad fel, de az valamiképpen a társkereső hirdetések közé kerül
 19.10 FLAME TREES OF THIKA — „Baldog új élet”
 20.15 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 20.30 MAJOR LEAGUE BASEBALL '88
 21.30 GILLETTE SOCCER SCENE — Futballhíradó friss hírekkel, interjúkkal és a nap mérkőzéseinek nagy pillanataival
 22.00 SUPER DUTCH FOOTBALL — Futball Hollandiából
 23.05 SUPER CHANNEL NEWS — Európai hírek
 23.30 SUPERSOUNDS

Október 26., szerda

07.00 SUPER CHANNEL NEWS
 07.15 EUROPEAN BUSINESS WEEKLY
 07.45 SUPER CHANNEL NEWS
 08.00 SUPERTIME
 09.00 SONS AND DAUGHTERS
 09.25 CAPITOL
 09.50 EVERYDAY YOGA
 10.00 THE FILM SHOW — Mi újság az európai mozikban?
 10.30 TRAINING DOGS THE WOODHOUSE WAY — Kutyak és idomárjaik képzése
 10.55 TASTE OF HEALTH — Hogyan lehet az egészséges étrend érdekes, tápláló és olcsó?
 11.20 MAKE IT FAY — Hogyan válasszunk új, olcsó hobbit?
 11.50 SAVE A LIFE — Elsősegélynyújtás
 12.00 ALLO, ALLO — A második világháború idején, a megszállt Franciaországban játszódo vigjátéksorozat
 12.30 KATE AND ALLIE — „Hova tűnt a románc?”
 13.00 CAPITOL — Julie meglátja, amint Sloane csókolozik Tylerrel
 13.30 SONS AND DAUGHTERS — Terry ketségbeesik, amikor a bíróságon megismeri Jill mult-

ben" – Amerikai film (1974) – Egy beteg angol tanár pénzre akarja tenni életbiztosítását.
23.15 MOBIL MOTORSPORTS NEWS – Hírek a motorsport világából
23.43 THE TIMES HEADLINE NEWS
23.45 SOUL IN THE CITY – Soulzenei műsor

THE ARTS CHANNEL

01.00 PRAGUE CHAMBER BALLET – Három mű a prágai Kamarabalett előadásában
02.15 GEORGE POMPIDOU CENTRE – Látogatás a világ leghíresebb művészeti központjában Párizsban
03.15 MAYA – Balettfilm
03.25 SCIENCE AND TECHNOLOGY FROM PHILIPS – MAYOLA
03.30 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
06.30 MŰSORZÁRÁS

Október 18., kedd

07.00 GOOD MORNING SCANDINAVIA
08.00 THE DJ KAT WAKE-UP CLUB – Ébresztő hétalvóknak
08.05 THE DJ KAT SHOW – A Sky gyermekműsora
09.00 DENNIS – Vigjátéksorozat
09.30 JAYCE AND THE WHEELED WARRIORS – Rajzfilmsorozat
10.00 SOFT 'N' ROMANTIC – Romantikus popzene
11.00 THE NESCAFE UK TOP 40 – Angol slágerlista
12.00 COUNTDOWN – Holland popzenei műsor
13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
14.00 CITY LIGHTS – Beszélgetés hírességekkel
14.30 MOBIL MOTORSPORTS NEWS – Hírek a motorsport világából
15.00 BARRIER REEF – Sorozat – A Nagy Korallzaton titkainak felfedezése
15.30 SKIPPY – Filmsorozat
16.00 THE COCA-COLA EUROCHART TOP 50 – A Sky eurolistája
17.00 THE DJ KAT SHOW – A Sky gyermekműsora
18.00 THE MONKEES – Vigjátéksorozat
18.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
18.30 I DREAM OF JEANNIE – Vigjátéksorozat
19.00 THE ROPERS – Vigjátéksorozat
19.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
19.30 HAWK – Filmsorozat – John Hawk rendőrtiszt éjszakai órjárata
20.27 THE TIMES HEADLINE NEWS
20.30 SOMETHING FOR EVERYONE – „Mindenkinek valami” – Amerikai filmvigjáték (1970) – A gatlástalan ifjú főhős addig ügyeskedik, amíg at nem veszi az elszegényedett grófnő családjának és személyzetének az irányítását
21.55 N. F. L. AMERICAN FOOTBALL 1988/89 – Amerikai futball
22.53 THE TIMES HEADLINE NEWS
22.55 MADE IN GERMANY – Német popzenei műsor
23.55 THE COCA-COLA EUROCHART TOP 50 – A Sky eurolistája

THE ARTS CHANNEL

01.00 CONCERTS FROM DEAN CLOUGH – 3. rész – A 12 részes hangversenysorozatban fiatal szolista és kamaragyüttesek kortárs és klasszikus műveket adnak elő
01.30 MUSIC OF MAN – 3. rész – Jehudi Menuhin, Curtis W Davis és Charles Weir sorozata a zene szerepéről az emberi társadalomban. Az énekhang fejlődése, az opera elterjedése
02.30 RUDOLF SERKIN Haydn – Mozart – és Beethoven – műveket játszik
03.30 SCIENCE AND TECHNOLOGY FROM PHILIPS – Piccolo, Saxo and Co
03.45 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
06.45 MŰSORZÁRÁS

Október 19., szerda

07.00 GOOD MORNING SCANDINAVIA
08.00 THE DJ KAT WAKE-UP CLUB – Ébresztő hétalvóknak
08.05 THE DJ KAT SHOW – A Sky gyermekműsora
09.00 DENNIS – Vigjátéksorozat
09.30 JAYCE AND THE WHEELED WARRIORS – Rajzfilmsorozat
10.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
11.00 SOFT 'N' ROMANTIC – Romantikus popzene
12.00 THE COCA-COLA EUROCHART TOP 50 – A Sky eurolistája
13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
14.00 CANON FASHION TV – Divat Párizstól Tokióig
14.30 ASK DR RUTH – Szexuális élet, házasság, kapcsolatok
15.00 BARRIER REEF – Sorozat – A Nagy Korallzaton titkainak felfedezése
15.30 SKIPPY – Filmsorozat
16.00 COUNTDOWN – Holland popzenei műsor
17.00 THE DJ KAT SHOW – A Sky gyermekműsora
18.00 THE MONKEES – Vigjátéksorozat – A négytagú rockzenekar vidám kalandjai
18.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
18.30 I DREAM OF JEANNIE – Vigjátéksorozat
19.00 THE ROPERS – Vigjátéksorozat
19.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
19.30 CUSTER – Kalandfilmsorozat az indiánok ellen harcoló legendás George Custer tábornokról
20.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
20.30 HOMER – Amerikai film (1970) – Mély szakadék választja el az amerikai kisvárosban felnövekvő kamaszt, Homer Edwards-t, és apját. Az apa mezőgazdasági egyetemre akarja küldeni a fiút, de ő mással szeretne foglalkozni
22.15 SHELL INTERNATIONAL MOTOR SPORTS 1988
23.13 THE TIMES HEADLINE NEWS
23.15 ROVING REPORT – Tallózás a nagyvilág időszéri eseményeiből
23.45 NEW MUSIC – Magazinműsor

THE ARTS CHANNEL

01.00 ROMANTIC VERSUS CLASSIC ART – Romantikus kontra klasszikus művészet – A XVIII. sz. végének és a XIX. sz. elejének festői és szobrászai
01.30 AUJOURD'HUI EN FRANCE – Franciaország ma – 13. rész
01.45 WILLIAM AND MARY – Isten és pénz
02.25 THE MYSTERY OF H. MOORE – Henry Moore Anglia leghíresebb szobrásza. Fába, kőbe, bronzba vésett szobrai nem éppen szokványosak
03.50 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
06.50 MŰSORZÁRÁS

Október 20., csütörtök

07.00 GOOD MORNING SCANDINAVIA
08.00 THE DJ KAT WAKE-UP CLUB – Ébresztő hétalvóknak
08.05 THE DJ KAT SHOW – A Sky gyermekműsora
09.00 DENNIS – Vigjátéksorozat
09.30 JAYCE AND WHEELED WARRIORS – Rajzfilmsorozat
10.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
11.00 THE NESCAFE UK TOP 40 – Angol slágerlista
12.00 NEW MUSIC – Magazinműsor
13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
14.00 ASK DR RUTH – Szexuális élet, házasság, kapcsolatok
14.30 ROVING REPORT – Tallózás a nagyvilág időszéri eseményeiben
15.00 CISCO KID – Westernsorozat – Cisco kolyók és hűség jőbarátja erőszak nélkül harcol az emberek jogaiért

15.30 SKIPPY – Filmsorozat
16.00 COUNTDOWN – Holland popzenei műsor
17.00 THE DJ KAT SHOW – A Sky gyermekműsora
18.00 THE MONKEES – Vigjátéksorozat
18.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
18.30 I DREAM OF JEANNIE – Vigjátéksorozat
19.00 THE ROPERS – Vigjátéksorozat
19.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
19.30 EMERGENCY – Sorozat egy különleges orvoscsoportról
20.27 THE TIMES HEADLINE NEWS
20.30 ARMS AND THE MAN – G. B. Shaw vigjátékából készült tévéfilm – A katona egy lány hálószobájában rejtőzik el, mert a hősiességben is legfontosabb az óvatosság
22.10 WWF SUPERSTARS OF WRESTLING – Pankráció
23.08 THE TIMES HEADLINE NEWS
23.10 1988 MONROE C. A. R. T./INDY WORLD CAR SERIES – Együléses amerikai autóverseny
00.10 SOFT 'N' ROMANTIC – Romantikus popzene

THE ARTS CHANNEL

01.00 ISAAC STERN Penderecki hegedűversenyét adja elő
02.00 MAGNIFICAT – A mű hagyományos és dzsesszváltozatának ötvözete
02.50 EVENING WITH KIRI – Egy este a legendás szopránénekesnővel, Kiri de Kanawa-val
03.50 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
06.50 MŰSORZÁRÁS

Október 21., péntek

07.00 GOOD MORNING SCANDINAVIA
08.00 THE DJ KAT WAKE-UP CLUB – Ébresztő hétalvóknak
08.05 THE DJ KAT SHOW – A Sky gyermekműsora
09.00 DENNIS – Vigjátéksorozat
09.30 JAYCE AND THE WHEELED WARRIORS – Rajzfilmsorozat
10.00 THE NESCAFE UK TOP 40 – Angol slágerlista
11.00 THE COCA-COLA EUROCHART TOP 50 – A Sky eurolistája
12.00 SOUL IN THE CITY – Soulzenei műsor
13.00 ANOTHER WORLD – Amerikai teleregény
14.00 CITY LIGHTS – Beszélgetés hírességekkel
14.30 EARTHFILE – Környezetvédelmi dokumentumműsor
15.00 CISCO KID – Westernsorozat
15.30 SKIPPY – Filmsorozat
16.00 COUNTDOWN – Holland popzenei műsor
17.00 THE DJ KAT SHOW – A Sky gyermekműsora
18.00 THE MONKEES – Vigjátéksorozat
18.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
18.30 I DREAM OF JEANNIE – Vigjátéksorozat
19.00 THE ROPERS – Vigjátéksorozat
19.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
19.30 LAND OF THE GIANTS – Sci-fi – Űrhajósok kalandjai az óriások földjén
20.30 CANON FASHION TV – Divat Párizstól Tokióig
20.57 THE TIMES HEADLINE NEWS
21.10 SAVAGE ENCOUNTER – „Kegyetlen boszszú” – A Dél-Afrika gyönyörű, de elhagyott tájékon élő fiatal párt otthonában megtámadják, és a fiatalasszonyt megerősözkölik. A férj boszszút esküszik
22.38 THE TIMES HEADLINE NEWS
22.40 N. F. L. AMERICAN FOOTBALL 1988/89 – Amerikai futball
23.40 NEW MUSIC – Magazinműsor
00.40 CANADA CALLING – Észak-amerikai slágerlista

THE ARTS CHANNEL

01.00 FAT TUESDAY AND ALL THAT JAZZ

02.00 AFRICAN CULTURE SERIES – Afrika kultúrtörténete – Basil Davidson sorozatának 3. része
03.20 ART BLAKEY – Dzsessz
03.50 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
06.50 MŰSORZÁRÁS

Október 22., szombat

08.00 FUN FACTORY – A Sky gyermekprogramja – Inspector Gadget; The Popples; Fantastic Voyage; Jem; He-Man; Mapletown; Brave Starr; The flying Kiwi
12.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
13.00 CANADA CALLING – Észak-amerikai slágerlista
13.30 SOUL IN THE CITY – Soulzenei műsor
14.30 NEW MUSIC – Magazinműsor a fiatalok kultúrájáról, zenei és divatirányzatairól
15.30 BI-CENTENNIAL GOLD CUP – FOOTBALL – Összefoglaló az ausztrálai labdarúgó Arany Kupa mérkőzéseiről
16.30 SHELL INTERNATIONAL MOTOR SPORTS – A világ motorsportja
17.30 THE NESCAFE UK TOP 40 SHOW – Angol slágerlista
18.28 THE TIMES HEADLINE NEWS – Hírek
18.30 SWISS FAMILY ROBINSON – Filmsorozat egy hajótörött családról
19.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
19.30 BIG VALLEY – Westernsorozat
20.30 WWF SUPERSTARS OF WRESTLING – Pankráció
21.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
21.30 POLICE STORY – Rendőrtörténetek egy volt Los Angeles-i rendőr tollából
22.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
22.30 TRANS WORLD SPORTS – Sportmagazin
23.30 THE NESCAFE UK TOP 40 – Angol poplista
00.30 CANADA CALLING – Észak-amerikai slágerlista

THE ARTS CHANNEL

01.00 SARAH – Portréfilm a XIX. század és a századforduló nagy színésznőjéről, Sarah Bernhardtról, aki különöségei, botránnyai miatt híres volt
02.30 ONE SUMMER AGAIN – 3. rész – Művészek egy csoportja a XIX. század végén Melbourne-ben megalapította a Heidelbergi Iskolát
03.20 WELSH CRAFTS – 7. rész – David Colwell – Bútorkészítés
03.30 CHARLIE BYRD – 1. rész – Dzsessz
04.00 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
07.00 MŰSORZÁRÁS

Október 23., vasárnap

08.00 FUN FACTORY – A Sky gyermekprogramja – Inspector Gadget; The Popples; Fantastic Voyage; Jem; He-Man; Mapletown; Brave Starr; The flying Kiwi
12.00 COUNTDOWN – Popzenei műsor
13.00 MADE IN GERMANY – Német popzenei műsor
14.00 CANADA CALLING – Észak-amerikai slágerlista
14.30 SOFT 'N' ROMANTIC – Romantikus popzene
15.30 TRANS WORLD SPORT – Sportmagazin
16.30 CANON FASHION TV – Divat Párizstól Tokióig
17.00 GHOST & MRS MUIR – Vigjátéksorozat – A szellem Cs Mrs Muir
17.30 THE COCA-COLA EUROCHART TOP 50 – A Sky eurolistája

Felhívjuk a figyelmet, hogy lapunk bármely részének másolása, a másolatok terjesztése jogsértés.

18.28 THE TIMES HEADLINE NEWS — A nemzetközi élet főbb hírei
 18.30 BEYOND 2000 — Műszaki-tudományos dokumentumsorozat
 19.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 19.30 THE BIONIC WOMAN — Sorozat — A bionikus erejű Jamie újabb kalandjai
 20.30 ADAM — Amerikai film (1983) — A hat éves kisfiút elrabolják szüleitől a nagy áruházban. A szülők elkéseredetten keresik gyermeküket, még kongresszusi képviselőknél is kilincselnek. A film megtörtént eseményt dolgoz fel.
 22.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 22.30 ENTERTAINMENT THIS WEEK — Szórakoztató sorozat
 23.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 23.30 CITY LIGHTS — Beszélgetés hírességekkel
 00.00 THE COCA-COLA EUROCHART TOP 50 — A Sky eurolistája

THE ARTS CHANNEL

01.00 MIKADO — Gilbert és Sullivan klasszikus vigoperája
 03.30 WELSH CRAFT — 8. rész — CHRISTINA MITCHELL bonyolultan kifinomult szobrai és festményei, festett stílizált babái
 03.40 CHARLIE BYRD — 2. rész — Dzsessz
 04.00 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
 07.00 MŰSORZÁRÁS

Október 24., hétfő

07.00 GOOD MORNING SCANDINAVIA
 08.00 THE DJ KAT WAKE-UP CLUB — Ébresztő hétalvóknak
 08.05 THE DJ KAT SHOW — A Sky gyermekműsora
 09.00 DENNIS — Vigjátéksorozat
 09.30 JAYCE AND THE WHEELED WARRIORS — Rajzfilmsorozat
 10.00 MADE IN GERMANY — Német popzenei műsor
 11.00 COUNTDOWN — Popzenei műsor
 12.00 THE COCA-COLA EUROCHART TOP 50 — A Sky eurolistája
 13.00 ANOTHER WORLD — Amerikai teleregény
 14.00 BEYOND 2000 — Műszaki-tudományos dokumentumsorozat
 15.00 CISCO KID — Westernsorozat
 15.30 SKIPPY — Filmsorozat
 16.00 THE NESCAFE UK TOP 40 — Angol poplista
 17.00 THE DJ KAT SHOW — A Sky gyermekműsora
 18.00 THE MONKEES — Vigjátéksorozat
 18.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 18.30 I DREAM OF JEANNIE — Vigjátéksorozat
 19.00 THE ROPERS — Vigjátéksorozat
 19.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 19.30 TANDARRA — Sorozat — Folytatódik a harc a korrupció és törvénytelenések ellen az 1852-es aranyláz idején Ausztráliában
 20.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 20.30 POLICE STORY SPECIAL — A kétrészes rendőrtörténet elsői fejezete — A Los Angeles-i rendőrtiszt 'lelő' egy bűnözőt, akinek családja bosszút esküszik
 22.20 MOBIL MOTORSPORTS NEWS
 22.48 THE TIMES HEADLINE NEWS
 22.50 SOUL IN THE CITY — Soulzenei műsor
 23.50 1988 MONROE C. A. R. T. WINDY CAR WORLD SERIES — Együléses amerikai autóverseny

THE ARTS CHANNEL

01.00 PRAGUE CHAMBER BALLET — Taras Bulba
 01.25 BLUE SNAKE — „Kék kígyó” — Futurisztikus balett
 02.15 KARSH — Yousouf Karsh fotóművész — A világ leghíresebb portrékészítőjének élete és munkája
 03.15 ISLES — Elektronikus táncfantázia
 03.25 SCIENCE AND TECHNOLOGY FROM PHILIPS — Piccolo, Saxo and Co

03.40 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
 06.40 MŰSORZÁRÁS

Október 25., kedd

07.00 GOOD MORNING SCANDINAVIA
 08.00 THE DJ KAT WAKE-UP CLUB — Ébresztő hétalvóknak
 08.05 THE DJ KAT SHOW
 09.00 DENNIS — Vigjátéksorozat
 09.30 JAYCE AND THE WHEELED WARRIORS — Rajzfilmsorozat
 10.00 SOFT 'N' ROMANTIC — Romantikus popzene
 11.00 THE NESCAFE UK TOP 40 — Angol slágerlista
 12.00 COUNTDOWN — Holland popzenei műsor
 13.00 ANOTHER WORLD — Amerikai teleregény
 14.00 CITY LIGHTS — Beszélgetés hírességekkel
 14.30 MOBIL MOTORSPORTS NEWS — Hírek a motorsport világából
 15.00 CISCO KID — Westernsorozat
 15.30 SKIPPY — Filmsorozat
 16.00 THE COCA-COLA EUROCHART TOP 50 — A Sky eurolistája
 17.00 THE DJ KAT SHOW — A Sky gyermekműsora
 18.00 THE MONKEES — Vigjátéksorozat
 18.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 18.30 I DREAM OF JEANNIE — Vigjátéksorozat
 19.00 THE ROPERS — Vigjátéksorozat
 19.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 19.30 HAWK — Filmsorozat
 20.27 THE TIMES HEADLINE NEWS
 20.30 HAMBONE AND HILLIE — Amerikai film (1984) — Hillie, a korosodó hölgy a repülőtéren elveszti szeretett kutyáját, Hombone-t
 22.00 N. F. L. AMERICAN FOOTBALL 1988/89
 22.58 THE TIMES HEADLINE NEWS
 23.00 EUROPEAN INDOOR TENNIS — A zürichi fedett pályás női teniszverseny legfontosabb eseményeinek összefoglalása
 00.00 THE COCA-COLA EUROCHART TOP 50

THE ARTS CHANNEL

01.00 CONCERTS FROM DEAN CLOUGH — 4. rész — Hu Kun, a kiváló hegedűművész Ou Xiao-Song — és Wieniawski-műveket játszik
 01.30 MUSIC OF MAN — 4. rész — Yehudi Menuhin, Curtis W Davis és Charles Weir sorozata a zene szerepéről az emberi társadalomban. A „Zeneszerzők kora” rész nem kisebb zeneszerzőket mutat be, mint Vivaldi, Bach, Mozart, Haydn, Beethoven és Schubert
 02.30 BENINGBOROUGH BARTÓK STRING QUARTET NO 6 — előadja a Chillingirian Quartet
 03.00 ORGAN MUSIC OF BAROQUE BOHEMIA — Orgonamuzsika a barokk Csehországból
 03.30 THE MOGULS — 1. rész — „A gyönyörűség kertje” — A Mogul dinasztia Észak-Indiában a XVI. és XVII. században
 04.00 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
 07.00 MŰSORZÁRÁS

Október 26., szerda

07.00 GOOD MORNING SCANDINAVIA
 08.00 THE DJ KAT WAKE-UP CLUB — Ébresztő hétalvóknak
 08.05 THE DJ KAT SHOW — A Sky gyermekműsora
 09.00 DENNIS — Vigjátéksorozat
 09.30 JAYCE AND THE WHEELED WARRIORS — Rajzfilmsorozat
 10.00 COUNTDOWN — Popzenei műsor
 11.00 SOFT 'N' ROMANTIC — Romantikus popzene
 12.00 THE COCA-COLA EUROCHART TOP 50 — A Sky eurolistája
 13.00 ANOTHER WORLD — Amerikai teleregény
 14.00 CANON FASHION TV — Divat Párizstól Tokióig

14.30 ASK DR RUTH — Szexuális élet, házasság, kapcsolatok
 15.00 CISCO KID — Westernsorozat
 15.30 SKIPPY — Filmsorozat
 16.00 COUNTDOWN — Holland popzenei műsor
 17.00 THE DJ KAT SHOW — A Sky gyermekműsora
 18.00 THE MONKEES — Vigjátéksorozat
 18.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 18.30 I DREAM OF JEANNIE — Vigjátéksorozat
 19.00 THE ROPERS — Vigjátéksorozat
 19.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 19.30 CUSTE — Kalandfilmsorozat az indiánok ellen harcoló legendás George Custer tábornokról
 20.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 20.28 THE PIRATES OF BLOOD RIVER — „A véres folyó kalózái” — 1962-ben készült film — A XVIII. században kalózkok megtámadnak egy szigetet, ahonnan el akarják üldözni az Angliából odamenekeült hugenottákat
 22.15 SHELL INTERNATIONAL MOTOR SPORTS 1988
 23.13 THE TIMES HEADLINE NEWS
 23.15 ROVING REPORT — Tallozás a nagyvilág időszerű eseményeiből
 23.45 NEW MUSIC — Magazinműsor

THE ARTS CHANNEL

01.00 AUJOURD'HUI EN FRANCE — Franciaország ma — 14. rész
 01.15 PAVAROTTI ET JULLIARD — Pavarotti, a világhíró operanékes tudását fiatal tehetségekkel osztja meg a Julliard iskolában
 01.45 HOMMAGE TO CHAGALL — A világ egyik legnagyobb festőjéről készült film
 03.15 TREASURE HOUSES OF BRITAIN — 3. rész — A múlt felidézése
 04.00 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
 07.00 MŰSORZÁRÁS

Október 27., csütörtök

07.00 GOOD MORNING SCANDINAVIA
 08.00 THE DJ KAT WAKE-UP CLUB — Ébresztő hétalvóknak
 08.05 THE DJ KAT SHOW
 09.00 DENNIS — Vigjátéksorozat
 09.30 JAYCE AND THE WHEELED WARRIORS — Rajzfilmsorozat
 10.00 COUNTDOWN — Popzenei műsor
 11.00 THE NESCAFE UK TOP 40 — Angol slágerlista
 12.00 NEW MUSIC — Magazinműsor
 13.00 ANOTHER WORLD — Amerikai teleregény
 14.00 ASK DR RUTH — Szexuális élet, házasság, kapcsolatok
 14.30 ROVING REPORT — Tallozás a nagyvilág időszerű eseményeiben
 15.00 CISCO KID — Westernsorozat — Cisco és hűséges, jó barátja erőszak nélkül harcol az emberek jogaiért
 15.30 BAILEY'S BIRD — Filmsorozat — A szamkitvetett és magányos Bailey, aki egyébként kiváló pilóta, ormótlan, de szívenek kedves hidroplanjával, Madarral keresi kenyeret Délkelet-Ázsiában
 16.00 COUNTDOWN — Holland popzenei műsor
 17.00 THE DJ KAT SHOW — A Sky gyermekműsora
 18.00 THE MONKEES — Vigjátéksorozat
 18.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 18.30 I DREAM OF JEANNIE — Vigjátéksorozat
 19.00 HOLE LOT OF TROUBLE — Vigjáték — Örömmel fogadják a helyi lakosok azt a három munkást, akik azért jöttek, hogy lyukat assanak az utcán. A munkások azonban csak zavart és káoszt okoznak...
 19.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 19.30 EMERGENCY — Sorozat egy különleges orvoscsoportról
 20.27 THE TIMES HEADLINE NEWS
 20.30 KGB — THE SECRET WAR — „KGB — A titkos háború” — Amerikai film (1984) — Izgalmas kémtörténet — A Los Angeles-ben beépített

ügynökként dolgozó orosz kém és barátja menekülni kényszerül
 22.20 WWF SUPERSTARS OF WRESTLING — Pankráció
 23.18 THE TIMES HEADLINE NEWS
 23.20 WIGAN V MAINLY RUGBY LEAGUE — Rögbi — Nagy-Britannia és Ausztrália bajnokcsapatainak mérkőzése
 00.20 SOFT 'N' ROMANTIC — Romantikus popzene

THE ARTS CHANNEL

01.00 MUSIC OF AGES PAST — A XVII. és XVIII. század muzsikája kel életre az 1259-ben épült, kívül-belül gazdagon díszített Yvsi Brod kastélyban
 01.45 ISAAC STERN Beethoven hegedűversenyét adja elő
 02.35 SIR MICHAEL TIPPETT — Dokumentum-műsor a híres zeneszerző életéről és munkájáról
 03.25 MISSA ESPIRITUAL — Brazil mise — Latin liturgiái szöveg és portugál költészet a dzsessz, a pop és a népzenei inspirált muzsika nyelvében
 04.00 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
 07.00 MŰSORZÁRÁS

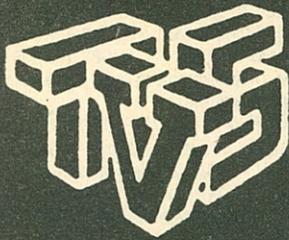

Október 28., péntek

07.00 GOOD MORNING SCANDINAVIA
 08.00 THE DJ KAT WAKE-UP CLUB — Ébresztő hétalvóknak
 08.05 THE DJ KAT SHOW — A Sky gyermekműsora
 09.00 DENNIS — Vigjátéksorozat
 09.30 JAYCE AND THE WHEELED WARRIORS — Rajzfilmsorozat
 10.00 THE NESCAFE UK TOP 40 — Angol slágerlista
 11.00 THE COCA-COLA EUROCHART TOP 50 — A Sky eurolistája
 12.00 SOUL IN THE CITY — Soulzenei műsor
 13.00 ANOTHER WORLD — Amerikai teleregény
 14.00 CITY LIGHTS — Beszélgetés hírességekkel
 14.30 EARTHFILE — Környezetvédelmi dokumentumműsor
 15.00 CISCO KID — Westernsorozat
 15.30 BAILEY'S BIRD — Filmsorozat
 16.00 COUNTDOWN — Holland popzenei műsor
 17.00 THE DJ KAT SHOW — A Sky gyermekműsora
 18.00 THE MONKEES — Vigjátéksorozat
 18.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 18.30 I DREAM OF JEANNIE — Vigjátéksorozat
 19.00 TALK OF THE DEVIL — „Az ördög fecsegése” — Nem valami jó üzlet, ha egy agglagény lepaktal az ördöggel, hacsak túl nem jár az eszen
 19.28 THE TIMES HEADLINE NEWS
 19.30 LAND OF THE GIANTS — Sci-fi — Egy urhajo legénysegének kalandjai az óriások földjén
 20.30 CANON FASHION TV — Divat Párizstól Tokióig
 20.57 THE TIMES HEADLINE NEWS
 21.00 THE BOYS IN THE BAND — Amerikai film (1970) — Kavarognak az erzelmeik, amikor egy heteroszexuális férfi véletlenül homoszexuális öszejövetelre kap meghívást
 23.03 THE TIMES HEADLINE NEWS
 23.05 N. F. L. AMERICAN FOOTBALL 1988/89 — Amerikai futball
 00.05 NEW MUSIC — Magazinműsor

THE ARTS CHANNEL

01.00 ANITA O'DAY — Dzsessz
 02.00 AFRICAN CULTURE SERIES — Afrika kultúrtörténete — Basii Davidson sorozatának 4. része
 02.55 BENNY GOODMAN LIVE AT WOLF TRAP
 03.55 LANDSCAPE CHANNEL PROGRAMMES FROM SKY
 06.55 MŰSORZÁRÁS

október 15-től október 28-ig

Október 15., szombat

- 12.00 THALASSA – Tengeri magazin
 13.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 13.30 JULIEN FONTANES MAGISTRAT – Fontanes bíró esetei – A falusiak értetlensége és félelme...
 15.00 CHAMPS – ELYSEES – Varietéműsor
 16.05 BREVES – Hírek röviden
 16.10 VISA POUR LE MONDE – Világútlevelel – A Hawaii szigetcsoport
 17.20 JEUNES SOLISTES – Ifjú szólisták versenye
 17.55 BREVES ET METEO – Nemzetközi hírosszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 DRAMA – „A második kés” – Patrick Besson regénye nyomán rendezte Josée Dayan. – A bestsellerírót kiadójával együtt meggyilkolják...
 19.35 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 20.00 CLUB DE L' EUROPE – Európa klub – Riportműsor az Európa-parlamentről
 21.00 CONCOURS – Erzsébet királynő dalverseny
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 CONCOURS – Erzsébet királynő dalverseny – 2. rész
 23.20 SUPERSEXY – Huncut pillantás a szerelemre
 00.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 01.00 Műsorzárás

Október 16., vasárnap

- 12.00 L'ASSIETTE ANGLAISE – Angol tál – Szórakoztató műsor
 13.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 13.30 LES CINQ DERNIÈRES MINUTES – Az utolsó öt perc – Bűnügyi történet, amely egy üveglámpa eladásával indul...
 15.00 SACREE SOIREE – Isteni este – Varietéműsor
 16.10 LES CARNETS DE L' AVENTURE – Bérlet a kalandokhoz – Beszélgetés egy megszállott alpinistával
 16.30 HISTOIRES NATURELLES – Természetfilmek – A bretagne-i folyóban nyúzsógnak a halak, az erdőkerülő pedig nem csak vadászik, hanem szobrokat is készít.
 17.00 SPORTS MAGAZINE – Heti sportösszefoglaló
 17.55 BREVES ET METEO – Nemzetközi hírosszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 DRAMA – „Egy nagy A-val”
 19.00 LA CHANCE AUX CHANSONS – Szonorról szonorra
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 20.00 CHAMPS – ELYSEES – Szórakoztató műsor
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 7/7 – Riportműsor

23.30 CHAMPIONAT D'ORTOGRAPHE – Helyesírási bajnokság
 01.00 Műsorzárás

Október 17., hétfő

- 16.05 BREVES – Hírek, röviden
 16.10 LES ERREURS JUDICIAIRES – Bírói balfogások – Sorozat – Egy ártatlan embert azért gyanúsítanak a tett elkövetésével, mert a helyszínen megtalálják a tornacipőjét.
 16.30 BONJOUR, BON APPETIT – Jó napot, jó étvágyat – Michel Oliver egy vidéki specialitás receptjét mondja el.
 17.00 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 17.30 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – nyelvi fejtörőjáték
 17.55 BREVES ET METEO – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 JULIEN FONTANES MAGISTRAT – Fontanes bíró esetei – Egy szegény asszony eltűnt lánya keresésére vállalkozik.
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 20.00 L'AUTOBUS DU SHOW – BUSINESS – Szórakoztató műsor
 21.00 NOUVEAU MONDE – Újvilág – Heti kanadai krónika
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 'A LA RECHERCHE DES HURONS – A Huronok nyomában – Riportműsor
 23.00 NORD/SUD – Észak/Dél – Információs magazin a gazdag és a fejlődő országok kapcsolatairól
 23.30 VOYAGES – Utazás – Kína
 00.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 01.00 Műsorzárás

Október 18., kedd

- 16.05 BREVES – Hírek röviden
 16.10 LES ERREURS JUDICIAIRES – Bírói balfogások – Sorozat – Egy nőt bebörtönöznek, mert állítólag megmérgezte a szeretőjét...
 16.30 BONJOUR, BON APPETIT – Jó napot, jó étvágyat – Michel Oliver a sertés májpatétom receptjét mondja el.
 17.00 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 17.30 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – nyelvi fejtörőjáték
 17.55 BREVES ET METEO – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 DRAMA – „Állandóan csomagolhat” – Marie elrejtő lakásán Alaint, az 1968-as politikai menekültet. Közben eladják a fejük fölül a lakást.
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 20.00 SPORTS – Sporthírek
 21.00 EDITION SPECIALE – Különkiadás – Információs magazin.
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 CINE CLUB – „Közönséges szerelmi történet” – Szerencsejátékban Paul és Éva mindenét elveszti, de – akinek nincs szerencséje a játékban... szóval szerelmek lesznek egymásba.
 00.00 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 00.30 Műsorzárás

Október 19., szerda

- 16.05 BREVES – Hírek röviden
 16.10 LES ERREURS JUDICIAIRES – Bírói balfogások – Sorozat – A párdúc kopenye
 16.30 BONJOUR, BON APPETIT – Jó napot, jó étvágyat – Michel Oliver a habos kagyló receptjét mondja el

- 17.00 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 17.30 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – nyelvi fejtörőjáték
 17.55 BREVES ET METEO – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 LES CINQ DERNIÈRES MINUTES – Az utolsó öt perc – Krimisorozat
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 20.00 VIVA – A táncművészet műsora – A mai svájci balettművészet helyzete
 21.00 CARABINE FM – Szórakoztató zene Dél-Amerikából
 21.30 JAZZ – Taj Mahal blues-t játszik
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 CONTINENTS FRANCOPHONES – Francia ajkú vidékek – egy kongói dramaturg önportréja és egy film a Dakar folyó torkolatában élő rabszolgákról.
 23.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 00.00 Műsorzárás

Október 20., csütörtök

- 16.05 BREVES – Hírek röviden
 16.10 LES ERREURS JUDICIAIRES – Bírói balfogások – Sorozat – „Kanál az arzenban” – Két évet töltött fegyházban az özeveg, mire bebizonyosodott az ártatlansága.
 16.30 BONJOUR, BON APPETIT – Jó napot, jó étvágyat – Michel Oliver az asztalszilvas brios-torta receptjét mondja el.
 17.00 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 17.30 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – nyelvi fejtörőjáték
 17.55 BREVES ET METEO – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 CINE-CLUB – „Paul története” – René Feret filmje 1975-ből. – Az élményüket bezárják a bolondok közé, ahol bolondot kell játszaniuk: Az eredmény: ők is megbolondulnak...
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 20.00 THÉÂTRE – „Nevetséges történet” – Armand Salacru színműve drámai tréfa. Tréfa, mert három pár összevissza hazudozik egymásnak: dráma, mert könnyelműen elrontják az életüket.
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 APOSTROPHES – Bernard Pivot irodalmi műsora
 23.45 USHUAIA – Riportműsor a tülzásokról
 00.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 01.00 Műsorzárás

Október 21., péntek

- 16.05 BREVES – Hírek röviden
 16.10 LES ERREURS JUDICIAIRES – Bírói balfogások – Sorozat – „Hamistanuzás” – Három fiatalember térfából azzal hengeg, hogy betört egy kastélyba, s meg is vádolják őket a tett elkövetésével
 16.30 BONJOUR, BON APPETIT – Jó napot, jó étvágyat – Michel Oliver a gesztenyész kelbimbó receptjét mondja el.
 17.00 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 17.30 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – nyelvi fejtörőjáték
 17.55 BREVES ET METEO – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 DRAMA – „A bizonytalan Leo, avagy a halovány szerelem” – Egy férfi két nő között hánykolódik
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 20.00 PARE-CHOCS – Lőkhárító – Autósmagazin
 20.30 HISTOIRE DE LA PHOTO – A fényképezés története

- 21.30 LE DIVAN – „Kerevet” – Henri Chapier
 Michel Blanc-kal beszélget
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 SPORTS LOISIRS – Sport és szabadidő
 23.30 CHOCS – Sokkoló magazin azokról az ismeretlenekről, akikből egy napon újsághír lett.
 00.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 01.00 Műsorzárás

Október 22., szombat

- 12.00 THALASSA – Tengeri magazin
 13.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 13.30 JULIEN FONTANES MAGISTRAT – Fontanes bíró esetei – az október 17-i rész ismétlése
 15.00 CHAMPS – ELYSEES – Varietéműsor
 16.05 BREVES – Hírek röviden
 16.10 VISA POUR LE MONDE – Világútlevelel – Zimbabwe
 17.25 JEUNES SOLISTES – Ifjú szólisták versenye
 17.55 BREVES ET METEO – Nemzetközi hírosszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 DRAMA – „A szélsőbesség” – Guy Lagorce regényéből rendezte Patrick Jamain. – Jean és Aline terroristák foglyai egy követségen. Az egyik terrorista súlyosan sebesült, Jean sebesült akar szerezni a számára...
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 20.00 STRIP – TEASE – A belga társadalom és a meztelen igazság
 21.00 CONCOURS – Erzsébet királynő dalverseny
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 CONCOURS – Erzsébet királynő dalverseny – 2. rész
 23.20 SUPERSEXY – Huncut pillantás a szerelemre
 00.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 01.00 Műsorzárás

Október 23., vasárnap

- 12.00 L'ASSIETTE ANGLAISE – Angol tál – Szórakoztató műsor
 13.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 13.30 LES CINQ DERNIÈRES MINUTES – Az utolsó öt perc – Bűnügyi történet...
 15.00 SACREE SOIREE – Isteni este – Varietéműsor
 16.10 LES CARNETS DE L' AVENTURE – Bérlet a kalandokhoz – Barlangkutatók tragikus expedíciója
 16.30 HISTOIRES NATURELLES – Természetfilmek – A Landes-i halászhok
 17.00 SPORTS MAGAZINE – Heti sportösszefoglaló
 18.00 BREVES ET METEO – Nemzetközi hírosszefoglaló és időjárásjelentés
 18.05 DRAMA – „A forgatókönyvírók” – A címszereplők ígéretes, minden tekintetben kiváló, modern hőst keresnek
 19.00 LA CHANCE AUX CHANSONS – Szonorról szonorra
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillogó papíros – Divat és dekoráció
 20.00 CHAMPS – ELYSEES – Szórakoztató műsor
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 7/7 – Riportműsor
 23.30 SIROCCO – Riportműsor
 01.00 Műsorzárás

Felhívjuk a figyelmet,
 hogy lapunk bármely részének másolása,
 a másolatok terjesztése jogsértés.

Október 24., hétfő

16.05 BREVES – Hírek röviden
 16.10 LES ERREURS JUDICIAIRES – Birói balfogások – Sorozat – „Szavahihető tanúk” – Egy bankárt meggyilkolnak, és felgyújtják kocsiával együtt. A tanúk ellentmondásai miatt a rendőrség ártatlanokat tartóztat le.
 16.30 BONJOUR, BON APPETIT – Jó napot, jó étvágyat – Michel Oliver elmondja a sárgabackkal és körtével töltött sütemény receptjét
 17.00 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 17.30 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – nyelvi fejtörőjáték
 17.55 BREVES ET METEO – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 JULIEN FONTANES MAGISTRAT – Fontanes bíró esetei – „Idegek játéka” – Egy terrorista csoport elrabolja az Igazságügyi Minisztérium egyik vezető tisztviselőjét. A túszerít cserébe két társuk kiszabadítását követelik.
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillag papíros – Divat és dekoráció
 20.00 L'AUTOBUS DU SHOW – BUSINESS – Szórakoztató műsor
 21.00 NOUVEAU MONDE – Újvilág – Heti kanadai krónika
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 VOYAGES – Utazás – Kína
 24.00 NORD/SUD – Észak/Dél – Információs magazin a gazdag és a fejlődő országok kapcsolatáról
 00.30 DAVID BLACKWOOD, grafikus rézkarcokon örökíti meg Terre-Neuve falu életét
 01.00 Műsorzárás

Október 25., kedd

16.05 BREVES – Hírek röviden
 16.10 LES ERREURS JUDICIAIRES – Birói balfogások – Sorozat – „A tisztánlátó ügyész” – Két lökupecet meggyilkolnak. Kié a gyilkos fegyver? Egy vietnami háborús veteráné? Vagy egy régi ellenállóé?
 16.30 BONJOUR, BON APPETIT – Jó napot, jó étvágyat – Michel Oliver a mustáros vese receptjét mondja el
 17.00 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 17.30 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – nyelvi fejtörőjáték
 17.55 BREVES ET METEO – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 DRAMA – „Ikarusz álma”
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillag papíros – Divat és dekoráció
 20.00 SPORTS – Sporthírek
 21.00 CINEMA, CINEMAS – Filmmagazin
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 CINÉ CLUB – „Paul története” – (ismétlés)
 23.50 PAPIER GLACÉ – Csillag papíros – Divat és dekoráció
 00.20 Műsorzárás

Október 26., szerda

16.05 BREVES – Hírek röviden
 16.10 LES ERREURS JUDICIAIRES – Birói balfogások – Sorozat – „Az önkéntes vádlott” – Egy laboratórium vezetője megígéri a feleségének, hogy szakít a szeretőjével. Hazugságai miatt viszont büntény gyanúsítottjává válik.
 16.30 BONJOUR, BON APPETIT – Jó napot, jó étvágyat – Michel Oliver a sültkagyló receptjét mondja el.
 17.00 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 17.30 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – nyelvi fejtörőjáték
 17.55 BREVES ET METEO – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 LES CINQ DERNIÈRES MINUTES – Az

utolsó öt perc – Krimisorozat – „Gyászoló karaván” – Meggyilkolt férfit találnak a temetőben. Cabrol felügyelő megállapítja, hogy az áldozat cigány, s megpróbál családjának bizalmába férközni...
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillag papíros – Divat és dekoráció
 20.00 VIVA – Kulturális magazin – Jean Tinguly svájci szobrász
 20.30 TRETEAUX DE L'ÉTÉ – Szórakoztató műsor a szabadtéri színpadokról
 21.00 CARABINE FM – Szórakoztató zene
 21.30 JAZZ – Tito Puente és Celia Cruz
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 CONTINENTS FRANCOPHONES – Francia ajkú vidékek – Egy szenegáli költő önpörtreje és egy togói musical: az „Éneklő teknősbéka”
 23.30 PAPIER GLACÉ – Csillag papíros – Divat és dekoráció
 00.00 Műsorzárás

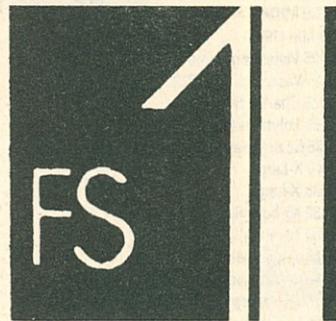
Október 27., csütörtök

16.05 BREVES – Hírek röviden
 16.10 LES ERREURS JUDICIAIRES – Birói balfogások – Sorozat – „A Martinez ügy” – Egy favágót nyolc és fél év után rehabilitálnak a gyilkosság vádjától
 16.30 BONJOUR, BON APPETIT – Jó napot, jó étvágyat – Michel Oliver a csokoládés kocka receptjét mondja el
 17.00 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 17.30 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – nyelvi fejtörőjáték
 17.55 BREVES ET METEO – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 CINE CLUB – „Alexina”
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillag papíros – Divat és dekoráció
 20.00 LA MARCHÉ DU SIÈCLE – Az évszázad menetelése
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 APOSTROPHES – Bernard Pivot irodalmi műsora
 23.45 USHUAIA – Riportműsor a túlzásokról
 00.30 PAPIER GLACÉ – Csillag papíros – Divat és dekoráció
 01.00 Műsorzárás

Október 28., péntek

16.05 BREVES – Hírek röviden
 16.10 LES ERREURS JUDICIAIRES – Birói balfogások – Sorozat – „Gorri, az ördög” – Egy vagány csempész története a XIX. század elejéről
 16.30 BONJOUR, BON APPETIT – Jó napot, jó étvágyat – Michel Oliver elmondja, hogyan készítsük el a gyönggyútkot lencsével
 17.00 RECREATION – Kikapcsolódás – Ifjúsági program
 17.30 DES CHIFFRES ET DES LETTRES – Számok és betűk – nyelvi fejtörőjáték
 17.55 BREVES ET METEO – Hírösszefoglaló és időjárásjelentés
 18.00 DRAMA – „Hal bicikli nélkül” – A cím arra az amerikai feminista jelszóra utal, hogy a nő férfi nélkül ugyanúgy megvan, mint a hal bicikli nélkül. Ugyanez viszont nem igaz a gyermekekre, a film arról szól, hogy az anyák nem foszthatják meg apjuktól a gyereket.
 19.30 PAPIER GLACÉ – Csillag papíros – Divat és dekoráció
 20.00 MONTAGNE – Hegymások magazinja
 20.30 LES COLPORTEURS DU FRONT POPULAIRE – A népfront eszméinek terjesztői – Tíz éve halt meg Prévert
 22.00 JOURNAL TELEVISION – TV Híradó
 22.30 METEO – Időjárásjelentés
 22.35 SPORTS LOISIRS – Sport és szabadidő
 23.30 CHOCS – Sokkolt magazin azokról az ismeretlenekről, akikből egy napon újsághír lett
 00.30 PAPIER GLACÉ – Csillag papíros
 01.00 Műsorzárás

október 15-től október 28-ig

Október 15., szombat

09.00 Hírek (teletext)
 09.05 Angol nyelvlecke haladóknak
 09.35 Francia nyelvlecke
 10.05 Orosz nyelvlecke
 10.35 Játékfilm
 12.00 Éjszakai stúdió (a szerdai adás ismétlése)
 13.00 Aktualitások
 13.05 Mi (a pénteki adás ismétlése)
 13.35 2 x 7
 14.05 Különprogram
 14.25 Az ezred lánya – 1953-ban készült film
 16.00 Gyermekekvilág
 16.55 Mini-ZIB
 17.05 Barkácsolás
 17.30 Le a kalappal!
 17.55 Esti mese
 18.00 Mi
 18.25 A kereszténység kérdései
 18.30 Labdarúgás
 19.00 Szombati vidámság
 19.30 Tévéhíradó
 19.57 Sporthírek
 20.15 Rudi Carell Show
 21.45 Divatrevü
 21.55 Két perc figyelemzetés – George de la Fountaine regénye nyomán készült amerikai film (1977)
 23.45 Aktualitások
 23.50 Világok harca – Amerikai film (1953)
 01.10 Hírek
 01.15 Ex Libris

Október 16., vasárnap

09.00 Hírek (teletext)
 09.05 Ausztria I. – „Az alábecsült köztársaság”
 10.35 Heti híradó
 11.00 Egy óra sajtó
 12.00 Hello Ausztria, hello Bécs
 12.30 Krédo
 13.00 Orientáció (a keddi adás ismétlése)
 13.30 Mi (a szombati adás ismétlése)
 14.00 A Dolomitok csempészkirálya – 1950-ben készült film
 15.35 A Radio Karintia gyermekműsora
 16.15 Vasárnapi Mini-ZIB
 16.25 Lapozgatás a képeskönyvben
 16.45 Rövidfilm
 17.05 Egy másik ország
 17.35 Közlekedés gyermekeknek
 17.40 X-Large
 18.30 X-Large
 19.20 45-ből 6 (lottó)
 19.30 Tévéhíradó
 19.48 Sporthírek
 20.15 li Trovatore – A trubadur – Operaközvetítés (MET: New York)
 23.00 „Spektrum” – A frankfurti könyvvásárról
 00.00 Aktualitások

Október 17., hétfő

09.00 Hírek (teletext)
 09.05 Repülés a pokolba
 10.00 Iskolatévé
 10.30 Játékfilm

12.00 Dokumentumműsor
 13.00 Aktualitások
 13.05 Jogi esetek
 16.30 Am Dam Des
 16.55 Mini-ZIB
 17.05 Dennis (rajzfilm)
 17.30 A Marco Polo-emlékmű
 17.55 Esti mese
 18.00 Mi
 18.30 Falcon Crest (46)
 19.30 Tévéhíradó
 19.57 Sporthírek
 20.15 Hétfői sport
 21.08 Mesterszakács
 21.15 Miami vice
 22.00 Megállítottak – Ingmar Bergman filmje
 23.25 The Munsters – Feliratos angol nyelvű film
 00.00 Aktualitások

Október 18., kedd

09.00 Hírek (teletext)
 09.05 Ausztria-kép vasárnap
 09.30 Angol nyelvlecke haladóknak
 10.00 Iskolatévé
 10.30 Játékfilm
 12.10 Hétfői sport (a hétfői adás ismétlése)
 13.00 Aktualitások
 13.05 Mi (a hétfői adás ismétlése)
 16.30 Am Dam Des
 16.55 Mini-ZIB
 17.05 Wickie és az erős emberek
 17.30 Gyermekműsor
 17.55 Esti mese
 18.00 Mi
 18.30 Falcon Crest (47)
 19.30 Tévéhíradó
 19.57 Sporthírek
 20.15 A hegyek orszaga
 21.07 Dallas
 21.50 Fogd már meg a bombát, kedvesem – A film főszereplője Alain Delon, Ugo Tognazzi (1961)
 23.45 Santa Fetől nyugatra
 00.10 Hírek

Október 19., szerda

09.00 Hírek (teletext)
 09.05 Dokumentumműsor (a keddi ismétlése)
 09.30 Francia nyelvlecke
 10.00 Iskolatévé
 10.30 Játékfilm
 12.15 Külföldi tudósítás (a keddi adás ismétlése)
 13.00 Aktualitások
 13.05 Mi (a keddi adás ismétlése)
 16.30 Paprikajancsi
 16.55 Mini-ZIB
 17.05 Heatcliff (rajzfilm)
 17.30 Látogató Liliputból
 17.55 Esti mese
 18.00 Mi
 18.30 Falcon Crest (48)
 19.30 Tévéhíradó
 19.57 Sporthírek
 20.15 Vasárnapi gyerek – NSZK film (1956)
 21.50 A Paradin eset – Robert Hichens regénye alapján készült amerikai film (1947) – Főszereplő: Gregory Peck, rendezte Alfred Hitchcock
 23.40 Kobra, vállaljal el
 00.00 Aktualitások

Október 20., csütörtök

09.00 Hírek (teletext)
 09.05 Különprogram
 09.30 Tájak és emberek (a szerdai adás ismétlése)
 10.00 Iskolatévé
 10.30 Játékfilm
 12.15 Idősebbek klubja (a vasárnapi ismétlése)
 13.00 Aktualitások
 13.05 Mi (a szerdai adás ismétlése)
 16.30 Am Dam Des
 16.55 Mini-ZIB
 17.05 Gadget felügyelő (rajzfilm)

17.40 Kelemen és a kis Klementina
17.55 Esti mese
18.00 Mi
18.30 Falcon Crest (49)
19.30 Tévéhíradó
19.57 Sporthírek
20.15 Tele-AS — A ZDF és az ORF játékos műsora
21.45 Lottó
21.55 Távlapont — Amerikai film (1971)
23.30 Bennfentesek
00.15 Aktualitások

Oktober 21., péntek

09.00 Hírek (teletext)
09.05 1-2-X (a csütörtöki adás ismétlése)
09.30 Orosz nyelvlecke
10.00 Iskolatévé
10.30 Játékfilm
12.10 Belföldi tudósítás (a csütörtöki adás ismétlése)
13.00 Aktualitások
13.05 Mi (a csütörtöki adás ismétlése)
16.30 Am Dam Des
16.55 Mini-ZIB
17.05 Micky és Donald (rajzfilm)
17.30 A világ körül
17.55 Esti mese
18.00 Mi
18.30 Falcon Crest (50)
19.30 Tévéhíradó
19.57 Sporthírek
20.15 Derrick
21.20 Az angyalok is forrón szeretik — Olasz film (1974)
23.10 Tenisz
23.55 Aktualitások
00.00 Páncél nélküli lovag — Angol film (1937), Marlene Dietrich főszereplésével
01.35 Hírek

Oktober 22., szombat

09.00 Hírek (teletext)
09.05 Angol nyelvlecke haladóknak
09.35 Francia nyelvlecke
10.05 Orosz nyelvlecke
10.35 Játékfilm
12.00 Jour fixe
13.00 Aktualitások
13.05 Mi (a pénteki adás ismétlése)
14.25 Kis Péter, nagy gond — Osztrák film (1951)
16.00 Gyermekevilágot
16.55 Mini-ZIB
17.05 Kesztyűbábuk
17.30 Le a kalappal!
17.55 Esti mese
18.00 Mi
18.25 A kereszténység kérdései
18.30 Labdarúgás
19.00 Szombati vidámság
19.30 Tévéhíradó
19.57 Sporthírek
20.15 Négyen Willi ellen — Willi, az üdvöske — Vetélkedő
21.45 Divatrevü
21.55 Aranykorok (17)
22.45 Tenisz
23.30 Kör az adu — Andalitó muzsika
00.30 A kalapács
00.55 Hírek
01.00 Ex Libris

Oktober 23., vasárnap

09.00 Hírek (teletext)
09.05 Ausztria I — „A polgárháború útján” (ismétlés)
10.35 Heti híradó
11.00 Egy óra sajtó
12.00 Hello Ausztria, hello Bécs
12.30 Kérdő
13.00 Orientáció (a keddi adás ismétlése)
13.30 Az egyház Equadorban — Dokumentum-műsor

14.30 Mozart — Nyútsd a kezed, életem — Osztrák film (1955)
16.05 Vallásos gyermekprogram
16.15 Vasárnapi mini-ZIB
16.25 Charley Brown
16.50 Folytatása nem következik!
17.35 Közlekedés gyermekeknek
17.40 X-Large
18.30 X-Large
19.20 45-ből 6 (Lottó)
19.30 Tévéhíradó
19.48 Sporthírek
20.15 Köznyelvi — Moravia regényéből készült film — Főszereplői: Liv Ullmann, Peter Fonda
22.05 „Spektrum” — A 200 éves Josefstadt
22.50 Klagenfurti publicisztikai díj
23.50 Vivaldi: Négy évszak — Hangverseny 1986-ban a sommereggi várban
00.35 Aktualitások

Oktober 24., hétfő

09.00 Hírek (teletext)
09.05 Repülés a pokolba
10.00 Iskolatévé
10.30 Játékfilm
12.00 Magas ház (a szombati adás ismétlése)
13.00 Aktualitások
13.05 Jogi esetek
13.40 Medium (a vasárnapi adás ismétlése)
16.30 Am Dam Des
16.55 Mini-ZIB
17.05 Dennis (rajzfilm)
17.30 A Marco Polo emlékmű
17.55 Esti mese
18.00 Mi
18.30 Falcon Crest (51)
19.30 Tévéhíradó
19.57 Sporthírek
20.15 Hétfői sport
21.08 Mesterszakács
21.15 Miami vice
22.00 A király filmje — Argentín film (1986)
23.45 The Munsters — Feliratos angol nyelvű film
00.00 Aktualitások

Oktober 25., kedd

09.00 Hírek (teletext)
09.05 Ausztria-kép vasárnap (a vasárnapi adás ismétlése)
09.30 Angol nyelvlecke haladóknak
10.00 Iskolatévé
10.30 Játékfilm
12.10 Hétfői sport (a hétfői adás ismétlése)
13.00 Aktualitások
13.05 Mi (a hétfői adás ismétlése)
16.30 Am Dam Des
16.55 Mini-ZIB
17.05 Wickie és az erős emberek
17.30 Szórakozni is kell
17.55 Esti mese
18.00 Mi
18.30 Falcon Crest (52)
19.30 Tévéhíradó
19.57 Sporthírek
20.15 Az agy
21.07 Dallas
21.55 Az enyveskező Harry — Amerikai film (1973)
00.35 Aktualitások
00.40 A sárkányölő — Amerikai film (1981)
02.25 Hírek
02.30 Ex Libris

Oktober 26., szerda

15.00 Flipper — Riccu Browning és Jack Cowden regénye alapján készült amerikai film (1963)
16.25 Gyermekevilágot
17.10 Mowglis fivérek — Animációs film
17.30 Mesehinta
18.25 Közlekedés gyermekeknek
18.30 X-Large Special — Amerikai fiatalok Bécsben

19.20 Krisztus az időben
19.30 Tévéhíradó
19.50 Sporthírek
20.15 Angyal harsonával — Osztrák film (1948)
22.30 Szaturnuszváros — Angol film (1979) Kirk Douglas, Farrah Fawcett és Harvey Keitel főszereplésével
23.55 Aktualitások
00.00 Fame — A dicsőség útja — Amerikai film
02.05 Hírek

Oktober 27., csütörtök

09.00 Hírek (teletext)
09.05 Dokumentumműsor (ismétlés)
10.00 Iskolatévé
10.30 Játékfilm
12.15 Idősek klubja (a vasárnapi adás ismétlése)
13.00 Aktualitások
16.30 Am Dam Des
16.55 Mini-ZIB
17.05 Gadget felügyelő (rajzfilm)
17.30 Összeesküvés a Temzén (Hatrészes sorozat)
17.55 Esti mese
18.00 Mi
18.30 Pénzcsináló (Hatrészes sorozat)
19.15 Gyermekevilágot
19.30 Tévéhíradó
19.57 Sporthírek
20.15 Szent Katalin havasi pástornője — Osztrák film (1955)
22.00 Lottó
22.05 A rettegő város — Amerikai film (1954) — Főszereplő: Spencer Tracey
23.20 Bennfentesek
00.05 Aktualitások

Oktober 28., péntek

09.00 Hírek (teletext)
09.05 1-2-X (a csütörtöki adás ismétlése)
09.30 Orosz nyelvlecke
10.00 Iskolatévé
10.30 Játékfilm
12.10 Hazai tudósítás (a csütörtöki adás ismétlése)
13.00 Aktualitások
13.05 Mi (a csütörtöki adás ismétlése)
16.30 Am Dam Des
16.55 Mini-ZIB
17.05 Micky és Donald (rajzfilm)
17.30 A világ körül
17.55 Esti mese
18.00 Mi
18.30 Pénzcsináló (2)
19.30 Tévéhíradó
19.57 Sporthírek
20.15 Az öreg
21.20 Tessék befáradni
21.30 Divathírek
22.20 Vera Cruz — Amerikai film (1953) — Főszereplők: Gary Cooper, Burt Lancaster
23.45 Aktualitások
23.50 Tarzan legnagyobb kalandja — Amerikai film (1959)
01.10 Hírek

VIDELCO
VIDELCO
VIDELCO
Video
Elektronika
Computer
VIDELCO
VIDELCO
VIDELCO
VIDELCO

A-1070 Wien, Lindengasse 29.
☎ /212/939411, Telex 135042

október 15-től október 28-ig

Oktober 15., szombat

15.55 Mitridate — Mozart háromfelvonásos operája olasz nyelven, német felirattal
16.00 Dunamenti népek népzéne
17.00 Kedves család
17.45 Én kinek kellek?
18.00 Trailer
18.30 Délitiroli (ideiglenes műsor cím)
19.30 Tévéhíradó
19.57 Kulturális hírek
20.15 A második fejezet — Amerikai film (1979)
22.20 Sport
22.50 Aranykorok (16)
23.40 Sport Oscar
00.40 G. R.'s Rock-Show
01.10 A kalapács
01.35 Hírek
01.40 Ex Libris

Oktober 16., vasárnap

09.00 Hírek (teletext)
09.05 Rajzfilm — Tréfás rajz sorozat
09.10 Felsőausztria ezer éve
09.35 Linzi Hangfelhő '88
10.35 Az arab-izlám világ tudományos öröksége (7) — A hit és a tudomány konfliktusa
11.00 ORF-sztereo koncert
12.30 Laurence Olivier (2)
13.30 Ida Pfeiffer — A biedermeier világot utazója
14.00 Sakk-kupa
15.00 Sportdelután
17.15 Idősek klubja
18.00 Operakalauz: Il Trovatore — A trubadúr
18.30 Ausztria vasárnap
18.55 Krisztus az időben
19.00 Tévéhíradó déltiroli hírekkel
19.30 Tévéhíradó
19.48 Jogi esetek
20.15 Gyilkosság az Orient expresszen — Agatha Christie regényéből készült film
22.25 Víziók
22.30 Tűz és láng — Francia film (1981) — Főszereplő: Yves Montand
00.15 Aktualitások
00.20 Sport — Jégkorong
00.30 Bevetés Manhattanben
01.20 Hírek

Oktober 17., hétfő

16.00 Wurlitzer — Kivánságműsor
17.30 A Föld csodája
18.00 Lindenstrasse
18.30 Körzeti műsor
19.00 Tévéhíradó
19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.57 Kulturális hírek

Felhívjuk a figyelmet,
hogy lapunk bármely részének másolása,
a másolatok terjesztése jogsértés.

20.15 Klinika – sorozat – „A vég kezdete”
21.00 Filmújdonságok
21.08 Mesterszakács
21.15 Schilling
21.50 Oldalpillantás
22.00 Tévéhíradó
22.20 Teljesen élő és teljesen halott ez a föld – Az ausztriai zsidók
23.20 Az Egyház Equadorban
00.20 Aktualitások

Október 18., kedd

16.00 Wurlitzer – Kivánságműsor
17.00 Iskolatévé
17.30 Orientáció
18.00 Superflip
18.30 Közeti műsor
19.00 Tévéhíradó
19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.57 Kulturális hírek
20.15 Új vetélkedő (1)
21.07 Külföldi tudósítás
21.55 Oldalpillantás
22.00 Tévéhíradó
22.15 Tenisz
22.30 Club 2

Október 19., szerda

16.00 Wurlitzer – Kivánságműsor
16.55 Labdarúgás (Szovjetunió-Ausztria)
18.45 Közeti műsor
19.00 Tévéhíradó
19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.57 Kulturális hírek
20.15 Életutak – Marlene – Az amerikai álom
21.45 Európa arculatai
22.00 Tévéhíradó
22.20 Grenadai invázió
23.05 Tenisz
00.05 Aktualitások

Október 20., csütörtök

16.00 Wurlitzer – Kivánságműsor
17.15 Dokumentumműsor
18.00 1-2-X – Labdarúgás, totoeredmények
18.30 Közeti műsor
19.00 Tévéhíradó
19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.57 Kulturális hírek
20.15 Hazai tudósítás
21.05 Dinasztiák – A Denver-klán
21.55 Oldalpillantás
22.00 Tévéhíradó
22.15 Tenisz
22.35 Club 2

Október 21., péntek

14.00 Tenisz
16.00 Wurlitzer – Kivánságműsor
16.45 Kiadó vár (hatrészes sorozat)
17.30 Vadállatok nyomában
18.00 2x7
18.30 Közeti műsor
19.00 Tévéhíradó
19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.57 Kulturális hírek
20.15 Közelpép
21.00 A hónap könyve
21.20 Aktualitások
21.50 Oldalpillantás
22.00 Tévéhíradó
22.20 Majdnem mint az igazi életben (Moszkva)
23.05 Művészeti érdekességek – A Plaza Mayo megteremtői
01.55 Hírek

Október 22., szombat

12.30 2x7
13.00 Parlamenti hírek
14.00 Tenisz
17.00 A kedves család
17.45 Én kinek kellek?
18.00 Trailer
18.30 Ausztria vasárnap
19.00 Tévéhíradó
19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.57 Kulturális hírek
20.15 Közönyösök – A Moravia regényéből készült film főszereplői: Liv Ullmann, Laura Antonelli, Peter Fonda
21.55 Határvonal – Amerikai film (1980), főszereplője: Charles Bronson
23.25 Aktualitások
23.30 Egy neveléses ember tragédiája – Olasz film (1981) Udo Tognazzi, Anouk Aimee és Laura Morante főszereplésével
01.20 Hírek
01.25 Ex Libris

Október 23., vasárnap

09.00 Hírek (teletext)
09.05 1000 mestermű
09.10 Katolikus isztentisztelet
10.15 Az arab-izlám világ tudományos öröksége (8)
10.40 Városnézés egy régi városban
11.05 Szereti ön a klasszikusokat?
12.05 Költészet a határon túl
13.15 Az utolsó vándorkereskedők völgye
14.00 Tenisz
17.15 Idősek klubja
18.00 Medium
18.30 Ausztria vasárnap
18.55 Krisztus az időben
19.00 Tévéhíradó déltiről hírekkel
19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.48 Jogi esetek
20.15 A holtak nyugodtabban alszanak – Angol film (1978)
21.55 Az iszlám hangja
22.00 Lady Chatterley szeretője – Angol film (1980)
23.35 Aktualitások
23.40 Jégkorong
23.50 Bevetés Manhattan-ben
00.35 Hírek

Október 24., hétfő

16.00 Wurlitzer – Kivánságműsor
17.30 A Föld csodája
18.00 Lindenstrasse
18.30 Közeti műsor
19.00 Tévéhíradó
19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.57 Kulturális hírek
20.15 Klinika – sorozat – „Családi élet”
21.00 Filmújdonságok
21.08 Mesterszakács
21.15 Schilling
21.50 Oldalpillantás
22.00 Tévéhíradó
22.20 Teljesen élő és teljesen halott ez a föld (3)
23.20 Al Jolson – Dokumentumműsor a művészről, aki magát „minden idők legjobb szökecskőjének” tartja.
00.20 Aktualitások

Október 25., kedd

16.00 Wurlitzer – Kivánságműsor
17.00 Iskolatévé
17.30 Orientáció
18.00 Superflip
18.30 Közeti műsor
19.00 Tévéhíradó

19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.57 Kulturális hírek
20.15 Dingsda (11) – Vetélkedő
21.07 „Funkcionáriusok országa”
21.55 Oldalpillantás
22.00 Tévéhíradó
22.15 Labdarúgás
22.35 Club 2

Október 26., szerda

09.00 Hírek (teletext)
09.05 Trükkfilm
09.30 Landphilosophie
11.00 100 éves a Burgtheater
12.30 Frasquita – Lehár Ferenc operettje alapján 1934-ben készült film
13.50 1000 mestermű
14.00 Szerenádkoncert a salzburgi ünnepi jatekokról
15.30 Harangok
16.15 Tévénéző
17.00 Salzburgi Mozarteum: Jeunesse gála koncert 1988.
18.30 Ünnepnapi Ausztria
19.00 Tévéhíradó
19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.50 Gyermekdivat
20.15 Ausztria 2000: haladás
21.15 Rudolf von Alt
22.15 Sport

Október 27., csütörtök

16.00 Wurlitzer – Kivánságműsor
17.15 Dokumentumműsor
18.00 1-2-X – Labdarúgás, totoeredmények
18.30 Közeti műsor
19.00 Tévéhíradó
19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.57 Kulturális hírek
20.15 Hazai tudósítás
21.05 Dinasztiák – A Denver-klán
21.55 Oldalpillantás
22.00 Tévéhíradó
22.25 Club 2

Október 28., péntek

16.00 Wurlitzer – Kivánságműsor
16.45 Kiadó vár (2)
17.30 Vadállatok nyomában
18.00 2x7
18.30 Közeti műsor
19.00 Tévéhíradó
19.20 Aktualitások
19.30 Tévéhíradó
19.57 Kulturális hírek
20.15 Ausztria 2000: haladás (2)
21.20 Aktualitások
21.50 Oldalpillantás
22.00 Tévéhíradó
22.20 Sport
22.50 Művészeti érdekességek
01.50 Hírek

BUDAPESTI

TÓZSDEHÍREK

Havonta, névre szólóan, levélpostai szállítással
 példányban megrendeljük a
CWI Budapesti Tőzsdehírek című hírlevelét.

Az előfizetési díjat a küldött számla alapján a
..... számú, a ..... pénzintézetnél vezetett
számlánkról egyenlítjük ki.

A Budapesti Tőzsdehírek előfizetési díja
1 évre (12 számr): 1 példányban 2940 forint.
A Budapesti Tőzsdehírek hírlevelet a
következő címre kérjük:

A cég neve: .....

Címe: irányítószám: (Pf.:) ..... helység

..... utca..... szám

A hírlevél címezettjének neve: 1. .... pld.
2. .... pld.
3. .... pld.
4. .... pld.

Elfogadjuk, hogy amennyiben a lejárat előtt két hónappal nem mondjuk le a megrendelésünket, akkor a CW Informatika Kft. – a folyamatos előfizetés érdekében – újabb egy évre számlázza az előfizetési díjat.

..... év ..... hónap ..... nap

(cégszerű) aláírás

Kérjük, hogy a kitöltött megrendelőlapot juttassa el címünkre:
COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. 1536 Budapest, Postafiók 366.

Távbeszélő távprognózis

Mit kell tudnia egy telefonnak? A 'Handbuch für das Büro' című 88/89-es svájci évkönyv szerint új lendület várható a készülékek fejlesztése terén, a legújabb telefonok jóformán helyettünk kötik meg az üzletet és beszélnek meg a randevút. Nézzünk meg néhányat a holnap divatjából, a nyugati világ 1988-as őszi telefonkollekciójából.

Az 1978-ban alapított Habimat-Telefon AG az idei Swisssdatán egy abszolút — úgynevezett P. I. T. — típusú készüléket állított ki. A rövidítés a Personal Intelligent Telefon kifejezést takarja, s ez alatt a fejlesztők az értik, hogy a berendezés egy kisebb személyi számítógép intelligenciájával őrzi a legfontosabb néhány száz vagy — kiépítéstől függően — akár néhány ezer telefonszámot és címet; távollétünkben üzenetet tolmácsol; adatokat továbbít más hasonló készülékekbe vagy személyi számítógépekbe; méri a beszélgetés idejét és a hívott szám körzetétől függően kiszámolja és tárolja a fizetendő összeget (ezzel kapcsolatban lásd még vezércikkünket a 2. oldalon). A PC jelleget az is kiemeli, hogy az Apple, Macintosh, Amiga vagy Atari gépeknél megszokott ikon technikával, grafikus menüvel lehet kiválasztani a kívánt műveletet. A hasonlóság nem véletlen: ebbe a telefonba beépítették a Motorola nagyteljesítményű 68000-es mikroprocesszorát.

Sikereiben gazdag munkacsoportok, team-ek nélkülözhetetlen eszközeként hirdetik a TEAMFON-t. Az elegáns készülékkel a team tagjait egyetlen gombnyomással elérhetjük, s a beépített határidőnapló figyelmeztet az esedékes telefonokra. Ez a telefon kevésbé intelligens, mint a HABIMAT HT-X, itt a kezelőnek kell személyi intelligenciával rendelkeznie ahhoz, hogy eligazodjon a nyomógombok között.

A pénzvilág fővárosában az asztali telefonok is „tantuszra” működnek, a beszélgetésért fizetni kell. Ám, hogy mégse kelljen az üzletembereknek kilószámra az aprópénzt cipelniük, a zürichi TRITEL megalkotta a legkülönfélébb hitelkártyákkal működő — s arról a beszélgetés díját automatikusan lehívó — telefont. Miután devizaszámlára már nálunk is kiváltható a

VISA kártya, lánchidas VISA-kártyákkal rendelkezők figyelem: Önöknek már a telefonhoz sem kell készpénz.

Jó, jó, hogy már van hitelkártyára működő telefon, de mit tegyen az, aki ragaszkodik a jól bevált régihez? Ismerek valakit, akinek készülékén még ott ragyog a fémtábla: A M. KIR. POSTA TULAJDONA. Neki azt ajánlom, a viláért se váljon meg a múzeumi darabtól, inkább vegyen hozzá hitelkártya-olvasókészüléket külön. Aki akarja, a KLU-t (a Kartenleseruntersatz) számítógéppel is összekapcsolja, amelyben megfelelő szoftver végzi a számlázás munkaigényes teendőit.

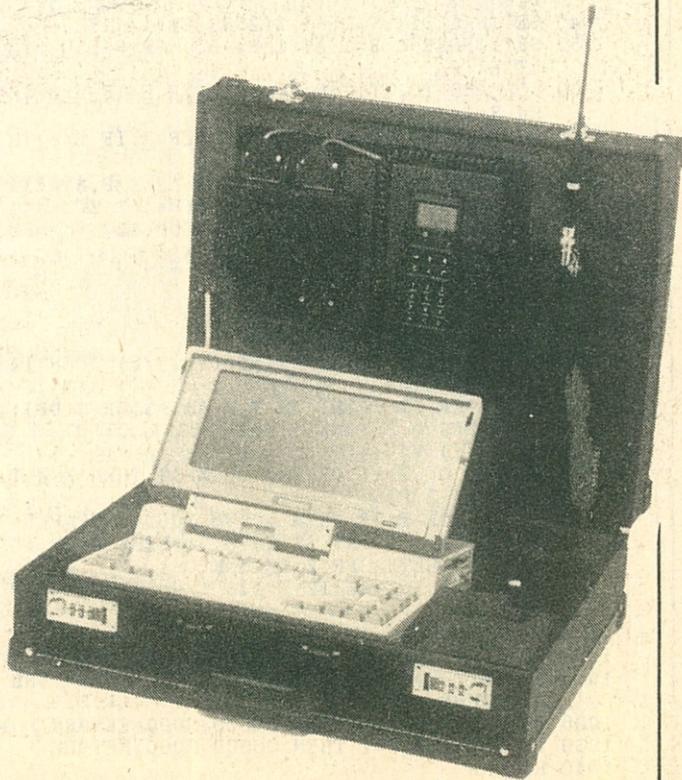

Azt ugyan nem tudni, miképp igazol — akár a rendőrség, akár a házasárs előtt — egy üzenetrögzítő alibit, de hát ki lát bele a névadók kártyájába. Az új svájci telefon-üzenetrögzítő család, az Alibiphon, egyelőre kéttagú: a 610-es változat küld is, fogad is üzenetet, míg a 110-es csak válaszol a hívó félnek.

S ha kell, csoportosítja a válaszokat. Olyan információk is megadhatók segítségével, mint az időjárásjelentés és a devizaárfolyamok alakulása stb.

Egy nyugati üzletember ma már nem csak telefonálni akar, ha járja a világot. Számára az is fontos, hogy telefonvonalon eljuttassa a címzetthez a számítógépben őrzött adatokat, leveleket vagy lekérdezze telefonon számítógépes „postafiókját”. Az ő részükre helyezte aktatászába a Siemens a Toshiba T1200-as PC-jét, mellé tett egy Natel C márkájú autótelefont egy Modem-adapterrel, és azt mondta: dolgozz, telefonálj akár útközben is. Az intelligens táská 220 Volttal is működik, de útközben autóakkumulátorról üzemeltethető.

Örömmel közöljük, hogy a jövőben az eddigieknél rendszeresebben fogunk TVC-re írt programokat bemutatni. Népszerűsíteni szeretnénk ezt az ígéretesen fejlődő számítógépet, mely az alapgép elvisehető árával és könnyen tanulható BASIC-jével már sok hívet szerzett magának. Ezért arra kérjük TVC-tulajdonos olvasóinkat, küldjék továbbra is programjaikat, a géppel kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat. Hozzunk létre közösen egy állandó TVC-s fórumot, hiszen egy sikeres magyar háziszámítógép megérdemli, hogy a hazai számítástechnikai lapok közül legalább egy rendszeresen foglalkozzon vele.

Két játék TVC-re

Logikai játékprogramok

Írta: Temesvári László

A Kincskereső című programban tíz elrejtett kincset kell megkeresnünk egy mezőn. A kincs csak akkor válik láthatóvá, ha megtaláltuk, egyébként a mező szélein megjelenő égtájrövidítések mutatják, hogy merre kutasunk. Lépni a botkormánnyal és a szökőbillentyűvel lehet. A „Waterloo”-ban egy négyzethálós táblát kell lögrásokkal befednünk. Lépni itt is a botkormánnyal és a szökőbillentyűvel lehet.

Erdemes küzdeni, siker esetén a program gratulál teljesítményünkhöz.

```

10 GRAPHICS 4:RANDOMIZE:CLS:DIM L$*40:DD=OR
D(" "):FOR CC=1 TO 100:PLOT RND(1024),RN
D(960):NEXT
20 L$="***** VATERLO *****"
30 FOR U=1 TO LEN(L$):GOSUB 9000:FOR D=32 T
O U STEP -1:PRINT AT 4,D:L$(U);" ":NEXT
D,U
40 SETINK1:DIM T(256),Z(256),S$(17,17)
50 SETBORDER(3:E=1:A$=CHR$(DD):SETPAPER 2:S
ETINK 0
60 FOR A=6 TO 17:E=E+1:SETPAPER E:IF E=3 TH
EN E=1
70 FOR B=6 TO 17:E=E+1:SETPAPER E:IF E=3 TH
EN E=1
80 S$(A,B)=A$:PRINT AT A,B:A$:NEXT B,A:SETI
NK 1:SETPAPER 0:T(19)=-1:T(04)=1:Z(24)=1
:N=1:Z(05)=-1:RANDOMIZE:Y=RND(12)+6:X=RN
D(12)+6:S$(Y,X)="O":L=Y:J=X
90 SETPAPER 2:SETINK 0:PRINT AT Y,X:"O":P=6
:GOTO 110
100 P=ORD(INKEY$&"#")
110 IF S$(Y,X)="O" THEN A$="O"
120 SETINK 0:IF (Y+X)/2=INT((Y+X)/2) THEN II
=3:ELSE II=2
130 SETPAPER II:PRINT AT Y,X:A$:A$=CHR$(DD):
SETPAPER 0:SETINK 1:PRINT AT L,J:"O"
140 X=X+T(P):Y=Y+Z(P)
150 IF Y<6 OR Y>17 OR X<6 OR X>17 THEN X=X-T
(P):Y=Y-Z(P)
160 IF P=6 OR P=32 THEN GOSUB 1000:SETPAPER
3:SETINK 1:PRINT AT 19,3:"*LEPESSZAM ="
:N;"*":SETPAPER 2:SETINK 0
200 PRINT AT Y,X:A$:IF P=146 THEN GOSUB 3010
:GOTO 50
999 GOTO 100
1000 IF Y<>L AND X<>J THEN 1010:ELSE RETURN
1010 D=ABS(Y-L):F=ABS(X-J):IF S$(Y,X)="O" THE
N RETURN
1020 IF D=1 AND F=2 THEN GOSUB 2000:RETURN
1030 IF D=2 AND F=1 THEN GOSUB 2000:RETURN
1040 RETURN

```

```

2000 SETPAPER 5-II:SETINK 0:PRINT AT L,J:"O":
S$(Y,X)="O":L=Y:J=X:PRINT AT Y,X:"O":SOU
ND PITCH (17-Y)*200,DURATION 5
2020 FOR Y=6 TO 17
2030 FOR X=6 TO 17
2040 IF S$(Y,X)<>"O" THEN M=1
2050 NEXT X,Y:Y=L:X=J:IF M=1 THEN M=0:N=N+1:R
ETURN
3000 PRINT AT 2,12:"GRATULALOK":END
3010 IF VEGE=1 THEN OK
3020 PRINT AT 8,18:N=0:LEN(STR$(N)):N=0:VEGE
=1:FOR FF=20+00 TO 31:GET C$:PRINT AT 8,
FF:C$
3050 IF ORD(C$)=8 THEN FF=FF-2
3060 IF FF<20+00 THEN FF=22
3070 IF ORD(C$)=13 THEN RETURN
3080 NEXT:RETURN
9000 W=W+1:SETINK W:IF W=3 THEN W=0
9010 RETURN
9999 !*** VEGE ***

```

```

1 !*** KINCSKERESO ***
10 GRAPHICS 4:PRINT AT 21,3:"CEL A KINCS ME
GSZERZESE !":I=50:DIM T(256),Z(256),J(50
),F(50)
20 FOR A=0 TO 15:PRINT AT 20-A,9:STRING$(16
,"*"):NEXT A:PRINT AT 5,1:;:PLOT 265,790
;350,900;810,900;810,300;765,180;765,790
;810,900
30 RANDOMIZE:J(U)=RND(16):F(U)=RND(16):W$="
*":T(19)=-1:T(4)=+1:Z(24)=+1:Z(5)=-1
40 PLOT 0,0;1023,0;1023,959;0,959;0,0
50 GET Q$:P=ORD(Q$):SOUND PITCH RND(4095),D
URATION 4,VOLUME 4
60 PRINT AT Y+5,X+9:W$:X=X+T(P):Y=Y+Z(P):W$
="*":IF X<0 OR X>15 OR Y<0 OR Y>15 THEN
X=X-T(P):Y=Y-Z(P)
70 PRINT AT Y+5,X+9:"O"
80 IF P=6 OR P=32 THEN GOSUB 170:PRINT AT 5
+Y,X+9:"O":W$="O":GOSUB 100
90 GOTO 40
100 IF J(U)<X THEN PRINT AT 13,1:"NY"
110 IF J(U)>X THEN PRINT AT 13,31:"K"
120 IF F(U)<Y THEN PRINT AT 1,17:"E"
130 IF F(U)>Y THEN PRINT AT 23,17:"D"
140 IF U>9 THEN CLS:PRINT AT 9,9:"GRATULALOK
":OK
150 IF J(U)=X AND F(U)=Y THEN U=U+1:PRINT AT
3,9:"KINCSEK SZAMA ";U:GOTO 20
155 I=I-1:IF I<1 THEN CLS:PRINT AT 5,5:"VESZ
TETTEL, J=";J(U);"F=";F(U):OK
160 PRINT AT 4,10:"MEG ";I;" LEPES ":RETURN
170 PRINT AT 13,1:" ":PRINT AT 13,31:" ":PR
INT AT 1,17:" ":PRINT AT 23,17:" "
180 RETURN
9999 !*** VEGE ***

```

Motoros akrobata

**Legyen motoros fenegyerek, és próbálja ki,
hány hordót tud átugratni!**

Írta: Curtis F. Kaylor

Motorod sivitva száguld végig a pályán. Túl lassan mész, túl gyorsan, vagy pont jól ahhoz, hogy felrepülj, át a hordók fölött? Nos, nem számít. Ha hibázol, a hajad szála sem görbül — csak a Motoros akrobatával játszol.

Gépelje be a listát, és mentse el, mielőtt lefuttatja. Futtatáskor egy motorkerékpár jelenik meg a képernyő bal felső sarkában. Ha van joystickje, a kettes portot használja, s gyorsításkor nyomja meg a tüzelógombot, ha nincs botkormányja, a szóközbillentyűt használja! A lassításhoz engedje el a tüzelógombot, vagy a „szököz”-t!

Hogy át tudja-e ugrani az öt hordót, az attól a sebességtől függ, amivel az ugrórámpához ér. Ha túl lassan megy, akkor kicsit ugrik és a hordók közé zuhan, ha túl gyorsan, akkor túllő a célon és felbukik.

Ha átugratja az öt hordót, és szerencsésen földet ér, hat, hét és még több hordót kaphat, egészen a végső ugrásig, a 19-hordós nagy fináléig. Három motort kap, és egy negyediket, ha sikeresen átugrotta a 19 hordót.

Tehát, hölgyeim és uraim, indítsák gépeiket!

(A RUN nyomán)

```

0 REM STUNT CYCLE - CURTIS F. KAYLOR <4A
10 POKE 53281,1:POKE 53280,1:PRINT "[ <83
  CLR][BLK]STUNT CYCLE":FOR X=832 TO
  1022
20 READ A:POKE X,A:NEXT :FOR X=54272 <F3
  TO 54296:READ A:POKE X,A:NEXT
30 A$="[GDOWN][GREY3][40C=/U]":R$="[O <E6
  RANGE][SH/W][RVSON][LT.BLU][C=/Y][
  RVSOFF][C=/I][C=/P]"
40 PRINT "[CLR][RVSON][BLU][4SPC]STUN <74
  T CYCLE[3SPC]BY CURTIS F KAYLOR[4S
  PC][RVSOFF][2DOWN]";A$;A$;A$;
50 PRINT "[GRN]LEVEL:[7SPC]BARRELS:[6 <A8
  SPC]CYCLES:[3UP]":PRINT "[LT.BLU][
  3SPC][C=/P][C=/I][RVSON][C=/Y][RVS
  OFF][RED][5SH/W][HOME]"
60 V=53248:S=54272:BR=5:LV=1:CY=3:POK <E9
  E V+21,1:POKE V+39,0:POKE V+27,1
70 POKE S+4,65:POKE 214,22:PRINT :PRI <32
  NT TAB(46);"[GRN]";LV;TAB(61);BR;"
  [LEFT] ";TAB(74);
80 PRINT CY;"[LEFT] [3UP]":PRINT TAB <C4
  (5+BR);R$;"[HOME]":SP=0:FOR Y=101 T
  O 157 STEP 56
90 POKE V+1,Y:FOR X=0 TO 340:GET A$:A <8E
  =(PEEK(203)<>64 OR (PEEK(56464) AN
  D 16)=0)
100 SP=SP-.1-.3*A:SP=-SP*(SP>0 AND SP <85
  15)-15*(SP)=15)
110 POKE 2040,13-A:X=X+SP:POKE S,SP*16 <85
  :GOSUB 160:POKE V+21,1:NEXT X,Y
120 SP=SP-(SP=0):POKE V+1,213:POKE 204 <8A
  0,14:FOR X=0 TO 36 STEP SP/6:GOSUB
  160
130 NEXT :FOR XX=0 TO 24 STEP SP/3:X=X <55
  X+37:GOSUB 160:POKE V+1,213-XX/4:N
  EXT
140 MY=SP-4:MY=-MY*(MY>0):FOR Y=-MY TO <33
  MY STEP MY/10:X=61+(MY+Y)*8:GOSUB
  160
150 POKE V+1,207-MY+ABS(Y):NEXT :ON 1- <9E
  (X>65+8*BR AND X<89+8*BR-LV)GOTO 2
  10,180
160 POKE V,X AND 255:POKE V+16,X/256:R <8D
  ETURN
170 GET A$:ON -(A$="" AND (PEEK(56464) <BD
  AND 16)=16)GOTO 170:RETURN
180 POKE V+1,213:POKE 2040,13:FOR X=X <62
  TO 340:GOSUB 160:NEXT :POKE S+4,64
190 BR=BR+1+15*(BR=19):LV=LV+(BR=1):IF <D2
  BR>5GOTO 70
200 CY=CY+1:POKE 214,21:PRINT :PRINT T <AE
  AB(11);"[24SPC]":GOTO 70
210 POKE V+1,213:POKE 2040,15:POKE S+1 <AA
  1,129:POKE S+11,128:CY=CY-1
220 POKE S,0:FOR X=X TO 340:GOSUB .60: <59
  NEXT :POKE S+4,64
230 ON SGN(CY)GOTO 70:PRINT "[HOME][PU <2C
  R]";TAB(95);"GAME[2SPC]OVER"
240 PRINT TAB(12);"[RED]PLAY AGAIN? (Y <A1
  /N)":GOSUB 170:IF A$<>"N" THEN CLR
  :GOTO 30
250 DATA ,,,,,,,,,,,,,,6,,,6,, <89
  ,,,,12,,,30,,,25,192,,24,56,,255,2
  24,3,69
260 DATA 88,4,133,164,9,74,82,9,252,66 <0A
  ,4,128,36,3,,24,199,,,,,,,,,,,,,1,
  128,,1
270 DATA 128,,,4,,3,11,,,3,244,128,3,30 <09
  ,64,3,184,64,,212,128,,211,,1,80,,
  1,32,,3
280 DATA 64,,5,128,,9,64,,8,64,,4,128, <DC
  ,3,,,199,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,
  ,,,,,,
290 DATA 96,,100,144,,105,8,,17,72,7,2 <A4
  24,144,,255,96,3,254,,5,178,,9,255
  ,128,4
300 DATA 176,192,3,24,192,,1,,7,64,,24 <89
  0,32,3,,128,,252,,,,,,,,,,,,,15

```

Klaviatúrahangosító

*Biztonságosan gépelheti programjait,
a gép minden billentyű leütését visszajelzi.*

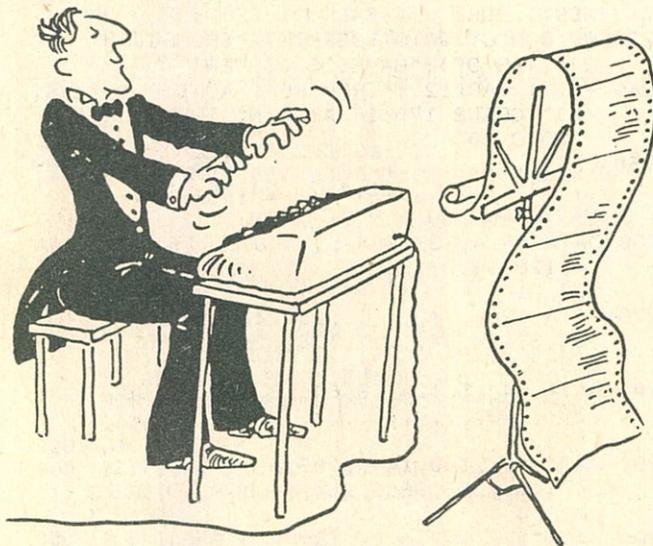
Írta: Roppert Viktor

A program a klaviatúra bármely billentyűjének lenyomását rövid sípoló hanggal jelzi. Lenyomva tartott billentyű esetén a gép elkezd ismételve kiírni a karaktert a monitorra, a program pedig annyiszor „csipog”, ahány karakter jelenik meg.

A program a 4kbyte-os rendszerterület egyik nem használt részén helyezkedik el (hexa 600-tól), így BASIC területet nem foglal. Mivel ez az assembler program az interrupt rutinba épül bele, ezért futtatása közben is szerkeszthetjük illetve futtathatjuk saját BASIC vagy assembler programjainkat.

Ha a DATA sorokat elgépeztük, a program hibaüzenetet küld. Természetesen nem árt, ha minden sort még a múlt számban megjelent BASIC ellenőr programmal is leellenőrözünk.

A program a SYS 1536, illetve monitorból a G600 paranccsal indítható. Ha valamilyen okból a csipogást ki akarjuk kapcsolni, arra is van mód a POKE 1601,32 utasítással. Ha így „hatástalanítottuk” az egyszer már elindított programot, a POKE 1601,39 utasítással lehet a hangot visszakapcsolni.


```

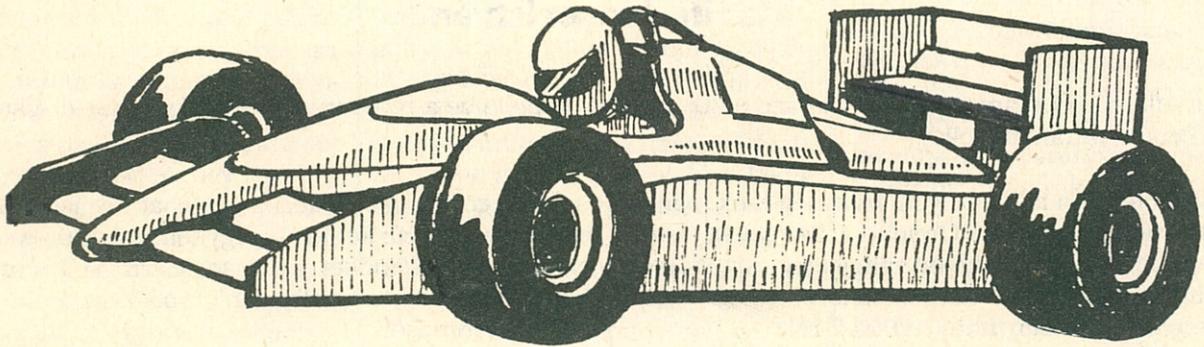
10 REM ***** <37
  **
20 REM * <55
  *
30 REM * KLAVIATURA HANGOSITO PROGRAM <F0
  *
40 REM * <F6
  *
50 REM * CBM C116/C16/+4 GEPEKRE <C2
  *
60 REM * <97
  *
70 REM ***** <D3
  **
80 : <79
90 : <0A
1000 DATA 78,A9,1C,8D,14,03,A9,06,656 <8B
1010 DATA 8D,15,03,A9,C3,8D,19,FF,950 <24
1020 DATA A9,95,8D,15,FF,A9,55,8D,1130 <F1
1030 DATA 3B,05,5B,60,8A,48,98,48,682 <E3
1040 DATA A5,C6,C9,40,F0,1D,38,20,985 <97
1050 DATA F0,FF,EC,FE,05,D0,30,CC,1450 <90
1060 DATA FF,05,D0,2B,AD,FD,05,C9,1143 <6E
1070 DATA 01,D0,2C,69,01,8D,FD,05,758 <67
1080 DATA A9,27,2C,A9,00,8D,11,FF,834 <B4
1090 DATA A9,C0,8D,0F,FF,A9,03,8D,1085 <44
1100 DATA 10,FF,8E,FE,05,8C,FF,05,1072 <A0
1110 DATA 68,A8,68,AA,4C,0E,CE,A9,1011 <12
1120 DATA 01,8D,FD,05,4C,40,06,A9,715 <FC
1130 DATA 00,8D,FD,05,4C,43,06,00,548 <B8
1140 : <28
1150 : <59
2000 REM *** ELLENORZOSSZEG KEPZO & KU <7E
      DELHELYEZO
2010 FOR J=0 TO 13 <30
2020 :A=0 <09
2030 :FOR I=0 TO 7 <37
2040 :READ A$:B=DEC (A$) <B6
2050 :POKE 1536+J*8+I,B:REM 1536=$600 <F7
2060 :A=A+B <66
2070 :NEXT I <36
2080 :READ B <D1
2090 :IF B-A<>0 THEN 2150:REM HIBA A DA <AF
      TA SORBAN
2100 NEXT J <AC
2110 : <C4
2120 END <43
2130 : <A6
2140 : <56
2150 REM ***** HIBA A DATA SORBAN <A1
2160 PRINT "[HOME][CLR][2DOWN] VIGYAZAT <EF
      ! GEPELESI HIBA A DATA SORBAN!"
2170 PRINT "[2DOWN][4SPC]A HIBAS SOR SZ <8D
      AMA:";1000+J*10

```

Forma I.

Játékprogram „autóversenyzők” részére

Írta: Hercegh Béla

Begépelés után mentsük ki kazettára, vagy diszkre, majd futtassuk le. Először a menüre lép a program. Itt választhatjuk ki az autó sebességét 1-től 3-ig. A játék a „space” lenyomására indul. Irányíthatjuk botkormánnyal

a 2-es portról, vagy az alábbi kezelőbillentyűkkel:
(pont). = JOBBRA
(vessző), = BALRA

```

10 COLOR 0,9:COLOR 4,9:VOL 8:PRINT "[ CLR]":R=0 <71
20 V=65280:RESTORE 50 <A1
30 POKE V+18,PEEK(V+18) AND 251 <7B
40 POKE V+19,PEEK(V+19) AND 3 OR 48 <32
45 FOR T=832 TO 849:READ A:POKE T,A:N <00
EXT :SYS 832
47 FOR T=12800 TO 12823:READ A:POKE T <83
,A:NEXT T
50 DATA 162,0,189,0,208,157,0,48,189, <EF
0,209,157,0,49,202,208,241,96
60 DATA 60,255,255,126,126,231,255,24 <FF
70 DATA 0,0,192,0,192,192,192,192 <E7
80 DATA 0,0,7,0,7,7,7,7 <2D
130 COLOR 0,4:COLOR 4,6 <4E
140 PRINT "[GREY2][14SPC]FORMA I[18SPC <35
][BLK]"
150 PRINT :PRINT "[40SH/B]" <E1
160 PRINT "[SH/A][LT.BLU][RVSON]KEYBOA <1D
RD[RVSOFF][BLK][30SPC][SH/B]"
170 PRINT "[SH/A] BALRA ', '[28SPC][SH/ <EB
B]"
180 PRINT "[SH/A] JOBBRA ', '[28SPC][SH/ <8A
B]"
190 PRINT "[SH/A][LT.BLU][RVSON]JOY[RV <17
SOFF][BLK] PORT 2[28SPC][SH/B]"
200 PRINT "[40SH/A]" <22
204 PRINT "[4DOWN] MILYEN GYORSASAGI F <4A
OKOZATBAN SZERETNEL"
205 PRINT " JATSZANI (1-3)?" <49
206 GET A$:IF A$="1" THEN O=6:GOTO 210 <6C
207 IF A$="2" THEN O=3:GOTO 210 <74
208 IF A$="3" THEN O=1:GOTO 210 <CA
209 GOTO 206 <C3
210 PRINT :PRINT "[11SPC][FLASH-ON]STA <26
RT 'SPACE'[FLASH-OFF]"
220 GET A$:IF A$=" " THEN 240 <07
230 GOTO 220 <60
240 Q=1:PRINT "[CLR]":PRINT "[10DOWN]" <37
:PRINT " AUTO A RAJTHOZ !!!":M=0
250 VOL Q <10

```

```

260 FOR T=0 TO 100 STEP 10:SOUND 1,T,1 <E1
:NEXT T:FOR T=200 TO 400 STEP 30:S
OUND 1,T,1:NEXT T:Q=Q+1
270 IF Q>8 THEN GOTO 290 <B1
280 GOTO 250 <15
290 PRINT " [9DOWN][11SPC]START!!!":FO <35
R T=0 TO 200:NEXT T
300 PRINT "[CLR]" <31
310 V$="[RVSON][SH/A][13SPC][SH/B][RVS <52
OFF]":A=10:H=17:PRINT "[CLR]"
320 FOR I=1 TO 78:PRINT TAB(A)V$:NEXT <CF
330 B=RND(1)*14:T=9*(A>B)+8 <DC
340 FOR I=A TO B STEP T:PRINT TAB(I)V$ <7D
350 IF PEEK(3312+H)<>160 THEN GOTO 410 <9E
360 SOUND 3,1000,0 <00
370 POKE 3312+H,192:M=M+1 <B6
380 GET A$:H=H+(A$=",")-(A$="."):F=JOY <3C
(2):IF F=7 THEN H=H-1
390 IF F=3 THEN H=H+1 <98
400 NEXT :A=B:GOTO 330 <DC
410 PRINT "[CLR]" <C6
420 IF M>R THEN R=M <7E
430 PRINT "[11DOWN]" <00
440 PRINT M;" METERT TETEL MEG !!!" <51
450 PRINT R;" A [RVSON]RECORD[RVSOFF]" <B2
460 IF M<10 THEN PRINT " [RVSON]K[RVS <32
OFF][FLASH-ON]A[FLASH-OFF][RVSON]M[
RVSOFF][FLASH-ON]I[FLASH-OFF][RVSO
N]K[RVSOFF][FLASH-ON]A[FLASH-OFF][
RVSON]Z[RVSOFF][FLASH-ON]E[FLASH-O
FF]"
470 IF M>10 THEN PRINT " JO DE NEM A L <70
EGJOBBI!"
480 IF M>1000 THEN PRINT " TOBB ,MINT <06
EGY KILOMETERT MENTEL!!!":PRINT "
IGAZI BAJNOK!!!"
490 FOR T=0 TO 1000:NEXT T:PRINT " SZE <04
RETNEL MEG VEZETNI I/N?"
500 GET A$:IF A$="I" THEN 240 <C9
510 IF A$="N" THEN PRINT "[CLR]":PRINT <FF
" VISZLAT!!!":END
520 GOTO 500 <E3

```

Szívgyűjtő és Fogó

Két egyszerű ügyességi játékprogram kezdők részére

Írta: ifj. Jónyer István

A BASIC ellenőr program segítségével (lásd a 20. számot) gépelje be a programokat, majd mentse diszkre, vagy szalagra. Ezután futtathatja őket.

A „Szívgyűjtő”-ben a képernyőn szívek és X-ek fognak véletlenszerűen megjelenni. Önnek a szíveket kell összeszednie a bal felső sarokban megjelenő kis körrel, anélkül, hogy egy X-nek is nekiütöközne. A kör mozgása joystick segítségével irányítható a Port 2-ről.

```

100 POKE 53280,6:POKE 53281,6:POKE 646 <6E
    ,14
132 PRINT "[CLR][4DOWN][16RIGHT],[3RIG <C5
    HT][C=/O][2RIGHT][C=/O]"
133 PRINT "[DOWN][26LEFT]SZIVGYUJTO" <DB
134 PRINT "[2DOWN][23SPC]," <4D
135 PRINT "[11RIGHT]A[RIGHT]PROGRAMOT <C7
    IRTA:"
136 PRINT "[14SPC],[3SPC],[3SPC],[9SPC <01
    ],"
137 PRINT "[4RIGHT]SZALAI BALAZS ES JO <D6
    NYER ISTVAN"
138 PRINT "[10DOWN][14RIGHT]PRESS SPAC <7B
    E":POKE 198,0
139 WAIT 198,255 <BE
140 GOTO 300 <8A
141 IA=1064:YA=1 <D9
142 POKE IB,32:IA=IA+YA:IB=IA <1I
143 IF IA>2023 THEN IA=IA-960 <DF
144 IF IA<1024 THEN IA=IA+960 <03
147 IF PEEK(IA)=86 OR PEEK(IA)=81 THEN <5C
    200
148 IF PEEK(IA)=83 THEN KS=KS-1:GOTO 2 <26
    50
149 IB=IA:POKE IA,81 <C2
150 RE=PEEK(56320) <7C
151 IF RE=126 THEN YA=-40 <65
152 IF RE=125 THEN YA=+40 <B7
153 IF RE=123 THEN YA=-1 <F1
154 IF RE=119 THEN YA=+1 <57
159 FOR R=1 TO 200:NEXT :GOTO 142 <C7
200 FOR I=0 TO 160:NEXT :PRINT "[CLR][ <B0
    DOWN][15RIGHT]VESZTETTEL"
210 POKE 198,0:WAIT 198,255 <FD
213 RUN <1C
250 IF KS=0 THEN POKE IA,81:FOR I=0 TO <7B
    1600:NEXT :PRINT "[CLR][16RIGHT]N
    YERTEL":GOTO 210
251 GOTO 142 <C4
300 PRINT "[CLR]":KS=0 <E8
302 FOR K=1024 TO 2023 <E5
305 L=INT(100*RND(2)) <79
310 IF L<5 THEN POKE K,86 <9E
315 IF L>=90 THEN POKE K,83:KS=KS+1 <2F
320 IF L>=5 AND L<90 THEN POKE K,32 <CA
325 NEXT K <BC
330 FOR K=0 TO 7:POKE 1064+K,32:NEXT : <53
    GOTO 141

```

A „Fogó”-val két játékos játszhat. A játék lényege nagyon egyszerű: két kör — egy teli és egy üres — halad egymás felé. Mindkét játékosnak arra kell törekednie, hogy a másik ne tudja elkerülni az ő köreit.

Sok szerencsét!

```

100 POKE 53280,6:POKE 53281,6:POKE 646 <6E
    ,14
120 PRINT "[CLR][5DOWN][18RIGHT]FOGO" <7C
130 PRINT "[2DOWN][22SPC]," <B1
140 PRINT "[12RIGHT]PROGRAMOT IRTA:" <79
150 PRINT "[15SPC],[3SPC],[3SPC],[9SPC <F7
    ],"
160 PRINT "[5RIGHT]SZALAI BALAZS ES JO <06
    NYER ISTVAN"
170 PRINT "[10DOWN][14RIGHT]PRESS SPAC <7A
    E":POKE 198,0
180 WAIT 198,255 <C0
190 YA=1:YB=-1:PRINT "[CLR]" <90
200 IA=1504:IB=1543 <D6
210 IA=IA+YA:IB=IB+YB <5C
220 IF IA>2023 THEN IA=IA-960 <AB
230 IF IA<1024 THEN IA=IA+960 <98
240 IF IB>2023 THEN IB=IB-960 <57
250 IF IB<1024 THEN IB=IB+960 <24
260 IF PEEK(IA)<>32 AND PEEK(IA)<>81 T <82
    HEN A=87:GOTO 390
270 IF PEEK(IB)<>32 AND PEEK(IB)<>87 T <CB
    HEN A=81:GOTO 400
280 POKE IA,81:POKE IB,87 <68
290 RE=PEEK(56320):RA=PEEK(56321) <EA
300 IF RE=126 THEN YA=-40 <0C
310 IF RE=125 THEN YA=+40 <DE
320 IF RE=123 THEN YA=-1 <1F
330 IF RE=119 THEN YA=+1 <7D
340 IF RA=254 THEN YB=-40 <51
350 IF RA=253 THEN YB=+40 <03
360 IF RA=251 THEN YB=-1 <FC
370 IF RA=247 THEN YB=+1 <E2
380 GOTO 210 <EA
390 FOR I=0 TO 1600:NEXT :PRINT "[CLR] <E5
    [DOWN][15RIGHT]JURES NYERT":GOTO 41
    0
400 FOR I=0 TO 1600:NEXT :PRINT "[CLR] <0B
    [DOWN][15RIGHT]TELI NYERT":GOTO 41
    0
410 POKE 198,0:WAIT 198,255 <22
420 FOR I=1064 TO 1103:POKE I,A:FOR R= <B5
    0 TO 50:NEXT :NEXT
430 RUN <A9

```

Otthonosan a Swisssdatán

A svájci uticélok között nem Basel áll az első helyen. A kalandozó magyar St. Gallen kolostorának könyveit égeti fel, a politikus Genfben ül tárgyalóasztalhoz, az üzletember a zürichi repülőtéren száll át, a sielni vágyó sportember Zermattból tekint fel a Matterhornra, a szép városokra kíváncsi turista Lausanne-ba, Bernbe, Luzernbe látogat el. Basel legnagyobb nevezetessége a Dreiländerecke; ebben a városban úgy alakult, hogy a „rue” „strasse”-ben folytatódhat, a Rajna egy meghatározott pontján három zászló fonódik egybe. S ha már földrajzi adottság, hogy országok adnak itt egymásnak találkozót, miért nem lehetne a randevű résztvevőinek számát háromról huszonnyolcra növelni, hol is akadna méltóbb hely egy nemzetközi vásár számára?

A számítástechnikai vásárok közül nem a SWISSDATA áll az első helyen, még Európában sem. A hannoveri CeBIT, a párizsi SICOB vagy a bécsi IFABO egyaránt pontosabban jelzi a szakma pillanatnyi helyét. Két évvel ezelőtt mégis világszennációval szolgált a baseli kiállítás: a Compaq cég itt mutatta be először az első 80386-os mikroprocesszorral működő személyi számítógépet, s ezzel új fejezetet nyitott a PC-k történetében. Pedig akkor a baseli Mustermesse — természetesen svájci órával jelzett — fő csarnokának még alig telt meg egyetlen szintje, azok, akik a második emeletre szorultak, tiltakoztak is a vásárigazgatóságnál, hogy hozzájuk már nem jut el a közönség. Most — röpké két év elteltével — a közel 700 kiállítóból olyanok szorultak a csarnok legfelső, harmadik szintjé-

re, mint az IBM, az Olivetti, a Control Data, a Victor, vagy maga a Compaq, a két évvel ezelőtti főszereplő.

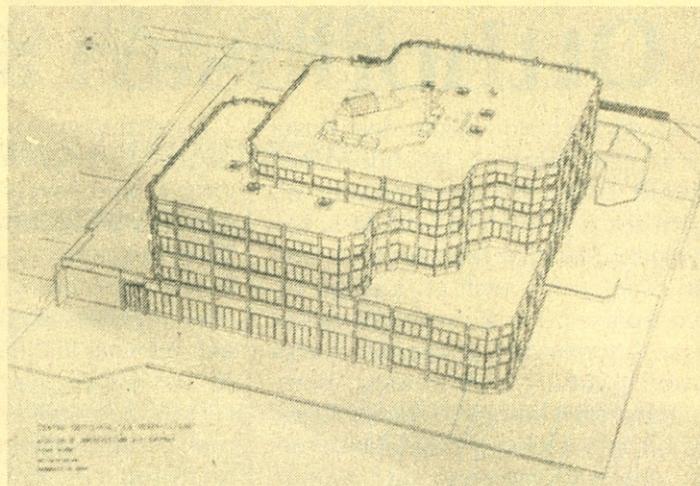
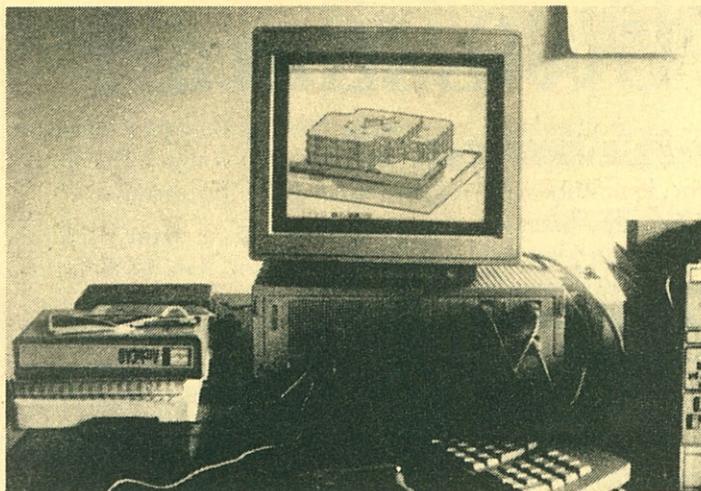
Hogy az idén ki a sztár? Nehéz lenne megmondani. A svájci Computerworld szerkesztője tisztes kínálatnak itéli az őszi vásárok első európai állomását, de a maga számára inkább abból próbál cikktémát meríteni, hogy a magyar szoftveresekről faggatja a Kárpát-medencéből idekalandozott újságírókat.

Hogy van az — kérdi —, hogy jogszabályok tiltják a fejlett technológia exportját nyugatról keletre, s Magyarország mégis oly sikeres a szakemberelexportban keletről nyugatra?

A kérdés ravasz. S bármennyire furcsa, a kiállításához tartozik. Mert

Mi is lehetne egy svájci kiállítási csarnok homlokzatán? Egy pontos svájci óra, amely egyben ielkép is: IDŐ VAN.

J.-C. Vuffray asztalán a számítógép...

...készülnek a CENTRE ARTISANAL tervei.

ezen a teljesen nyugati árubemutatón nyugodtan elboldogulhat a vándor édes anyanyelvünkkel is, ha mondjuk a SUN Microsystems standján Herr Nyiroe-vel hozza össze a sors, vagy a NEC-nél ott találja Herr Benczét. Az Apple Macintosh gépei előtt a Rainbow Micro SA képviselőjével, Monsieur Michel Hermenjatval ugyan csak franciául lehet szót érteni, de készséggel tolmácsol egy magyar: Kafka György. A Graphisoft Kisszövetkezet szoftverfejlesztője azért van itt, hogy az érdeklődőknek elmagyarázza a Rainbow által forgalmazott ArchiCAD előnyeit. Monsieur Hermenjat nem fukarkodik a dicsérettel, büszkén mutatja azokat a képernyőfotókat, amelyek egy svájci építész, Jean-Claude Vuffray munkája közben készültek. Vuffray a magyar programot találta a legalkalmasabbnak arra, hogy segítségével a Genfi

tó partjára, Nyonba egy hatezer négyzetméteres kézműves központot tervezzen. De nemcsak Vuffray értékeli sokra az ArchiCAD-ot, hanem a nemzetközi sajtó is: az ausztrál MacWorld-tól az európai szaklapokig mindenütt felső fokon szólnak róla. A Rainbow képviselőjének francia mondatai magyar sikerről szólnak: csupán francia-Svájcban sikerült már három tucatot eladni e programból.

Egy emelettel feljebb, a SCAN/SET standján dr. Roland Mandel sem tud magyarul, mégis felderül az arca, amikor bemutatkozunk.

— Három hónappal ezelőtt jártam Budapesten — mondja, majd a témára térve odamutat az egyik gép előtt kialakult embergyűrűre — az SZKI szoftverterméke, a Recognita iránt pillanatnyilag igen nagy az érdeklődés.

A Recognitának, ennek az optikai karakterfelismerő programnak is jó a sajtóvisszhangja, a PC Magazin 1988/28-as száma már a címében is kiemeli: ez a szoftver intelligens és megéri az árát. Mandel úr ezideig 30–40 eladásról tud beszámolni, de hozzáteszi, hogy a Scanner-forgalmazók útján is jó néhány Recognita talált gazdára.

Magyarország — mindezek ellenére — nem szerepel a 669 kiállító között, sőt, még abba az 1352 cégbe sem számolták bele, akiket valaki képviselt az idei SWISSDATA-n. Mi csak vagyunk. Szoftvereink sikereivel mások büszkélkednek, s a csekély számú magyarként elismert — Graphisoft- vagy SZKI-szoftverek mellett nagy tömegben válnak svájci-vá, franciává, amerikaivá, németté azok a programok, amelyekhez a magyar fejlesztők titokban adják ötletességüket, szakértelmüket.

A baseli dóm kertjének mellvédjéről távcsővel lehet nézni a Rajna túlsó partját, a folyón átívelő hidakat. A rakparti lépcsőn az indián nyárban szerelmespárok csókolóznak, a hidakon villamosok zörögnek, a háttérben a kápolnából kórusmuzsika hallatszik. Valaki megszólal a közelemben magyarul:

— Az egész olyan, mint Pest lát képe a Várnál, amikor a Nemzeti Galériában kórus énekel.

Nos, a hasonlat sántít. Az egész nem olyan, de valamiképp benne vagyunk a képben.

V. J. A.

Munkában a Recognita

Sajtóvisszhang

A Swisssdatáról szóló kiállítási beszámolóinkban két magyar program világjáró körútját ismertettük, megemlítve, hogy a Svájcban is árusított szoftvereknek meglehetősen jó a sajtóvisszhangja. E számunk szoftverkritikáit éppen ezért ezekhez a szoftverekhez válogattuk: a Recognitát a nyugatnémet PC Magazin, az ArchiCAD-ot pedig az Australian MacWorld dicséri.

Intelligens és megéri a pénzt

Sok PC-tulajdonosnak vágya, hogy a meglévő dokumentációkat saját szövegprogramjaikba tudják beolvasni. Mivel a letapogató technológia jelentősen továbbfejlődött, és a „scanner”-ek ára sok felhasználó számára elfogadhatóvá vált, az optikai karakterfelismerés is sokak számára elérhető közelségbe került.

A Recognita egy oldal szöveget kb. 25–30 másodperc alatt olvas be, ami elméletileg óránként 120 oldalas sebességet jelent. Ezenkívül egy oldalon vegyesen fordulhatnak elő különböző betűtípusok, akár egy-egy soron belül is. A proporcionális írást is helyesen olvassa be, a program a 8 és 30 pont közötti betűnagyságokat megéri. A sortávolságokat is automatikusan felismeri.

A Recognitának saját grafikus felhasználói menürendszere van, amely egérről is, billentyűzetről is működtethető. Egyszerű dokumentációkhoz, mondjuk írógéppel írt eredeti példányokhoz csak azt a nevet kell megadni, amely alatt a letapogatott szöveget ki akarjuk menteni. Kiválasztjuk a „beolvasás” parancsot, és a szöveg legfeljebb 30 másodpercen belül ASCII kódban rendelkezésünkre áll. A letapogatás művelete alatt az interpretált szöveg a képernyőn látható, így ha komplikációk adódnának, az OCR (Optical character

Recognition, azaz magyarul: optikai karakterfelismerés) folyamat az „escape” billentyűvel bármikor azonnal megszakítható.

Ha egy iraton a betűk elpiszkolódtak, vagy elmosódtak, a kontraszt és világosság megváltoztatásával kijavíthatók. Ehhez a főmenü „Test” menüpontját kell használni. A képernyő felső szélén kb. két letapogatott sor látszik. A kritikus területek egy „nagyítóval” egy külön ablakban kinagyíthatók. Ezzel a funkcióval a kontrasztnak és a világosságnak a karakterek belső pixel-megjelenítésére gyakorolt hatása jól ellenőrizhető.

Amikor az oldal képét a „scanner” a képernyőre hozza, a felismerni kívánt területen ablakokat — maximum négyet — definiálhatunk. A programnak megadható, hogy a kijelölt területen kell-e a karakterfelismerést végrehajtania, vagy esetleg éppen a kijelölésen kívül. Ily módon kitarthatók a zavaró emblémák, ábrák, vonalak.

A Recognita egészen addig ugyanazon a néven menti ki a felismert szövegeket, amíg az állománynak új nevet nem adunk, vagy a programból ki nem lépünk. Ha már létező névvel mentünk ki szöveget, az előzőt minden figyelmeztetés nélkül felülírja.

A program egy oldal közvetlen letapogatásán kívül

a grafikus adatállományokból vett információkat is szöveggként értelmezi.

A grafikus információk tisztán pixelalapon történő átvételével ellentétben az OCR eljárásnál a felismert mintát kell interpretálni. Ehhez két különböző eljárás alkalmazható. Az úgynevezett „Matrix-Image-Matching” eljárásnál a letapogatott pixelképet a program egy betűkönyvtárral hasonlítja össze pontról pontra. A pixelalapú szoftver-iratokhoz hasonlóan ennél a felismerő eljárásnál is minden betűfajtnak (Times, Grotteszk stb.) és minden betűtípusnak (normál, kövér, kurzív) van egy képmása. A másik módszer — s ezt követi a Recognita is — a „Feature-Image-Matching”, amelynél a program a karaktereket jellemző formai elemek alapján próbálja meg felismerni. Ez az eljárás a betűk matematikailag leírt körvonalait veszi alapul. Amellett, hogy a különböző betűfajtákhoz itt kevesebb memóriaterületre van szükség, ezzel a módszerrel rugalmasabb a felismerés. A lényeges formai elemek nemcsak a normál, kövér és kurzív betűknél, de a különböző betűnagyságoknál is mindig azonosak. A Feature-Image-Matching bizonyos mértékig még azt is tolerálja, ha az iratot ferdén tesszük be, vagy az iraton a sorok ferdén futnak.

A Recognita olvasószoftver tanulókény. Új karakter-

rek, például matematikai szimbólumok is definiálhatók vele. Tanuló módban a letapogatási folyamat a kérdéses betűknél megszakítható, és a felhasználó megadhatja a letapogatott kép helyes értelmezését. Az ismeretlen karaktereket a felhasználó egy saját karakterrel jelölheti.

A program egy mindössze 360 KByte-os lemezen található, és egyszerűen konfigurálható. Egy szöveges adatállományban minden installálási paraméter megtalálható. Ebben a fájlban azt is meg lehet adni, hogy a karakterátkapcsolást elnyomja-e a program, és szabad-e a sor végén az elválasztójelet „rugalmas” kötőjelle alakítani. Ezzel a kódolással a Recognita az MS-World felé orientálódik.

A programhoz legalább 512 KByte RAM, egy lemez-meghajtó és egy grafikus adapter szükséges.

A betűk optikai felismerése rendkívül bonyolult feladat. A dokumentum minősége mindig meghatározó. Lézernyomatatóval és írógéppel készült iratok eredeti példányával a tesztelések majdnem teljesen hibátlanul lefutottak, viszont a proporcionális írásmód mellett akadtak gondok.

Ennél fogva az OCR alkalmazása csak kifogástalan dokumentum mellett egyszerű, az OCR programok közül a Recognita bátran ajánlható. Kitűnő program — elfogadható áron.

(A „PC Magazin” nyomán)

A csúcsminőségű CAD: ArchiCAD

Az elmúlt évben számos kiváló Macintosh-szoftver jelent meg a piacon. Az ArchiCAD, amelyet magyar mérnökök fejlesztettek ki a Macintosh-ra, (de amit PC-re is átírtak — a szerk.) tipikus példa: egy a csúcsminőségű programcsomagok közül. Ilyen jellegű termék még a norvég Jonathan és a francia Turbo 3D +

CAD

lépcsőfokok

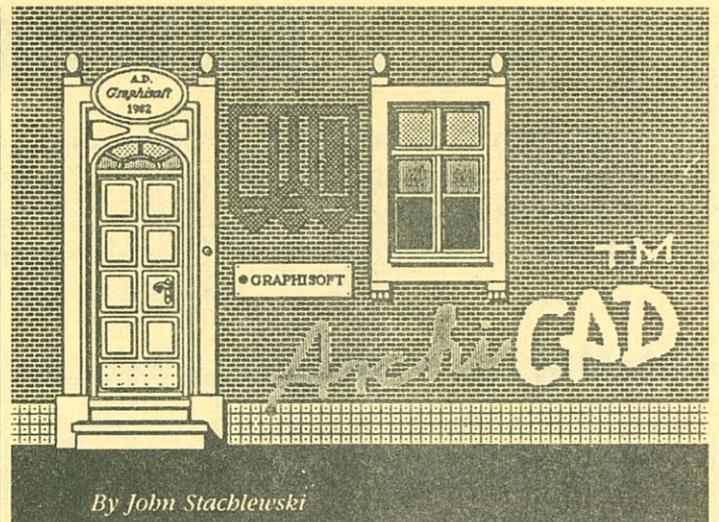
Vajon milyen helyet foglal el a számítógép segítette tervezés — angol kifejezéssel Computer Aided Design, rövidítve: CAD — szer-

teágazó birodalmában az ArchiCAD? Forduljunk a szakirodalomhoz! Az amerikai Macworld 1987. decemberi kiadványa a CAD-piacot 3 kategóriára osztja:

Az első kategóriába tartozik a MacDraw és a MacDraft, amely „alapvetően rajzok elkészítésére alkalmas”.

A második kategória a fejlettebb mérnöki és építészeti rajzoláshoz készült programokból áll: MGM Station, MacDesigner, MiniCAD stb.

A harmadik fokozat a tavalyi év végéig még csak elképzelés volt: „rajzhoz csatlakozó nem-grafikus információk manipulálása”, más szavakkal: olyan raj-

By John Stachlewski

zok, amelyekhez a szükséges paramétereket valamilyen adatbázisból kell venni. Az ArchiCAD egy számítógéppel segített építészeti tervező program, s mint ilyen, tökéletesen megfelel a harmadik kategória követelményeinek. Már kapható Ausztráliában is — igaz, teljesítményének megfelelő áron.

magasságú és szélességű falat kell terveznünk, akkor kiválasztva a Wall Construction Mode menüpontot, megjelenik egy kép, amelyen megadhatjuk a tetőszerkezethez csatlakozó falak szélességét, magasságát és szögét, valamint jelezhetjük, hogy belső fal, vagy külső fal. (lásd 1. ábra)

Az ArchiCAD-be való belépéskor a falmeghatározási módba kerülünk (alaphelyzet). Kitöltő mintákat használunk a fal és más tárgyak anyagának meghatározásához, valamint az anyagjegyzékben az elemek megkülönböztetésére.

A tervezés különböző menetekben történhet, külön szintnek számít az alaprajz felvázolása, a falak definiálása (beleértve az ajtókat, ablakokat), a tető, a méretezés, a szöveg stb. Ezeket a „rajzrétegeket” a felhasználó besorsorozhatja 1 és 15 között. A program háromdimenziós térbeli modellt is rajzol, ám 3D módban a rétegező rendszert célszerű kikapcsolni, mert a túl aprólékos információk (bútor, belső falak stb) miatt csigalassúvá válik a modellezés, elveszünk a részletekben.

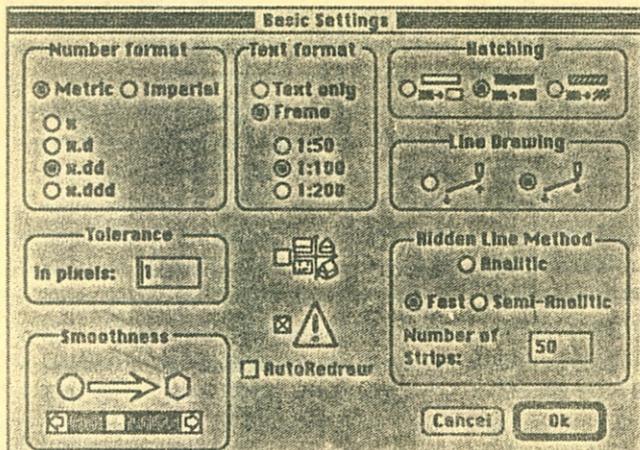
Numerikus bevitel során billentyűzetről lehet megadni a koordinátákat (az x vagy y leütésével, amelyet

Kezdjük a könyvvel

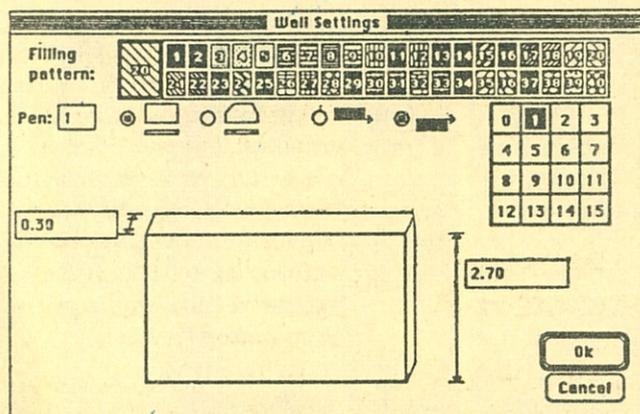
Az ArchiCAD kézikönyve egy másik európai szuperprogram, a RagTime 2.0 felhasználásával készült. A 138 oldalas kézikönyv első 33 oldala tankönyvszerűen viszi végig az olvasót a két-dimenziós alaprajz elkészítésétől a háromdimenziós tervezésig.

A második rész a grafikus leírnyelvet (GDL) és a rajzgéphez szükséges rutinokat tartalmazza.

A kézikönyv, csakúgy mint a képernyőrajzok, esztétikusak, az egyes grafikus menük szinte ergonomiailag megtervezett képnek tekinthetők. Mindegyik konstrukciós módból kiegészítő menükhöz jutunk, így adhatjuk meg a tervezés részletes paramétereit. Ha például egy meghatározott

1. ábra

2. ábra

az érték követ). Ilyenkor is használható az egér a rajzolásához, de a bevétel érvényesítéséhez az Enter vagy Return gombot meg kell nyomni. A billentyűzet és egér ilyen interaktív használata felgyorsítja a rajzolás folyamatát. A bevétel e két módjának kombinálása a finom részletek kidolgozását is lehetővé teszi.

A legfontosabb paramétereket a Basic Settings elnevezésű képernyőn állíthatjuk be. Itt az első kérdés a tervrajzon szereplő számok formátumára vonatkozik, de ennél a menüpontnál kell meghatározni a lépéteket és sok egyéb tudnivalót is. (lásd 2. ábra)

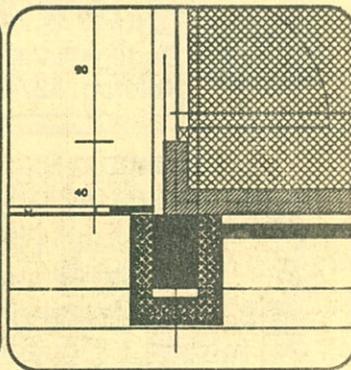
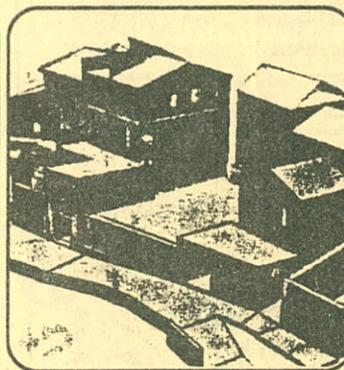
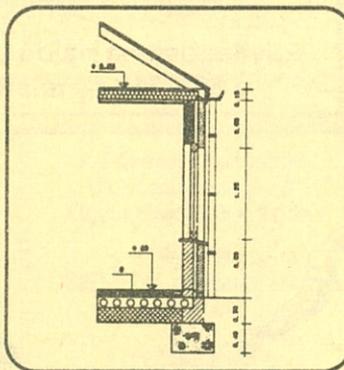
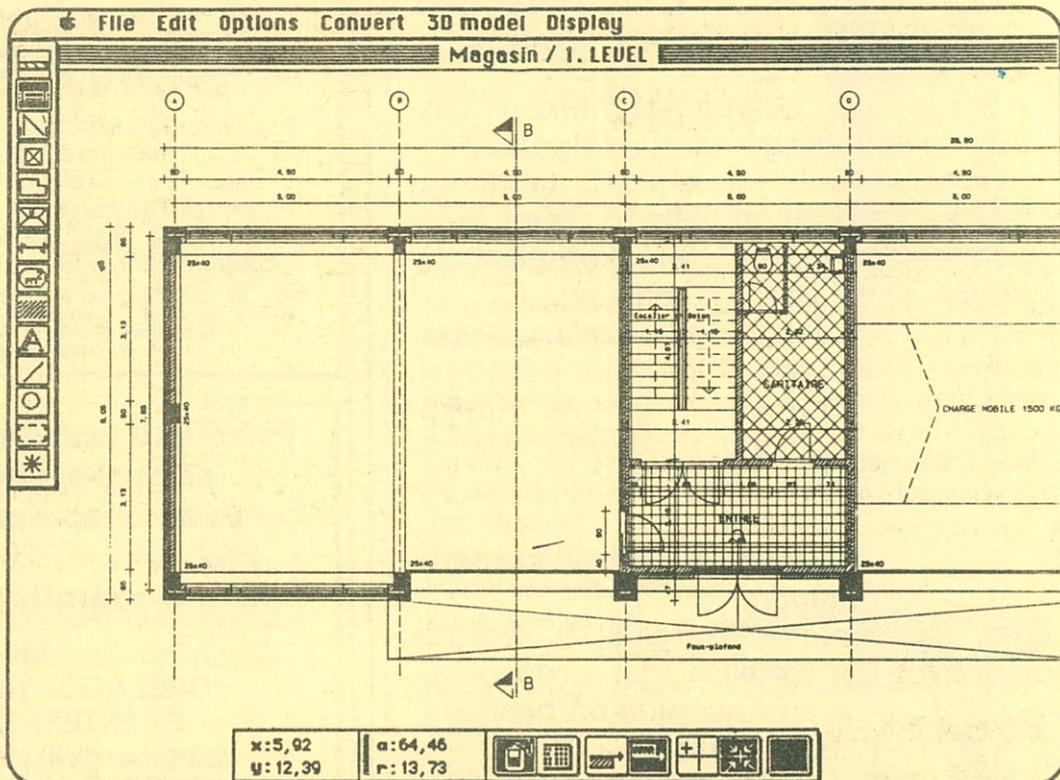
A beállítás bármikor változtatható, és a program a változtatásnak megfelelően újraserkeszti a rajzot.

Tárgyak könyvtára

A program elfogadja a más programokkal készített rajzokat is, azok az ArchiCAD-del készített tervekbe bedolgozhatók, de 2D elemek maradnak. A 3D szerkesztéshez a Scrapbook, Smartcrap, Glue stb. mintasablonként használható. Ezeket úgy lehet használni, mint az Adobe Illustrator teszi: körülrajzolja a sablont.

A rajzolás folyamata meglehetősen gyors: mondjuk például egy szoba három dimenzióban való megrajzolása annyi ideig tart, mint ennek a mondatnak az elolvasása. A program másik kiváló tulajdonsága, hogy sík vagy térbeli ábrázolásmódban meg tudja változtatni a nézőpontot és a forgásszöveget.

Az ArchiCAD-nek van egy vizuális adatokat és írott szövegeket tartalmazó

3. ábra

könyvtára. Mivel az egyes rajzlapokhoz nincs hozzáfűzve könyvtár, amikor kell, több könyvtár is lekérhető.

Makro nyelv

A GDL mind 2D, mind 3D módban használható makro nyelv. Egy gombnyomással alakzatok és pozíciók jelölhetők ki vele. Például a tetőszerkezeteket meg lehet határozni a hajlásszög, magasság, szelesség stb. megadásával, ami nagyban megkönnyíti az építész munkáját. A tetőnek az épületre helyezéssel levágható a falak szűkített része, megmutat-

ható az épület metszete vagy egy szelete — mindezek bármilyen szögben és bármilyen nézetben.

A kivétel képernyőre is, nyomtatóra is teljesen egyszerű. Az ArchiCAD tökéletesen követi a Macintosh felhasználói menürendszerét. A képek különböző nézetben mutathatók meg, sőt el is forgathatók a rajzot az X, Y vagy Z tengely mentén.

Summa summárum

A programért fizetendő 7850 dollár meglehetősen

soknak tűnik a kisebb tervezőirodák számára, de a befektetés mindenképpen megtérül, ha figyelembe vesszük, hogy a program használatával mennyi időrabló manuális munka takarítható meg.

Az ArchiCAD-től tulajdonképpen maga az Apple cég is extázisba jöhet, mivel ez a program igazán beleillik abba az imázsba, amit a cég a Macintosh II-ről kíván kialakítani. Egy ArchiCAD-del ellátott Macintosh II: már kinövi saját kategóriáját, vetekszik egy komoly munkaállomással.

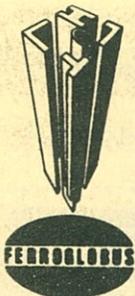
Az „Australian MacWorld” nyomán

KOMPLEX SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZOLGÁLTATÁS!

A Ferroglobus Számítástechnikai Főosztálya ajánlja nagy adatfeldolgozási hagyományokkal, jól képzett, tapasztalt munkatársakkal rendelkező számítógéppontjainak széles skálájú, komplex számítástechnikai szolgáltatásait:

- kereskedelmi szakmai, készletgazdálkodási, pénzügyi, számviteli, bér- és munkaügyi stb. rendszerek szervezése, programozása és fejlesztése nagy kapacitású, modern ICL típusú számítógépen,
- adat-előkészítés és -rögzítés mágneses adathordozókra,
- számítógépidő bérbeadása,
- tanácsadás.

Ferroglobus TEK Vállalat
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI FŐOSZTÁLY
Budapest VII., Vörösmarty u. 16.
Telefon: 427-338, 202-415.

TRANSODE®

TV-VIDEO-HIFI SERVICE

TV — VIDEÓ — HIFI service SONY SERVICE

Videomagnetofonok, nyugati színes televíziók
javítása és átalakítása hazai normára
Teletext beszerelés

URH-áthangolás, digitális URH-rádiók
OIRT/CCIR átalakítása

Elektronikus készülékek tervezése, sorozatgyártása

Nyitvatartási idő: hétfő, kedd, szerda 8—17.00-ig

csütörtök 8—18.30-ig péntek 8—15.30-ig

1111 Budapest, Budaöki út 35. Telefon: 668-684 Telex: 22-3029
TANDEX Vevőszolgálat-szerviz

**Felsőfokú szakirányú végzettséggel
és gyakorlattal rendelkező
üzemeltetésvezetőt keresünk
ESZ 1011, VT 20/A és IBM PC/AT
számítógépekhez.**

Címünk:

**ORSZÁGOS TANSZERGYÁRTÓ
ÉS ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT**

Budapest VIII., Szentkirályi utca 8.
Levél cím: Budapest, Postafiók 2. 1428.

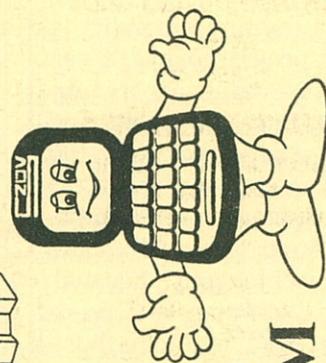
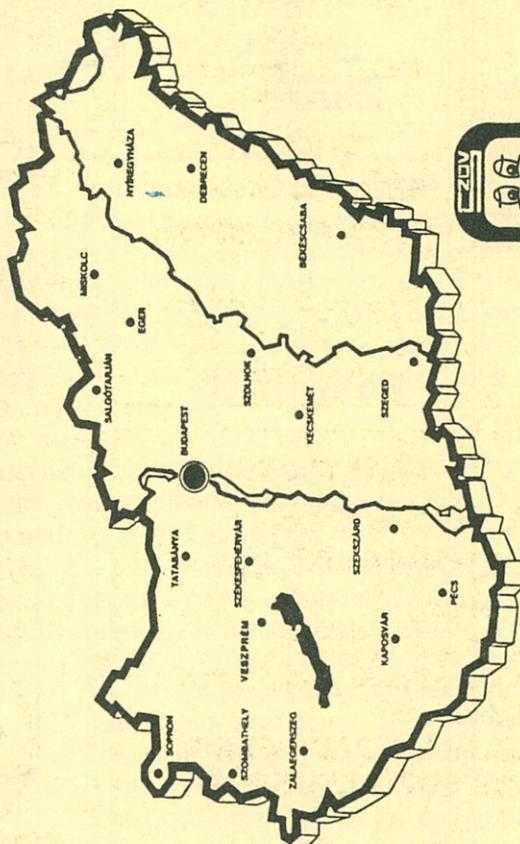
Felvilágosítást Hajdú Lajosné osztályvezető ad
a 383-744-es telefon 137-es mellékén.

A SZÜV és a SERVUS Kiszövegetet ajánlata
Október 31-ig
a COMPUTER—M

országos hálózatában

IBM-kompatibilis mikroszámítógépek és perifériák
ÁFA nélküli árra vetítve 1,3 lízingszorozóval
szerezhető be.

**EGYEDI KONFIGURÁLÁS
GARANCIÁLIS ÉS GARANCIADÓN
TÚLI SZERVIZ**

COMPUTER-M

BUDAI TEMPÓ
Kisszövetkezet Műszaki bolt
Városkapu Áruház
Bp. IX., Kálvin tér 7. I. em.
Tel.: 176-022

COMMODORE
ATARI
SPECTRUM
számítógépek
IBM XT, AT alkatrészek
panelek
EPSON nyomtatók
HIFI, VIDEO berendezések
MEGRENDELÉSEKET FELVESZÜNK

**ADÁS-
VÉTEL**

BT HÍRADÁSTECHNIKAI SZERVIZ
Autórádió és riasztó beszerelése RÖVID
HATÁRIDŐVEL
HIFI, VIDEO JAVÍTÁS,
KÉTNORMÁSÍTÁS, ÁTHANGOLÁS
BUDAPEST V., Bajcsy-Zsilinszky út 56.
Telefon: 127-051

R&R reichholf & reichholf OHG
computer, peripherie - video, hifi

Új címünk:
A-1020 WIEN,
Taborstrasse 25.

Telefon:
00-43-222-35-93-37
00-43-222-35-93-38
Telex: 112099

MINDEN A-tól Z-ig

Commodore 16-tól
az IBM kompatibilis AT-ig!

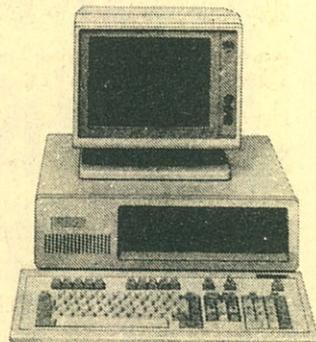
Személyi és professzionális számítógépek, perifériák,
bővítőkártyák, audio- és videoszerek, autórádiók,
mágneslemezek, kazetták.

Commodore, Mitsubishi, IBM, Epson, Sharp, 3M,
Panasonic, Grundig, Philips, Hitachi, Fisher, JVC,
Technics

Azonnali Mehrwertsteuer-visszatérítés!

Minden videomagnetofon

PAL/SECAM képpel
és OIRT/CCIR hanggal!

Pillanatnyi ajánlatunk:

SAMSUNG videomagnetofon PAL/SECAM
képpel

és OIRT/CCIR hanggal 4600,- Schilling netto
Magyar nyelvű szaktanácsadás!

A Fővárosi Építőipari
Üzemgazdasági és
Ügyviteltechnikai Iroda

felvesz
gyakorlott

programozókat

IBM PC/XT-vel, AT-val
kompatibilis
mikroszámítógépekre.

Jelentkezés:
dr. Morvay János
főosztályvezetőnél,
Budapest XI., Keveháza utca 1.
Telefon: 869-288.

A Fővárosi Építőipari
Üzemgazdasági és
Ügyviteltechnikai Iroda

felvesz

SIEMENS gépparkjához
gyakorlott

**rendszer-
szervezőket és
programozókat.**

Jelentkezni dr. Morvay János
főosztályvezetőnél lehet.
Budapest XI., Keveháza utca 1.
Telefon: 869-288.

**A FŐVÁROSI ÉPÍTŐIPARI
ÜZEMGAZDASÁGI ÉS
ÜGYVITELTECHNIKAI IRODA**

keres

SIEMENS gépparkjához
többéves szakmai és vezetői gyakorlattal
rendelkező

**RENDSZERSZERVEZÉSI OSZTÁLYVEZETŐT,
ÉS PROGRAMOZÁSI OSZTÁLYVEZETŐT.**

Jelentkezni dr. Morvay János főosztályvezetőnél lehet.
Budapest XI., Keveháza utca 1. Telefon: 869-288.

Ha KINŐTTE 20 megabájtos
tárkapacitását, BŐVÍTSE 40 megabájtos,
ST-251 típusú
winchesterrel!

A VÉTELÁR mennyiségtől függően
ALKU TÁRGYA — amíg a készlet tart.
Konfigurációját EGYEDI IGÉNY SZERINT
más részegységgel is bővítjük.

KÍNÁLATUNK:

- 12 és 14 inches egyszínű, színes és EGA moni-
torok
- 286-os és 386-os AT, valamint XT alaplapok
- 20, 40, 60 megaBájtos winchesterek
- Kiegészítő elemek: CGP, MGP RAM- bővítő, haj-
lékonylemezek, egerek, EGA kártya, társpro-
cesszorok, vezérlőkártyák
- FX-1000, FX-1050, CITIZEN 120D nyomtatók,
LQ-1050 típusú, levélminőségű nyomtató CSAK
NÁLUNK.

COMPUTER

Boltjaink:

- 1. sz. bolt Budapest VIII., József körút 17. Telefon: 139-271.
- 66. sz. bolt: Budapest VII., Tanács körút 3/c. Telefon: 427-776.
- 69. sz. bolt: Budapest VII., Majakovszkij utca 35-37. Telefon:
422-304.
- 100. sz. bolt: Budapest VIII., Baross utca 4. Telefon: 384-249.
- 140. sz. bolt: Budapest V., Bécsi utca 1-3. Telefon: 172-138.
- 66/M sz. bolt: Budapest XII., Alkotás utca 12. Telefon: 564-365.
- Központ: Budapest IX., Kinizsi utca 12. Telefon: 177-732.

Bizományi Áruház Vállalat

enterprise l'entapraiz 1. vállalkozás, vállalat
2. merészség, vállalkozó szellem

„SZINKRONBAN AZ IDŐVEL”

Hardver:

EX-DOS lemezvezérlő kártya, műszaki leírás, IS-DOS rendszer-lemez	10550 forint
ZX EMULATOR Spectrum emulátor kártya	6300 forint
S-B-B System Bus Bridge (összekötő elem):	1470 forint
Speak EASY beszédszintetizátor:	3750 forint
EP MOUSE „egér” grafikus vezérlő:	4000 forint

Kiegészítők, tartozékok:

RCA, DIN, EURO-SCART, OEM monitorkábelek, szervizben történő átalakítással együtt:	1248 forint
EPSON, DATACOOP, OEM centronics printerkábel	4730 forint
DUAL, OEM RS-232 network kábel	998 forint
joystick adapter:	456 forint
Enterprise jelvények:	36 forint
Enterprise plakátok:	120 forint

Szoftver:

Játékprogram újdonságok: BATMAN, AIRWOLF, SUPER PIPELINE II., JAMMIN, DOT BREAKER-DOT COLLECTOR, „HIT SOFT” ENTER & MAGIC BALL
Felhasználói programok: LISP, CBM-MFT, ENTER-VIDEO, SIMON ASS, IS-FORTH, HI-SOFT DEVPAC, WINDOWS-II., Személyi Jövedelemadó Program: SZJA '88.

Szakkönyvek:

EXOS, EX-DOS, IS-DOS
Ismerkedés az Enterprise számítógéppel
Hetedhét Enterprise I.
CHIP SPECIAL (program pldatár)
128 program az ENTERPRISE 128K-n I-II. (megjelenik IX. hó)
ENTERPRISE BASIC oktató I-II. (megjelenik XI. hó)
ENTERPRISE termékkatalógus (megjelenik XI. hó)

Őszi újdonságaink:

RF hangmodulátor (szervizben történő átalakítással): VIII. hó
Enterprise számítógép & adatmagnó porvédő huzat: VIII. hó
Enterprise (Spectrum tápfeszültség ki-be kapcsoló): IX. hó
BNC-RCA monitorkábel (szervizben történő átalakítással): IX. hó
„SOFTCART” különféle felhasználói programok cartridge-ban: IX. hó
Enterprise dual RF mikrokapcsoló (TV-Computer): IX. hó
Spectrum Emulator Kempston interfész: X. hó
Active stereo booster (hangszóró doboz mini méretben): X. hó

Keresse fel Ön is Kedves Enterprise Vásárlónk a budapesti ENTERPRISE MÁRKA OSZTÁLYAINKAT az alábbi Centrum Áruházakban:

CENTRUM KISPESTI ÁRUHÁZ

Budapest, XIX. kerület Kossuth tér 4-5. Telefon: 275-066

CENTRUM OTTHON ÁRUHÁZ

Budapest, VII. kerület Rákóczi út 74-76. Telefon: 425-741

CENTRUM ÚTTÖRŐ ÁRUHÁZ

Budapest, V. kerület Kossuth Lajos utca 9-11. Telefon: 173-511

ENTERPRISE SOFT TOP LIST '88.

1. MAGIC BALL
2. SORCERY
3. BATMAN
4. AIR WOLF
5. ENTER BALL
6. WRIGGLER
7. NOUDES OF YESOD
8. NAUTILUS
9. SUPER PIPELINE II.
10. CHESS CYRUS II.

**Értesítjük Kedves Vásárlóinkat,
hogy számítástechnikai szaküzle-
tünk szeptembertől 19%-kal ala-
csonyabb árakkal áll az Önök ren-
delkezésére!**

Ajánlatunk: IBM-kompatibilis

Turbó XT: — 8 MHz órajel
— 640 kilobájt RAM
— 360 kilobájtos hajlékonylemez-meghajtó
82 400 forint+ÁFA

Turbó XT: — 8 MHz órajel
— 640 kilobájt RAM
— 360 kilobájtos hajlékonylemez-meghajtó
— 20 megabájtos merevlemez-meghajtó
124 400 forint+ÁFA

286-os AT: — 6—10 MHz órajel
— 1 megabájt RAM
— 1,2 megabájtos hajlékonylemez-meghajtó
— 20 megabájtos merevlemez-meghajtó

180 000 forint+ÁFA

286-os AT: — 6—10 MHz órajel
— 1 megabájt RAM
— 1,2 megabájtos hajlékonylemez-meghajtó
— 40 megabájtos merevlemez-meghajtó

240 800 forint+ÁFA

+ színes monitor+vezérlő: 44 640 forint+ÁFA
Egyszínű monitor+vezérlő: 20 640 forint+ÁFA
Epson FX—1000 nyomtató: 75 200 forint+ÁFA

Szervizünk számítógépek javításával, átalánydíjas kar-
bantartási szerződéssel, videokészülékek áthangolásával,
javításával áll ügyfeleink rendelkezésére.

„Déva”

Számítástechnikai műszaki bolt
Budapest XIII., Tutaj utca 1/F.
Telefon: 491-188.

Mi mennyi?

Egyre többen teszik fel ezt a kérdést
az értékpapírokkal kapcsolatban is.
A választ a kérdésre
megadja az

ÁRFOLYAMLAP

KÖTVÉNYEK • RÉSZVÉNYEK • DEVIZÁK
AZ ÉRTÉKPAPÍR-KERESKEDELMI TITKÁRSÁG HIVATALOS TÁJÉKOZTATÓJA

Megjelenik

október 11-től minden kedden.

Kapható az újságárusoknál, ára: 19,50 Ft.
Előfizethető a helyi postahivatalokban,
előfizetési díj egy évre: 996,— Ft.

HIRSCHFELD Ges. m. b. H.

Vezeték nélküli telefonok, üzenetrögzítők
duplakazettás videomagnók, számítógépek
és tartozékaik, elektronikus alkatrészek,
IC-k vására.

Vásároljon raktárból, nagykereskedelmi áron!
Kérjen levélben vagy levelezőlapon prospektust és
árlistát,

elküldjük az Ön által feltüntetett címre!
Beszélünk magyarul!

Címünk: A—4232 HAGENBERG, Anitzberg 15.
Telefon: 00-43-7236/2762.

IDŐ = PÉNZ

INFORMÁCIÓ = HATALOM
GYORSOLVASÁS = IDŐ+INFORMÁCIÓ

Számítógépes oktatóprogramok:

- IBM PC 3498 forint
- C—64 lemezes 1998 forint
- C—64 kazettás 1498 forint

Kérésre részletes ismertetőt küldünk.

Megvásárolható a telephelyen, vagy megrendelhető
postai utánvétellel.

MICROCONTROLL KISSZÖVETKEZET

1148 Budapest, Bánki Donát utca 62.
Telefon: 631-024. Telex: 22-7044.

ADOK- VESZÉK- CSERÉLEK

Egy gépelt sor 36 karakter,
ára: 50 forint

ENTERPRISE-ra programokat kitűnő minőségben adok-veszek és cserélek Benkő Sándor, 4400 Nyíregyháza, Rákóczi út 23. 1/5.

Enterprise számítógépet magnóval, 22 db gyári kazettával elcserélném ZX Spectrum 48K+interface+joystick+magnóra, vagy eladnám. Horváth András Badacsony, Park út 35. 8261

C-16, magnóval 2 joystickkel, könyvekkel eladó. Érdeklődni: Juhos Mihály Tiszaföldvár, Jókai út 2.

SPECTRUM 48+tartozékok eladó! 153-425

Eladó C16+64K bővítő+Rom turbó+magnó+Joy+500 játék+könyvek jutányos áron. Végh Zoltán 2541 Lábatlan, Sallai utca 6.

48 K-s Spectrum+joystick+70 db játékprogram eladó. Telefon: 34/14-943

C64-re 500 db játék eladó. Átlag 20 Ft/db. Kérésre listát küldök. Cím: Sasvári Gábor 8960 Lenti, Petőfi út 33.

VESZÉK bármilyen üzemi képtelen, vagy használt: számítógépeket, floppykat, nyomtatókat, részegységeket stb. Árajánlatokat a következő címre kérem: Kaszala Sándor 6090 Kunszentmiklós, Tavasz út 7.

C64-re vadonatúj játékprogramokat kaphat, ha ír. Válaszborítékot kérek. 1072 Budapest, Dob utca 46/B. Török T.

ENTERPRISE PROGRAMCSERE. Válaszborítékért listát küldök. Kónyár Imréné, 5052 Újszász, Hóvirág utca 3.

Spectrum programokat cserélek. Dávid Róbert Bátortereny, Bányász út 13.

Commodore Plus/4 +magnó+joystick+játékprogramok 20 000 Ft-ért eladók. Horváth Ferenc Székesfehérvár, Horvát I. ltp. 10. 2/3.

C-64, Floppy, Kazettás-magnó, monitor kb. 1000 programmal, sok-sok kiegészítővel igen olcsón eladó. Zörgő Zsolt. 3529 Miskolc, Bokányi D. 36. 1/2. Telefon: 06-46-64909

A szöveget és a befizetést igazoló nyugtát (rózsaszín postautalványon) a alábbi címre küldjék:
Computerworld Informatika Kft.
1536 Budapest, Postafiók 386.
Bankszámlaszámunk:
MKB 203-30055

mikrovilág

MEGRENDELŐ

Előfizetéssel megrendelem a kéthetente megjelenő (lapszámonként 19,50 Ft-ba kerülő) Mikrovilág című újságot, egy évre 504 forintért.

Név: _____

Cím: _____

Aláírás

A MEGRENDELŐLAPOT KITÖLTVE
AZ ALÁBBI CÍMRE KÜLDJE:

Computerworld
Informatika Kft.
1536 Budapest Pf. 386

Ha Ausztriában

 SANKEI
Sherwood
UNISEF
AudioTon

terméket vásárolt,
a garanciális szervizelésről
gondoskodunk!

SZERVIZKER
IPARI
ÉS
KERESKEDELMI
KISSZÖVETKEZET

Budapest XIII., Hegedűs Gyula utca 38.
Telefon: 402-790

SZÁMÍTÓGÉP- ÜZEMELTETŐK FIGYELMÉBE!

Özv. Wach Józsefné és Wach László kisiparos vállalkozás eredeti amerikai MAC INKER™ technológiával, festékkel és géppel valamennyi, nem filmtípusú anyagú nyomtató festékszalag és -kendő újrafestékeztetését regenerálással, OCR és normál kivitelben, garanciális rajzoló-géppatronok töltése valamennyi színben.

Özv. Wach Józsefné és Wach László kisiparos
1093 Budapest IX., Bakáts utca 2/c.
Telefon: 372-344
Telex: 26-956 wach(h)

Olcsóbban, mint az Ön önköltsége!

IRATMÁSOLÁS

Lakossági és közületi szolgáltatás:

**A/4-es másolat
2 forintért!**

Nagy tétel, illetve folyamatos megrendelés esetén további kedvezményeket adunk. Azonnali kezdés, jó minőség.

Címünk: 1118 Budapest, Tüzkö utca 9.
Telefon: 810-405.

Perifériák Amigához

A *Mikrovilág* 88/13-as számában, „Amiga 500 kezdőknek” címmel nagy vonalakban ismertettük az Amiga 500-zal kapcsolatos alapvető tudnivalókat, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a kezdő elboldoguljon gépével. Most az Amigához illeszthető legfontosabb kiegészítőket, hardvereszközöket ismertetjük.

Kezdetben vala az Amiga 500, melynek megszerzésekor a boldog tulajdonos eufórikus hangulatban leledzett. Aztán telt-múlt az idő, és hazánkfia a Bécsi út túlsó végén meglátott néhány dolgot. Az első, amit hősünk megvásárolt, egy tévémodulátor volt, amely a gépet hozzá illeszthetővé tette a közönséges televízióhoz. Enélkül ugyanis csak monitorral lehet használni, lévén az Amigán csak RGB kimenet. Van ugyan egyszínű csatlakozója, de ez csak fekete-fehér jel kibocsátására alkalmas. A modulátor egyrészt a tévé 75 ohmos, koaxiális bemenetéhez illeszthető, másrészt — ha van a televízió videobemenet — videocsatlakozóval is lehet használni. A modulátoron keresztül a televízió megjelenő kép azonban nem igazán éles, a felbontása sem tökéletes, ezért aztán a gazdag Amigás — hamar megszabadulva a tévémodulátortól — beszerez egy monitort, például a Commodore 1084-es típust, amely a gépéhez a legjobban megfelel. Jól használható még a Philips 8833-as monitor is, amely — a sztereohangon kívül — egy gomb megnyomásával a monitor zöldre változtatható. Az átkapcsolás azonban csak látszólagos, hiszen ilyenkor az RGB hármashból a piros és a kék színt kikapcsolja, és így a három jeltől csak a zöld él. Szövegszerkesztésnél vagy nagy mennyiségű adat bevitelekor — amikor a színek amúgy is fárasztanak a szemet — ez az üzemmód különösen előnyös.

Ímígyen felszerelve egy jó minőségű monitorral is, barátunk úgy érzi, hogy maradéktalanul boldog,

egészen az első másolásig. Mert hát akármennyire is gazdag az Amiga-tulajdonos, programjainak döntő részéhez mégiscsak ily módon jut széles e hazában. Szóval, a másolásnál azt tapasztalja, hogy bizonyos programokat (például: Karate Kid II.) a szerzők eléggé el nem ítéhető módon olyan védelemmel láttak el, amelyet nem lehet az egyszerű, „mezei” másolókkal feltörni, ezért csupán külső meghajtót is használó szupermásolóval (Fast Lightning) másolhatók.

Gondol hát egy merészet, és beszerzi a külső, 3,5"-os hajlékonylemez meghajtót. Többféle típus közül választhat, a Commodore cég által forgalmazott Amiga 1010-es meghajtót, valamint különböző gyártók (például a Profex) által kínált hasonmások közül. (Akinek van rá lehetősége, inkább az eredetit válassza, mert a tapasztalatok szerint a „klón” sohasem tökéletes.) Egyes Amiga-sorozatoknál a gépbe beépített meghajtó eléggé érzékeny, és nem minden esetben olvassa el a külső meghajtó által felírt programot, hanem hibáüzenettel leáll. Az Amiga 1010-es viszont teljesen kompatibilis a beépített meghajtóval.

A külső meghajtót a gép kikapcsolt állapotában az Amiga meghajtó csatlakozójába illesztve, és a hálózati kapcsolót bekapcsolva, a külső meghajtó üzemképes, mert a működéséhez szükséges áramot a géptől kapja. Az Amiga 1010-es egyetlen hibája, hogy készítői nem látták el ki- és bekapcsolóval (a „klónokon” ez általában már szerepel). Kis hozzáértéssel és egy kétállású, kétáramkörös kapcsolóval azonban a probléma könnyen megoldható. A kapcsoló azért lényeges, mert egyes programok nem szeretik a külső meghajtót, s nem hajlandók elindulni a külső meghajtó jelenléte esetén. Ilyenkor ki kellene húzni a csatlakozót, ez viszont nem tesz jót a Canon illesztő érzékeny tüskéinek.

Jó szolgálatot tesz a külső meghajtó a másoláson kívül akkor is, amikor szövegszerkesztővel vagy adatbázis-kezelővel dolgozunk. Ilyenkor a beépített meghajtóba helyezzük a rendszerlemez, a külső meghajtóba pedig az adatlemez. A két meghajtót a rendszer eltérő megnevezéssel jelöli, a beépítettet df, a külsőt df1 névvel (df = device floppy, azaz aktuális meghajtó).

Az egyre magasabb régiók felé törő Amigás még az idáig felsorolt eszközökkel sem elégszik meg. Kevésli a központi egységbe beépített 512 kilobájt RAM-ot annál nagyobb tárolókapacitásra vágyakozik. Az Amiga hátoldalán található az újabb 512 kilobájtnyi bővítés helye. A bővítést tizenhat darab 41256-os dinamikus RAM IC tartalmazza, és használatával központi egységünk tárolókapacitása már 1 MB-ra emelkedett.

Létezik külső, a gép bal oldalán található sínhez csatlakoztatható tárbővítő is, 8,5 MB nagyságig. A tárolókapacitás növelésével még jobban kihasználhatjuk a többfeladatos üzemmódot, amelyről korábbi cikkünkben már szó volt. Hozzártózik ugyanakkor a teljességhez, hogy jelenleg még nagyon kevés azoknak a programoknak a száma, amelyek az alapgép 512 kilobájt tárolókapacitásánál is többet igényelnek.

Megemlítjük még a 20, 40, 60 vagy 80 MB kapacitású merevlemez egységet, a winchestert. Hozzáférsi ideje lényegesen gyorsabb a hajlékonylemez használó meghajtónál, nem beszélve a hatalmas adattárolási kapacitásáról, amelyet tárolni képes. Megjelent már az Amigához cserélhető lemez winchester is, melynél — a hajlékonylemezhez hasonlóan — a tulajdonképpeni adattároló rész cserélhető.

A merevlemez egységnél is többet képes tárolni a 800 Mbájtos CD-lemez egység, amely CD-lemezre rögzíti a programokat, adatokat.

Móri László

IFJÚ MAGISZTEREK

A Magyar Ifjúság szerkesztősége **MAGISTER** címmel alapítványt hozott létre: minden tanév kezdetén pályázatot ír ki az egyetemek és főiskolák hallgatói számára olyan pályaművek elkészítésére, amelyekben saját szakterületüket a számítástechnikával kapcsolják össze. Egyetemenként három díj nyerhető el. A díjazott pályamunkákra az egyetemek, illetve főiskolák tesznek javaslatot a bíráló bizottságnak, amely a legjobb pályamunkát még országos díjjal is jutalmazza.

A Budapesti Műszaki Egyetem idei első két helyezettjével és oktatóikkal a pályamunkákról beszélgettünk.

Univerzális mikroprocesszor-fejlesztő berendezés

Czupi Károly idén végzett villamosmérnök nyerte el a BME-n az első díjat.

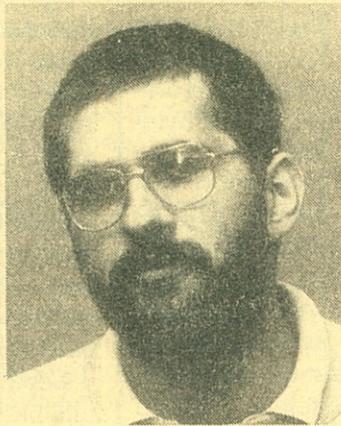
– Mit tud az általad készített berendezés?

– Ez egy mikroprocesszor-fejlesztő készülék, amely mikroprocesszoros rendszerekben a memória (egy, vagy több chip) helyére csatlakoztatható, segítségével különböző programok futtathatók a processzoron. A processzor R/W és IORQ lábát vezérelve töréspontok is megadhatók a processzor számára, a program megállítható, és akár lépésenként is futtatható, miközben a kártyán méréseket végezhetünk. A fejlesztés befejezésekor a kész ROM-program rögtön be is égethető egy PROM-ba.

– Melyik mikroszámítógéppel kapcsolható össze a berendezés?

– Saját processzora van, működtetéséhez csak egy terminálra van szükség. Bármely számítógéppel összeköthető tehát, amely terminál üzemmódban képes működni, és soros vonalon a készülék jeleit fogadni tudja.

– Mekkora memóriaterület emulációjára képes a berendezés?

– 2 – 64 kB ROM területet képes emulálni, illetve 16 bites üzemmódban legfeljebb 32 kB-ot. A berendezés újdonsága, hogy nem csak ROM-ok, hanem sztatikus RAM-ok emulációjára is alkalmas. Ez a lehetőség az eddig Magyarországon gyártott ilyen típusú fejlesztő rendszereken nem volt meg. Egyik nagy előnye, hogy bizonyos mértékben elérhető a fejlesztett mikroprocesszor regiszterei is. Másik előnye pedig az, hogy csak RAM-memóriát tartalmazó rendszerek is fejleszthetők vele.

– Honnan származott a RAM-emuláció gondolata?

– Konzulensemmel közösen találtuk ki. Az ötlet a PROM-ok és RAM-ok lábkompatibilitásából adódott.

– Mennyi időbe került ez a fejlesztőmunka?

– A múlt évben szinte egész nyaramat az egyetemen töltöttem, az órarendi óráknál négyszer-ötször több időbe telt. Szinte minden szabadidőmet erre áldoztam.

– Gyárják-e majd az általad tervezett berendezést?

– A berendezés tulajdonjoga az egyetemé. Az egyetemtől a Texelektro Szövetkezet vásárolta meg. A szerződés még nem készült el, előreláthatólag a bevétel kisebb része lesz az enyém. Erre minden remény megvan, hiszen a Texelektronál helyezkedtem el fejlesztőmérnökként. A cég ipari mérésadatgyűjtő és vezérlő rendszereket és laborműszereket gyárt.

Rátz Csaba egyetemi tanársegéd, a műszer és mé-

réstechnika tanszék oktatója volt Czupi Károly konzulense.

– Hogyan keletkezett ez a sikeres pályamunka?

– A villamosmérnöki karon a tanulmányok vége felé van egy tárgy, az önálló laboratórium. Ennek során a hallgatóknak önálló tervezési feladatot kell megoldaniuk. Ez irodalomkutatásból, a rendszerterv elkészítéséből, a kapcsolás és a nyomtatott áramkör megtervezéséből, az alkatrészek beültetéséből, a beméresből, valamint a készülék dobozolásából és összeállításából áll. Minderre a tanulmányok közben kevés az idő, de – szerencsére – akad néhány szorgalmas hallgató, aki szabadidejében is ezzel foglalkozik. Czupi Károly is a megszáloltak közé tartozik.

CAD-programrendszer elektrosztatikus optikákhoz

A Műegyetemen a második díjat Havas Ádám negyedéves hallgató kapta.

– Miért éppen az elektrosztatikus optikákkal foglalkozol?

– Elsőéves koromban olvastam a tudományos diákköri témák kiírását. Szoftveres témát kerestem, de a fizika is érdekelt. Az atomfizika-tanszéken találtam

meg e két terület találkozáását.

– Milyen szakirodalmat olvastál?

– Először is a magyar szakkönyveket kerestem. Az ionoptikákkal kevés magyar szerző foglalkozik, a numerikus módszerekről elegendő könyvet találtam. Ezután következtek az olyan külföldi folyóiratok

cikkei, mint az „Optik”, a „Vacuum Science and Technology”, a „Journal of Physics”, vagy például az alábbi könyvek: „Electron Optics”, „Electrostatic Lenses”.

– Ezek szerint jól beszélsz angolul és németül.

– Angolul cikkkördítási szinten, németül beszélni és olvasni is tudok.

– Szándékozótok-e valamilyen formában értékesíteni a programot?

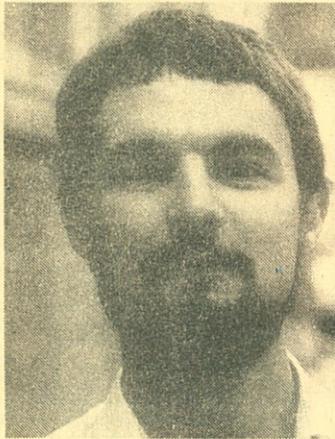
– A programot jelenlegi állapotában a számítástechnikában kevésbé jártos optikai tervezők még nem tudnák alkalmazni. Egyelőre a tanszéki munkámhoz szeretném használni. Ha majd kész lesz, akkor értékesíteni fogjuk. Én úgy gondolom, hogy szoftverkatalógusokban kellene hirdetni. Talán elősorban Nyugat-Európában és az USA-ban lenne rá kereslet. A szakcikkekből következtettem így, hiszen egyetlen publikációval sem találkoztam, amit e témáról szocialista ország szakembere írt volna.

– Mióta dolgozol ezen a programon?

– Az első év befejezése után fogtam hozzá, akkor még C-64-en BASIC nyelven. Később kiderült, hogy ez a gép túl kicsi kapacitású és lassú erre a célra. Ekkor át kellett írni Turbo Pascalra IBM PC-n.

– Milyen berendezésekhez lehet az elektrosztatikus optikákat használni?

– Elektrosztatikus optikákat alkalmaznak például elektronmikroszkópokban, katódcsövekben (pl. TV-képcsövek), tömegspektrométerekben. Az atomfizika-tanszéken elektrosztatikus lencsákat ionoptikákban használnak a felületvizsgáló berendezésekben.

– Mennyire kapcsolódik ez a munka egyetemi szakodhoz?

– Sajnos, az erősáramú szak villamosművek ágazatához ennek a munkának nem sok köze van, de remélem, hogy a későbbiekben az erősáramú szakterületen is fel tudom használni az itt szerzett tapasztalatokat.

Havas Ádám konzulense Sólyom András egyetemi adjunktus volt, akit arról kérdeztünk, hogy tudják-e hasznosítani Ádám programját az atomfizika tanszék munkájában.

– A tanszék egyik fontos témája a felületfizika, magunk is készítünk felületfizikai berendezéseket. Ezekhez ionógykat használunk, amelyek jó minőségű ionoptikára van szükség. Egy ilyen ionógyú megtervezése elég bonyolult feladat. Nagyon sok változója van, bonyolult a matematikája is. Elég könnyen lehet nagyon rosszat tervezni, nagyon jót pedig nehéz. Ádám munkája egy ilyen ionoptika kifejlesztésében segítséget nyújtó CAD programrendszer elkészítése volt. A program azonban elektronoptikák tervezésére is alkalmas. Feladatát Ádám nagy önállósággal oldotta meg.

A megoldásban nem a program elkészítése jelentette a fő nehézséget, hanem az, hogy a szakirodalomból ki kellett választania egy módszert, amellyel az ionoptika terét megfelelő pontossággal ki tudta számítani. Minél pontosabban lehet ugyanis tervezni az

optikát, annál nagyobb felbontás érhető el a különböző felületvizsgáló berendezésekben. A mi berendezéseink néhány atomnyi felületi réteg vizsgálatára is alkalmasak, és például a mikroelektronika ipartól kapott megbízásokban alkalmazzuk őket.

A MAGISTER pályázat végeredménye a Budapesti Műszaki Egyetemen:

I. díj (50 000 Ft): Univerzális mikroprocesszoros fejlesztőrendszer — Szerző: Czupi Károly, villamosmérnöki kar, végzett

II. díj (25 000 Ft): CAD rendszer elektrosztatikus optikák tervezéséhez — Szerző: Havas Ádám, villamosmérnöki kar, IV. évf.

III. díj (15 000 Ft megosztva)

— Gördülőcsapágy-kiválasztás és -ellenőrzés — Szerző: Czigány Tibor, gépészmérnöki kar, végzett

— Hegesztési hő és alakváltozási folyamatok szimulálásához interaktív adatbevitelt és kiértékelést biztosító program IBM PC kompatibilis számítógépekre — Szerzők: Horváth Imre és Reitmann Péter, Villamosmérnöki kar, V. évf.

A professzor tapasztalatai

A Magister pályázat lebonyolítását a Műszaki Egyetemen dr. Selényi Endre egyetemi tanár fogta össze, akit tapasztalatairól kérdeztünk.

– Fontos kérdés, hogy a hallgatók saját műszaki termékeiket mennyire tudják eladni — mondta a professzor. — A pályázatból az derült ki, hogy az egyetem mintha nem készítené föl erre eléggé a fiatalokat. Most viszont a batorlabbakat is inspirálta társaiknak a pályázaton elért sikere.

A pályamunkák értékelése a műegyetemi zsűri véleményéből, egy nyilvános bemutató tapasztalataiból és a szakértői véleményekből állt.

Az egyetemi zsűri ezek után javaslatot tett az országos kuratórium számára, amely ezt felülbíralva döntött a díjazásról és egy pályamunkát külön is díjazott — országos elsőként.

— Miben látja az ilyen pályázatok jelentőségét?

— Természetesen nagyon fontosak. A pályázatnak nagyon jó visszhangja

volt a hallgatók között. Kezdeti zökkenők azért előfordultak. Néhány kérdés — így például a pályázat karaktere — nem volt alaposan átgondolva. A kiírás túl általánosra sikerült, ami sok értékes munka szerzőjének kedvét vette el a részvételtől. A hallgatók tudományos diákköri munkáit ismerve több olyan van, amely díjat nyerhetett volna, de készítőik nem pályáztak, mivel úgy gondolták, hogy dolgozatuk nem elég átfogó. Mindez azt is jelenti persze, hogy egy ilyen pályázaton való részvételhez igazi vállalkozókedvre van szükség, ami nincs meg minden diákunkban.

A Magyar Ifjúság a pályamunkák menedzselését is elvállalná, és mintegy befektetesként a pályázati

alapot növelné a befolyó összegből. Nem tisztázták azonban, hogy a pályázati munka kinek a tulajdonát képezi. Volt, aki talált gyártót, és már szerződést is kötött, s van, aki még keresi a társakat. Ha azonban a kezdeti zökkenőkön túljutunk, akkor ez a pályázat mindenképpen nagyon értelmes és jó dolog lesz.

Az építészeknél emberemlékezet óta megszokott a pályázati rendszer, nemcsak az egyetemen, hanem később, a pályán is. Mi, más mérnöki szakok művelői ebből kimaradtunk. Valóban nem ártana, hogyha már az egyetemen is érvényesülnének a különbségek, hogy ki az, aki el tudja adni a pályamunkáját, s ki az, aki nem.

Nagy Ervin

EDITOP

Tisztelt Olvasók!

Napjainkig a dokumentáció készítése, a lapkiadás, a könyvszerkesztés, a nyomdászati művészete a szakemberek szűk körének birodalma volt. Most fordult a helyzet. A

DESKTOP PUBLISHING,

a személyi számítógépes szerkesztőrendszerek segítségével mind többen akarják és tudják saját kezűleg megtervezni, nyomtatni írásos dokumentumaikat.

Erről szól új hírlevelünk. Az EDITOP a Computerworld nemzetközi hálózatára és a hazai eredményekre támaszkodva havonta 12 oldalon ismerteti

- az elektronikus szerkesztés és a nyomdatechnika legfrissebb híreit,
- az új grafikus számítástechnikai eszközöket,
- a kiadványszerkesztés, a tipográfia és grafikai kialakítás hagyományos és korszerű elveit, gyakorlatát.

Különös figyelmet fordítunk a mindennapi gyakorlatban hasznosítható információkra, legyen szó piaci árakról, folyamatokról, vállalkozásokról vagy a számítógép-alkalmazás részleteiről. Szakértőink a hazai lehetőségekhez igazodó elemzésekkel támogatják a nem csupán igényes, de egyben gazdaságos kiadványszerkesztés előkészítését.

Az EDITOP mutatószámára bővebben szól az új technika részleteiről és kirobbanó sikeréről. Ha Önnek is megnyeri tetszését, bizonyos, hogy szükségére lesz további információinkra.

Kérjen lehat ingyenes mutatószámot!

Megrendelő neve: _____

Foglalkozása: _____

Ország: _____

Város (közésg): _____

Ut. utca, tér: _____

Háza szám (emelet ajtó): _____ Irányítószám: _____

COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT.

1536 BUDAPEST, POSTAFIÓK 386.

COMPUTERWORLD

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

A 88/21. szám tartalmából

Intel 80386-alapú mikrogépek

Táblázatos összefoglaló a hazai mikrogépgyártók termékeiről

Valamit fújdogál a szél

Munkatársaink az OTP számítógépes nyilvántartásainak titkosságát és a visszaélések lehetőségeit firtatták két konkrét eset kapcsán

PS/2 tárbővítő kártyák

Összefoglaljuk a PS/2 nyolc legfontosabb négy megabájtot vagy azon felüli tárcapacitást kínáló tárbővítő kártyájának legfőbb jellemzőit

Utaztatás vagy telefax?

A Fővárosi Földhivatal és a XX. Kerületi Tanács együttműködése a telekkönyvi kivonatok beszerzésének megkönnyítésére

Keresse az újságárusoknál október 19-től!

Választékváltás

A hazai forgalmazók kínálatából 22 újképlátó programterméket tartalmaz táblázatunk. E május és június közötti rovatban így összesen 180-ra emelkedett a bemutatott szoftvercsomagok száma. A legnagyobb számban ebből a következő szakterületek részeseinek: munkaügy, bérezés (társadalombiztosítás) (25).

különléle nyílt A most előző Szolnoki Számware Technológiai Agrinform.

Egy hírlevél, amely egyaránt szól a profi számítástechnikusokhoz és a jó megoldást kereső felhasználókhöz, mert a lehető legkorábban számol be a külföldi aktualitásokról, és egyébként is pontosan arról tájékoztatja Önt, amiről nem szabad nem tudnia...

FIZESSEN ELŐ
a Computerworld Informatika Kft.
SZOFTVER
hírlevelére!

Erdéklődni lehet Farkas János Gébornál vagy Horváth Róbertnél a 117-917-es telefonszám 12-es mellékén.
Megrendelhet: 1536 Budapest, Postafiók 386.

SZOFTVER
A COMPUTERWORLD INFORMATIKA KFT. TÁJÉKOZTATÓJA

198.

Új programválaszték
Segédprogramok
Windows-tipp
DOS/IOS - fordul a kocka
VAX-válg
INNOVA-CAD csomagok
Adotts az AFA-tand...

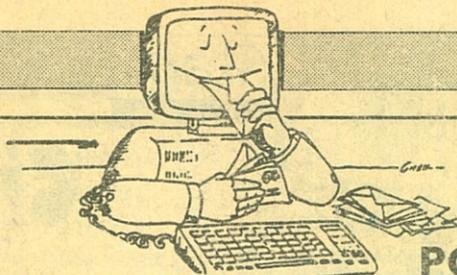
Címek és regiszterek

Sorozatunk befejezésül „programozói segédletként” közöljük az összes grafikával kapcsolatos cím és regiszter listáját, valamint rövid leírásukat.

- 77 (&004D)** Színcsere: 0-ki, 254-be
82 (&0052) Bal szöveghatár
83 (&0053) Jobb szöveghatár
84 (&0054) Kurzor-pozíció (sor)
85, 86 (&0055, 0056) Kurzor-pozíció (oszlop)
87 (&0057) GRAPHICS üzemmód
88, 89 (&0058, 0059) Képernyőmemória kezdőcíme (a képernyőkezelő rutinok pl. PRINT, DRAWTO stb. számára)
90–92 (&005A–005C) az utolsó kurzor-pozíciót ide másolják a képernyőkezelő rutinok
93 (&005D) Kurzor alatti karakter
94, 95 (&005E–005F) Kurzor cím
200 (&00C8) COLOR értéke
201 (&00C9) Tabulátorköz a PRINT-hez
512, 513 (&0200, 0201) Dlist-interrupt címe
546, 547 (&0222, 0223) Képszinkron-interrupt címe
559 (&022F) DMA kontrollregiszter b0–b1: képszélesség (B00–semmi; B01–32 karakter = 256 pixel, képpont; B10–40 karakter = 320 pixel; B11–48 karakter = 384 pixel.
 Így érhető el a sorozat kezdetén említett nagy felbontás, de ez a legtöbb TV képernyőjéről „lelóg”), b2 = 1 Player, b3 = 1 Missile, b4 = 1 256 soros sprite, b5: képernyő bekapcsolás (ha 0, csak keretszinű rasztorsorok jelennek meg)
560, 561 (&0230, 0231) Display-list kezdőcíme
622 (&026E) ha = &FE, finom scroll bekapcsolás
623 (&026F) b0–b3 prioritásregiszter, b4 = 1 Missile-k színe a 3. színregiszter, b6–b7: ha nem B00, akkor az ANTIC 4 bitet összekapcsol a képernyőmemóriában: B01 = 16 fényerő, B10 = 9 különböző szín, B11 = 16 szín, egy fényerő (a GRAPHICS 9–11 módok így jönnek létre a 8-as módból)
656 (&0290) Szöveglablak kurzor-pozíció (sor)
657 (&0291) Szöveglablak kurzor-pozíció (oszlop)
660, 661 (&0294, 0295) Szöveglablak-memória címe
665 (&0299) Szöveglablak kurzor-puffer
666, 667 (&029A, 029B) Szöveglablak kurzorcím
675–689 (&02A3–02B1) A 120 bit egy logikai sor 120 karaktert képviseli. Amelyik bit 1, az a Tabulátor-pozíció a TAB billentyű számára
703 (&02BF) Szöveglablak esetén 4, különben 24 (&18).
 Vigyázzunk, mert más érték összezavarja a gépet!

- 704–712 (&02C0–02C8)** Színregiszterek
752 (&02F0) ha <> 0, a kurzor nem jelenik meg
755 (&02F3) b2 = 1 fejen álló karakterek; a 128–255 kódú karakterek b0 = 1 esetén „átlátszatlanok”, b1 = 1 esetén negatív karakterek
756 (&02F4) Karaktergenerátor címe
 GITA (az ANTIC segédprocesszora):
5348–53251 (&D000–D003) Írva Player pozíciók, olvasva Missile — háttér ütközés
53252–53255 (&D004–D007) Írva Missile pozíciók, olvasva Player — háttér-ütközés
53256–53259 (&D008–D00B) Írva Player szélesség, olvasva Player — Missile ütközés
53260 (&D00C) Írva Missile szélesség
53260–53263 (&D00C–D00F) Olvasva Player — Player ütközés
53261–53264 (&D00D–D010) Írva Player adatregiszterek.
 Ha az **53277 (&D01D)** címen nincs engedélyezve a sprite-kezelés, itt meghatározhatjuk a sprite alakját (ugyanis akkor nem olvassa azt be a memóriából!). Persze csak akkor kerül ez a képernyőre, ha az **559 (&022F)** címen a sprite-ok engedélyezve vannak.
53265 (&D011) Ugyanígy a Missile-okra bitpárok
53266–53274 (&D012–D01A) = 704–712 (&02C0–02C8)
53275 (&D01B) = 623 (&026F)
53276 (&D01C) Független sprite-készletetés
53277 (&D01D) b0: Missile, b1: Player
53278 (&D01E) Tetszőleges értéket írva ütközés törlése
 ANTIC:
54272 (&D400) = 559 (&022F)
54273 (&D401) = 755 (&02F3)
54274–54275 (&F33D402–D403) = 560–561 (&0230–0231)
54276 (&D404) Vizszintes scroll
54277 (&D405) Független scroll
54279 (&D407) Sprite-táblázat kezdőcíme
54281 (&D409) = 756 (&02F4)
54282 (&D40A) Tetszőleges adatot írva a következő sor szinkronig leáll a központi processzor, így egy adott sorhoz lehet szinkronizálni.
54283 (&D40B) Rasztorsor számláló (sor/2)
54284–54285 (&D40C–D40D) Fényceruza-pozíció
54286 (&D40E) Interrupt maszk b7: Dlist, b6: képszinkron
54287 (&D40F) Interrupt jelző ugyanígy: amelyik történt, az a bit magas. Tetszőleges értéket írva bele törlődnek a bitek.

Rieth József

TEDIT a segítség

POSTABONTÓ

Rózsa, tövissel

Bányai Károly budapesti olvasónk nemrég kezdett a dBase III Plus programmal foglalkozni és nagyon elégedett vele. „Minden előzetes tanulás nélkül szinte percek alatt készítettem vele egy nyilvántartó programot. Nem okozott gondot a rekordszerkezet megtervezése, jól működik a lekérdezés, de sehogy sem tudok tetszetős képernyőmegjelenítést elérni. Programírás közben még szép keret látszik a képernyőn, de amikor futtatom a programot, a vízszintes dupla vonal helyett „M” betű jelenik meg, és betűk jönnek elő a többi vonal, sarokelem helyett is. Mit csinálok rosszul? — kérdi levelében olvasónk.

Bár érdeklődőnk erről külön nem tesz említést, a leírt kellemetlen jelenség szinte biztossá teszi, hogy a dBase saját szövegszerkesztőjét használja programírásra. Sajnos ez egy elég gyengén sikerült modulja a programrendszernek. Alig nyújt valamilyen szolgáltatást, viszont betűkké konvertálja a vonalakat a programozók legnagyobb bosszúságára. Ráadásul ezt nem azonnal teszi. Szerkesztéskor még a kívánt elemek látszanak a képernyőn, de a lemeze már más kerül. Erről azonnal meggyőződhetünk, elég a kimentett állományt a „MODIFY COMMAND” parancssal visszahívni.

Mivel a fenti kellemetlenségen túl a dBase saját szövegszerkesztője csak egészen rövid programok írását teszi lehetővé, legjobb elfelejteni, és egy másik, jól beváltat elővenni. Ehhez szerencsére nem kell QUIT parancssal kiszállni a dBase-ból, hanem párhuzamosan használhatjuk mindkettőt.

Erre két lehetőség is kínálkozik. Az egyik az, hogy a dBase lehetővé teszi DOS parancsok kiadását a rendszerből való kiszállás nélkül. Ehhez a DOS parancs közvetlenül a felkiáltójelet kell írunk. Például a „!DIR A:” utasítással kilistázhatjuk az A: meghajtóban lévő lemez tartalmát. Ugyanígy indíthatunk el egy szövegszerkesztőt is. A „!PE” parancs például az IBM Personal Editor nevű szövegszerkesztőjét hívja be. Ezzel elvégezhetjük a munkát, és ha kiszállunk belőle, a dBase-ba térünk vissza.

A másik, talán még kényelmesebb lehetőség az, hogy eleve kiiktatjuk a dBase saját editorát. Ehhez a CONFIG.DB állományba a következő sort kell beszúrunk:

TEDIT = PE

A TEDIT a Text Editor rövidítése, és ezzel adhatjuk meg a dBase-nek, hogy a Modify Command parancs kiadása esetén melyik szövegszerkesztőt aktivizálja. A Personal Editor természetesen csak példa, bármelyik másiknak a nevét is megadhatjuk. Azí talán mondanunk sem kell, hogy a szövegszerkesztőnek is a használt meghajtók valamelyikén kell lennie.

L. L.

Vitatkoznak olvasóink. Az utóbbi hetekben szinte egymásnak válaszoló levelek érkeznek szerkesztőségünkbe. Olvasóink programmellékletünkről fejtik ki véleményüket, ami igen öröndetes: jelzi, hogy lapunk e fertálya sem vesztett népszerűségéből.

Nagy Tivadar budapesti olvasónk szép szavakkal dicséri lapunkat, majd — a rózsát tövissel nyújtva át — így ír: „Csak Commodore-gépekre közölnek programokat, pedig más számítógép is létezik. Nekem TVC-gépem van, nagyon meg vagyok vele elégedve. Szívesen bepötyögnék egy-két jó programot.”

Takács Géza kecskeméti olvasónk is nehezményezi, hogy a Mikrovilág Commodore-hívő. „Egy ilyen szaklapnak vigyáznia kéne arra, hogy „pártatlan” maradjon a gépek közötti versenyben.”

Van, aki elégedett programválasztékunkkal. Nemet Géza budapesti olvasónk ezt írja: „Szerintem jó az, hogy Commodore-gépekre sok programot közölnek. Most ősszel kezdtem a gimnáziumot, s számítástechnikát is tanulunk. Szerencsére szüleim egy éve vettek nekem egy PLUS/4-est, s most már előbbre tartok, mint több osztálytársam. A gimnáziumban csak egy C64-es van, a többi C16-os és PLUS/4-es. Hogy tudok valamit, lapjuknak is köszönhető. Most játékokat próbálok csinálni, ezért segítené, ha kisebb ötleteket, rutinokat is közölnének, amikkel színesíthetném a programjaimat.”

A Mikrovilág nem foglal állást a gépek közötti versenyben, mert ilyen — sajnos és egyelőre — nincs. Mértéktartó becslések szerint a magyar házi számítógéppark nyolcvan százalékán Commodore-embléma díszel. Lapunk az olvasókat szolgálja, akiknek zöme Commodore-géppel dolgozik, játszik, tanul.

Az arányokra egy kicsit jobban ügyelve azonban, igyekszünk a többi géptípus híveinek is segítséget nyújtani a számítástechnikai ismeretek elsajátításában. S közlünk olyan alprogramokat is (PLUS/4-re), amelyek a programozás alapjait tanulmányozók számára hasznosak lehetnek.

Tessék csak fellapozni programmellékletünket!

M.S.

